

ליקוט
מענות קודש

~ ה'תשמ"ב ~

פתח דבר

לקראת וא"ו תשרי, יום היארצייט-הילולא של הרבנית הצדקנית מרת חנה נ"ע זי"ע, אמו של כ"ק אדמו"ר שליט"א,

הננו מוציאים לאור בזה ליקוט "**מענות קודש – ה'תשמ"ב**", הכולל את מענות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א שכתבם במשך שנת ה'תשמ"ב.

*

"פון איין תורת נשיא דורנו גייט מען צו נאך א תורת נשיא דורנו" (שיחת ש"פ תז"מ תנש"א – בלתי מוגה). כמה "חלקים" ישנם לתורת נשיא דורנו כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בין החלקים השונים בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א, "חלק" מיוחד ישנו, והוא: "**מענות קודש**", הם אלפי המענות אשר כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א במענה להשואלים:

החל מהשנים הראשונות לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הנה לצד ה"אגרות" ששלח להפונים אליו, נענו רבים מהמכתבים ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א בכתב יד קדשו על מכתב השואל, כאשר לאחר מכן נמסרים הדברים להנמנע.

בעוד ובשנים הראשונות ה' זה באופן מצומצם (בעיקר – לאלו הנמצאים בסמיכות מקום), הנה ככל שעברו השנים הלך הדבר והתרחב יותר ויותר, עד שה' לאופן העיקרי בו עונה כ"ק אדמו"ר שליט"א להכותבים אליו.

על אף היותו של "חלק" זה בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א – חלק **עיקרי**, נדמה, כי חלק זה אין מוסבת תשומת הלב אליו ככל הדרוש.

טעם העיקרי לדבר הוא, ככל הנראה, כיון שמפוזרים מענות הקודש על פני כמה וכמה מקומות שונים, ועד עתה לא נמצא להם גואל שילקטם לפונדק אחד.

צורך זה באנו למלאות בליקוטים אלו. קדמו לליקוט שלפנינו "**ליקוט מענות קודש – תשמ"ג**", "**ליקוט מענות קודש – תשד"מ**", "**ליקוט מענות קודש – תשמ"ה**", "**ליקוט מענות קודש – תשמ"ו**", "**ליקוט מענות קודש – תשמ"ז**", "**ליקוט מענות קודש – תשמ"ח**", "**ליקוט מענות קודש – תשמ"ט**", "**ליקוט מענות קודש – תש"נ**", "**ליקוט מענות קודש – תנש"א**", ו"**ליקוט מענות קודש – תשנ"ב**".

ובתכניתנו להוציא ליקוטים נוספים מסוג זה, להרוות צמאון אנ"ש והתמימים.

*

תודתנו נתונה לכל אלו שהואילו למסור את מענות הקודש שבידם לפרסום בליקוט זה, וזכות הרבים תלוי' בהם.

במיוחד תודתנו נתונה למערכת אפליקציית "מפתח" על עזרתם.

וכאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת מכל מי שיש בידו מענות קודש שטרם פורסמו, למוסרם לידי המערכת על מנת לפרסמם בליקוטים יבואו, ויהיו בזה ממזכי הרבים.

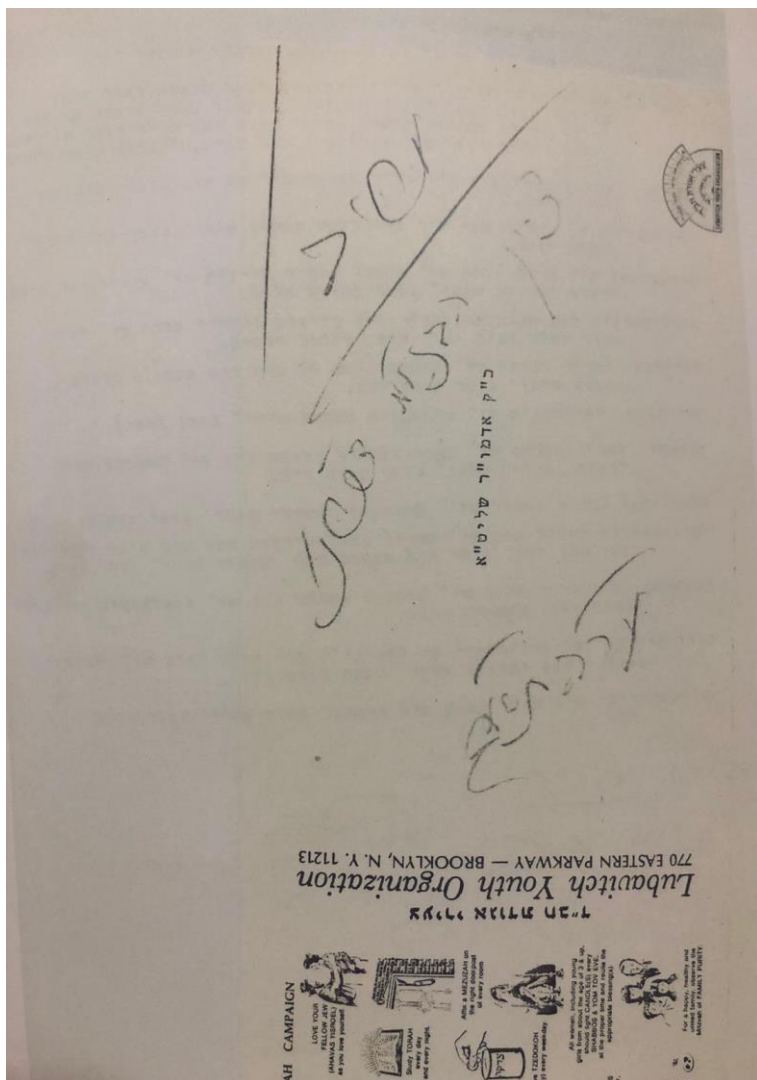
כתובת הדוא"ל של המערכת: likkutkatyak@gmail.com.

*

ויהי רצון שיחוס וירחם השי"ת עלינו, ונזכה להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א תיכף ומיד ממש, ובמהרה תחזינה עינינו בהתפשטות מלכותו על כל באי עולם, תיכף ומיד ממש!

מערכת "ליקוט כתבי יד קודש"

ערב וא"ו תשרי, ה'תשפ"א
שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א
ברוקלין, נ"י.

לקמן מענה רלד

מענות קודש - ה'תשמ"ב

א

[מוצאי ראש השנה]

מענה להרב דוד ראסקין שכתב דו"ח מאסיפה שנערכה ע"י הנהלת ישיבת תו"ת המרכזית – בקשר לכתיבת ספר תורה הכללי שע"י תו"ת, ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות יום ב' דראש השנה (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 225. תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 29):

[1] במכתבו כתב: "הוצע לעשות ההתחלה מחר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבות אלו, וכתב:

ונכון במאד מאד

[2] במכתבו כתב: "ולמכור כל אות עבור 1 דולער".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבות אלו, וכתב:

!! הרי המדובר גם בבעלי פרנסה – ולמה יגבילו אותם?! ובמילא אין שייך זה בכלל בס"ת זו

[3] במכתבו כתב: "שאלה בנוגע לבנות הלומדות בבית רבקה האם הם מקנים זכות להוריהם (שלא למדו בתו"ת)? האם להקים ביניהן ועד שיפעל במוסדות לבנות כמו בית יעקב?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

הרי מייסדי תו"ת לא עירבו בנות בזה.

בית רבקה וכו' ס"ת בפ"ע

[4] על כללות המכתב, כתב:

כמובן – מצדי רק ההצעה בכללותה.

פרטי' שייך להנהלה

וגם הנ"ל כתבתי לגודל פשטות הענינים

אזכיר עה"צ (4)

[בקשר למבצע ספרי תורה הכלליים – ראה גם לקמן מענות : ב, ג, ח, ט, יא, יב, יז, כ, כא, לו, מד, נח, סג, סד, סט, פא, פב, פג, פד, צ, צב, צט, קה, קיא, קיב, קיג, קיד, קטו, קכא, קמט, קנ, קנא, קעא, קעג, קעט, קפח, קצה, קצט, רה, רז, רלא, רמז, רמח].

ב

[ג' תשרי, צום גדלי']

מענה להרב דוד ראסקין שכתב : "הנהלת תו"ת בקשו להודיע אשר היום ג' תשרי מתחילים לכתוב הס"ת כאן בביהכנ"ס הגדול" (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 31) :

ויהא בשטומו"צ בכל

אזכיר עה"צ

כדאי שיודיעו עד"ז לסניפי תו"ת שבכ"מ

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף מאה דולר – עבור האות הראשונה בס"ת שנרכשה עבורו, ומאה דולר – עבור האות השני שנרכשה עבור הרבנית הצדקנית].

ג

[ד' תשרי]

מענה להרב דוד ראסקין על דו"ח ממעמד התחלת כתיבת ס"ת הכללי הראשון שע"י ישיבת תו"ת המרכזית, ומההודעה לסניפי תו"ת שבכ"מ ע"ד התחלת הרישום (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 225. תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 33) :

[1] על מה שכתב : "וכבר התחילו לרשום בהס"ת וכנראה שכהנ"ל נת' בטוב" – כתב :

כנראה (כמה) הבינו מההודעה שלהם שיכתבו ס"ת בפ"ע!

[2] על כללות הדו"ח, בצירוף טופס הרישום המצורף – כתב :

כהנ"ל נת' ות"ח ת"ח. אזכיר עה"צ.

ד

[לאחר י"ג תשרי]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי על מכתבו בקשר להמדובר בהתועדות ו' תשרי והמשכו בהתועדות י"ג תשרי – שנתבאר פס"ד הרמב"ם ואדה"ז שהמתוודה צריך לפרט החטא, דאף שבירושלמי נחלקו בזה רבי עקיבא ורבי יהודה בן בתירא, ור"ע (דהלכה כר"ע מחבריו) ס"ל דאין צריך לפרט, הנה בבבלי הובאו דברי רב שבחטא שאינו מפורסם צריך להתוודות ברבים משא"כ בחטא מפורסם, ומה שמע דס"ל כריב"ב דצריך לפרט (דהא לר"ע גם בחטא שאינו מפורסם אי"צ להתוודות ברבים), ופסקו הרמב"ם ואדה"ז כרב בבבלי. במכתבו כתב:

"בהערות וביאורים דעיוהכ"פ סעי' ה' שאלו דמהשיחה נראה דאדה"ז קאי בשיטת הרמב"ם, ולכאוי' הרמב"ם מחלק בעבירות שבין אדם למקום לשבין אדם לחבירו, ואינו מחלק בין חטא מפורסם לחטא שאינו מפורסם, ואילו אדה"ז (בסי' תר"ז, סעי' ד) מחלק בין חטא מפורסם לשאינו מפורסם, ואינו מחלק בין אדם למקום או בין אדם לחבירו?

ובהתוועדות די"ג תשרי אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שהביאור בענין זה נמצא בספר תוס' יוהכ"פ, ושיצרפו דבריו להרשימה של השיחה.

והנה תוכן דבריו של התוס' יוהכ"פ הוא, דהרמב"ם מפרש דפלוגתת התנאים – דר"ע וריב"ב, אינה שייכת כלל להך פלוגתא דאמוראי (אם מחלקין בין חטא מפורסם לשאינו מפורסם, או דבין אדם למקום וכו') דר"ע וריב"ב פליגי כשמתודה בינו לבין קונו, אם צריך לפרט החטא או לא, ובזה ליכא נפק"מ אם הוא חטא מפורסם או שאינו מפורסם, או אם הוא בין אדם למקום, או בין אדם לחבירו, דר"ע סב"ל דתמיד אי"צ לפרט חטאו, וריב"ב סב"ל דתמיד צריך לפרט, והרמב"ם פסק כריב"ב משום: א) דיש ברייתא אחרת (בגמ' שם) דפליגי על עבירות שהתודה עליהם ביוהכ"פ שעבר אם יכול להתוודות עליהם ביוהכ"פ אחר אם לאו, משמע מזה דהברייתא סבר דצריך לפרט החטא. ב) כיון דגם לר"ע אין איסור לפרט החטא אלא דאי"צ, ואם הזכירם לית לן בה, לכן נקטינן כוותי' דריב"ב דצריך, ואמוראי פליגי בענין אחר, בנוגע לעושה תשובה, דיש שבח גדול לשב שיתודה ברבים, כדי שיתבייש, או שילמדו ממנו לעשות תשובה, ופליגי מתי יפרט חטאיו ברבים ומתי לא יפרט חטאיו ברבים, (אבל בנוגע לוידוי בינו לבין קונו אפ"ל בין כר"ע ובין כריב"ב), והרמב"ם פסק בזה כלישנא בתרא שיש חילוק בין אדם למקום כו', דמשמע ל"י דהנך ב' תירוצי אליבא דרב נאמרו, דמר סבר דהכי אמר רב, ומי"ס דהכי אמר רב, והוא פסק כלישנא בתרא, ע"כ תו"ד.

ולכאורה אכתי צריך להבין :

(א) דסוכ"ס למה פסק אדה"ז כלשון ראשון, לא כהרמב"ם שפסק כלישנא בתרא?

(ב) לפי דבריו של התוס' יוהכ"פ נמצא דהטעם דפסק הרמב"ם כריב"ב דצריך לפרט החטא הוא משום הברייטא המובא אח"כ אם יתודה בשנה אחרת, והרי ברייתא זו איתא גם בהירושלמי שם, ובמילא נמצא לכאוי' דגם הירושלמי פסק דצריך לפרט החטא, וזה אינו כמשנ"ת בהשיחה.

(ג) מהשיחה לכאוי' משמע דלר"ע לא יפרט חטאיו בדוקא, כי זהו חסרון מצד העתיד, שיזכירו לו חטאיו, ולכאוי' ז.א. כמשנ"ת בס' הנ"ל דלר"ע רק אינו צריך, אבל אם מפרט לית לן בה?

(ד) איך אפ"ל דאדה"ז והרמב"ם קיימו בשיטה אחת, הרי לשון הרמב"ם הוא "וצריך לפרוט את החטא", ומשמע דזהו מעיקר הדין בגדר הוידוי, ואילו אדה"ז כתב: "אם לא פרט את חטאיו אלא אמר סתם חטאתי יצא ידי מצות וידוי, ומ"מ לכתחילה נכון לפרט את החטא כו' מפני שערב יוהכ"פ הוא מתבייש יותר לפני הקב"ה מחטאיו וכו'", משמע לכאוי' דמעיקר הדין אי"צ לפרט החטא (כמו שפסק המחבר בשו"ע כר"ע) ומ"מ נכון שיפרט בכדי שיתבייש וכו' (וזהו ע"ד שכתב בשל"ה ריש מס' יומא דלר"ע יתודה בלחש כדי שיתבייש)?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' קלא):

[1] על מה שכתב: "ובהתוועדות די"ג תשרי אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שהביאור בענין זה נמצא בספר תוס' יוהכ"פ, ושיצרפו דבריו להרשימה של השיחה", כתב:

[שהביאור] **בכמה פרטים** ד[ענין זה נמצא בספר תוס' יוהכ"פ]

[2] על מה שכתב: "ולכאורה אכתי צריך להבין", כתב:

ועוד כמה שצריך בי' – ומהי הסתירה שכמה ענינים נתבארו!!

[3] סימן בעיגול את מה שכתב: "לפי דבריו של התוס' יוהכ"פ... וזה אינו כמשנ"ת בהשיחה", וכתב:

מעולם לא אמרתי שהשיחה מתאימה לכל מש"כ התיזה"כ בכל ספרו או בכל פי' בזה – מאין לקחו קס"ד כזו!!

[4] על מה שכתב: "איך אפ"ל דאדה"ז והרמב"ם קיימו בשיטה אחת, הרי כו"ם – סימן בעיגול את התיבות "קיימו בשיטה אחת", וכתב:

ברוב המקומות שמובא ל' זה הוא שמחולקים בכמה פרטים אלא שבנקודה אחת משותפים

ה

[י"ד תשרי, ערב חג הסוכות]

מענה לר' שניאור זלמן יפה שכתב ע"ד רצונו לשלם עבור הד' מינים שקיבל מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א בערב חג הסוכות, וצירף שטר של חמישים דולר (ס' "Mr. Manchester" ע' 276):

כוונתו רצוי' אבל באם אקבל כסף – אצטרך לבקש כסף מכל אלה שנתתי להם ד' מינים!! ולכן מוחזר בזה.

ו

[תשרי]

מענה לר' ישראל לייבוב יו"ר "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 675. והעתקה):

לכל לראש אנהאָלטן כל הפעילים בופרצת בכל התוקף –

כי הולכת ומתפשטת אצלם הנטי' "לברוח" מעסקנות חב"ד, מפני כו'.

ולמנוע חורבן – מחוייבני לפרש: כי "היושבים על הכסא" רודפים פנים חדשות באם הם . . מצליחים

ז

[תשרי]

מענה לר' ישראל לייבוב יו"ר "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק (ס' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 8-97, והעתקה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את מה שכתב: "אילו היו כל עסקני חב"ד שיחיו מאוחדים", וכתב:

הי' משיח בא מכבר ולכן היצה"ר משתולל באופן ובפיתויים היפך השכל לגמרי ולע"ע הצליח ר"ל במלחמת אחים וכו' וה' ירחם

ח

[תשרי]

מענה להרב יצחק יהודה ירוסלבסקי מזכיר ועד רבני חב"ד באה"ק – על מכתבו בקשר לס"ת הכללי של ילדי ישראל (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 110):

היש מי שממשיך במרץ ב"גיוס" ילדים/ות לס"ת זו?

הנשלחו התעודות להנרשמים בהס"ת?

ט

[תשרי]

מענה להרב נחום טרבניק שכתב הצעה שרבני חב"ד יתעסקו ברישום לס"ת הכללי (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 111):

כבר עושים בזה באה"ק.

הרי ענינם הס"ת השני' דילדי בני"י שי' – ולהיותה שני' נחוץ כל המרץ כו' וכו'.

י

[תשרי]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו – בקשר למה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א על עלי-ההגהה דפתח-דבר לס' מאמרי אדה"ז תקס"ב ח"ב: "שיי"ל ששינוי דהנוסחאות שישנם בהמאמרים שבבוך זה וכיו"ב הוא מפני שנאמרו בזמנים שונים בנוסחא שונה". במכתבו כתב:

"הרי מדובר כאן בשני ביכלאך . . שנכתבו באותה שנה – על סדר השנה, וא"כ בודאי נכתבו באותה שנה לאחר אמירת המאמר באותה פעם, ומ"מ ישנם השינויים ביניהם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קסב-ג):

לא אמרתי שכל השינויים זוהי סיבתם.

כו"כ מאמרים חזרו עליהם (בחזרה, או בהמשך הש"ק והיו"ט עצמו – ע"ד תורת הבעש"ט שהא' חזרה עוה"פ) ועוד כיו"ב.
להעיר שב"סדר תורה" הוא אמר ד' פעמים אותו הענין.

יא

[אור לי"ז תשרי, א' דחול המועד סוכות]

מענה להרב דוד ראסקין על דו"ח משתי אסיפות שנערכו ע"י הנהלת ישיבת תו"ת המרכזית בקשר לכתיבת ס"ת הכללי שלהם (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 36):

[1] במכתבו כתב: "ההצעות שהיו . . לשלוח מכ' להתומכים לתו"ת ולבאר גודל הזכות בקניית אות בס"ת זו, וכל המרבה הרי זה משובח ולפחות דולער אחד".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "ולפחות דולער אחד".

[2] במכתבו כתב: "אלו שלא תמכו עד עכשיו באם יתנו לתו"ת או להסניפים לפחות דולער אחד לבד קניית האות בס"ת הרי זה בכלל תומך".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "לפחות דולער אחד".

[3] במכתבו כתב: "בהנוגע להסניפים: שיתנו לפחות דולער אחד בעד אות והשאר יכולים לקבל עבור המוסד שלהם, כדי שיתענינו לרכוש יותר משתתפים בהס"ת".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בהחלוקה עם המוסדות מתאים יותר מחצה למחצה

[וראה לקמן מענה יב].

יב

[אור לכ"ף תשרי, ד' דחול המועד סוכות]

מענה להרב דוד ראסקין על דו"ח מאסיפת ישיבת תו"ת המרכזית בקשר
לכתיבת ס"ת הכללי שלהם, בו כתב:

"בנוגע למענת כ"ק אדמו"ר שליט"א "בהחלוקה עם המוסדות מתאים
יותר מחצה למחצה" [לעיל מענה יא], אנו חושבים שהפי' בזה שהחלוקה
יהי' בהרווח שישאר לאחר ההוצאות של הסניפים, ובעד הוצאות דכאן
(שנכלל בזה גם בעד הסניפים) וגם שאפשר שיהי' סניפים שיעשו הוצאות
גדולות ביותר, שהסניפים יתנו דולער בעד כל אות.

להערת כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד נפטרים שאפשר לזכותם, דברנו עם
הרב ז"ש שי' דבורקין ואמר שאפשר לזכות הנפטרים השייכים בהס"ת
של תו"ת".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תדפיס מספר "ועבדי
דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 37):

סימן בעיגול את מה שכתב: "שהפי' בזה שהחלוקה יהי' בהרווח שישאר
לאחר ההוצאות של הסניפים, ובעד הוצאות דכאן (שנכלל בזה גם בעד
הסניפים) וגם שאפשר שיהי' סניפים שיעשו הוצאות גדולות ביותר,
שהסניפים יתנו דולער בעד כל אות", וכתב:

– אבל כ"ז וכל כיו"ב אינו עיקר כלל, כ"א: כמה נרשמו כבר בפועל?
מדת הזריזות בזה בעתיד?

יג

[ער"ח מרחשון]

מענה להנערה דוואניע ראסקין שכתבה שהציעו לה להיות מורה בבית
ספר חב"ד בטקסס, ומבקשת הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א
(תשורה כ"ף יו"ד כסלו תשע"ט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "ומבקשת" וסימן בחץ ובקו את
התיבות "הסכמת וברכת", וכתב:

אזכיר עה"צ

יד

[בדר"ח מרחשון]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו ע"ד שני נגידי המפורבים לצאגו"ח הנוסעים לאה"ק עם קבוצה של ארבעים איש, ובעת ביקורם מתעתדים לבקר בכפר חב"ד; ושאלו האם כדאי שישעעמהם גם נציג מצאגו"ח, ועי"ז תצא טובה גדולה לחב"ד (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

בהתייעצות ועל פי חו"ד עסקני אנ"ש שי' שבאה"ק

טו

[תחלת מרחשון]

מענה להחתן הת' מנחם מענדל גארדאן וב"ג רחל קליין שכתבו: "התדברו מב' הצדדים לסדר הווארט בינינו ליום ב' ה' מ"ח הבעל"ט כאן בקראון הייטס ומבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מצילום כתי"ק – תשורה גארדאן ו' אלול תשס"ז):

ויהא בשטומו"צ

טז

[נ' מרחשון]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ שכתב – בהמשך ל"שיר" שכתב, בו קישר את ראשי-תיבות וסופי-תיבות דהפסוק "מאור עינים ישמח לב" עם שמו הק' של כ"ק אדמו"ר שליט"א ושם הוריו ני"ע:

"המשך ותקון בר"ת וס"ת מאור עינים ישמח לב, שבשולי שירי מליל הושענא רבה רשמתי: ס"ת של שלש מלים האחרונות השם ושם האם, ור"ת של שתי המלים האחרונות שם האב. אך באה ה"ריש" של מאור וטענה בפי-ה: למה אגרע. אז אורו עיני: רבנו מ.ב.ח. (כיוצא בו בפסוק אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה, שאמרו בו ס"ת עקיבה (וכידועים חלופי הדברים בין הרבי האמצעי זי"ע והגאון רע"א זצ"ל בזה) ואשתמיט הריש של אור כלומר רבי עקיבה)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א):

על מה שכתב: "ואשתמיט הריש של אוֹב כלומר רבי עקיבה" – סימן בעיגול תיבת "ואשתמיט", וכתב:

ובפרט לדעה הב' הוא בתוס' רבי "אותיות אביר יעקב" (כ"ז בשמות גיטין)

אזכיר עה"צ

יז

[ח' מרחשון]

מענה לא' ששאל – בקשר לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד ספרי התורה הכלליים – האם פירושו של דבר הוא שמעתה יש לכלול גם את הילדים בס"ת הכלליים, או להמשיך ברישום לס"ת הכללי של ילדי ישראל. כמו"כ העלה הצעה שאולי כדאי שכל הילדים יירשמו יחד עם המבוגרים לס"ת הכללי בלבד, וכך יהי' קל יותר לנהל את הרישום המרוכז (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 111):

באם לאחריו כל המדובר כשנה רצופה ע"ד מעלת עניני הבל שאין בו חטא, שואלים הנ"ל – מוכרח שימצאו מישהו שיש לו חוש בהסברה ותעמולה, ויקרא ההנחות, עכ"פ בשימת לב קצת דקצת, ויענה שאלתם.

פשוט ומנהג ישראל הוא, שהזכרתיו בהתוועדויות, שנרשמים ביותר מספר תורה אחת, ושאינן לומר שילדי ישראל לא יירשמו ח"ו בס"ת הכללית.

יח

[ועש"ק לך, ט' מרחשון]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שכתב שכבר גמר את ה"מפתח ענינים" שערך לסה"מ עטר"ת, ותקוותו שחלק חשוב יהי' מוכן לדפוס לכ"ף מרחשון (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

נת' ות"ח. אזכיר עה"צ.

[וראה לקמן מענות: יט, כב, ל].

יט

[ועש"ק לך, ט' מרחשון]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שהכניס את הכרטסיות של ה"מפתח ענינים" שערך לסה"מ עטר"ת (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1459):

מהיר

כדאי להו"ל בהקדם, כמובן

כ

[י"א מרחשון]

מענה להרב דוד ראסקין על דו"ח מאסיפת הנהלת ישיבת תו"ת המרכזית – בקשר להגברת ההתעסקות בכתיבת ס"ת הכללי שלהם (בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ לך), ובקשר לסדרי הלימוד ב-770 (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 39):

ויה"ר שיהא כהנ"ל בהצלחה

אזכיר עה"צ

כא

[י"ב מרחשון]

מענה לא' שכתב – בקשר למבצע כתיבת ס"ת הכלליים: "מודים אנחנו ברגשי כבוד לכ"ק מרן שליט"א בעבור פעולתו של כ"ק. השי"ת יצליח מחשבתו והוא יתברך יקבל את מעשיו ויזכה להרחיב גבול הקדושה במדה גדושה ולהשפיע בלבות של אחינו ב"י ותהי האמת נעדרת "זאת אומרת" שאין לנו אחרת כי אם להשען על אבינו שבשמים לשלוח לנו "ישועה ממהרת" לשלוח "משיח צדקנו" אמך" (מצילום כתי"ק – "צדי"ק למלך" חוברת ה ע' 151):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את שם הנמען, וכתב:

אזכיר עה"צ

בטח יענוהו מהועד (וקבלה)

כב

[י"ב מרחשון]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שהכניס את הכרטסיות של "מפתח ענינים" שערך לסה"מ פר"ת (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1459):

[1] במכתבו כתב: "'מפתח-ענינים' למאמרי שנת פר"ת. (כולל גם: ביטויים בלתי רגילים, הערות כלליות, כן רשמתי בהערות כלליות, רשימה מא' הת' ע"ד ש"פ שמות וש"פ וארא)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

להו"ל בהקדם

[2] במכתבו כתב: "במפתח ענינים לסה"מ עטר"ת וכן פר"ת ערכתי רק מפתח ענינים וכו' אבל לא מפתח פרקים וכו'".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "מפתח ענינים", וכתב:

וזה העיקר

כג

[י"ג מרחשון]

מענה לכמה מתלמידי ישיבת תו"ת המרכזית 770 שכתבו: "נתעורר אצלינו לשלוח ולפרסם הספר חידושים וביאורים בש"ס מכ"ק אד"ש באופן המתאים בין כל הישיבות דמדינת ארצה"ב, ולכל ר"י ור"מ ורבנים דמדינה הנ"ל. והשילוח יהי' תחת השם "ספרי' תות"ל 770" (שאנו הגבאים דהנ"ל). הספרים שיושלחו להישיבות יהי' בחינם בכדי שהספר תהי' באוצר הספרים שלהם, והספרים שיושלחו להר"י ורבנים תהי' עם מכתב בקשה לשלם עבור הספר כפי יכולתם. הננו בזה לבקש חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואם בחיוב ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א עבור הנ"ל" (מצילום כתי"ק – תשורה טלזנר כ"ט שבט תשנ"ז):

לא זו הדרך כלל – משא"כ המחברים שי' הזקוקים לפרנסה גשמית, וכשאי אפשר בכבוד עושים כנ"ל וק"ל.

הדרך הסלולה – שהתלמידים שי' זאלן זיך קאכן אין לערנן (והם – בכלל) ולאח"ז יפגשו עם הנ"ל וידברו אין לערנן כדבעי ויזכירו הס' ופשוט

כד

[מרחשון]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן על ההודעה ע"ד פתיחת קעמפ "פרדס חנה" לבנות בבראזיל, בנוסף על קעמפ "גן ישראל" לבנים (קובץ "ח"י שנים גן ישראל – פרדס חנה" ע' 33); (2) לר' יונה אבצן שהכניס כמה דברי דפוס של ועד שיחות באנגלית, וכמה ענינים נוספים (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי אבצן)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות ליום הולדת אדנ"ע, שמזלו גובר.

אזכיר עה"צ.

כה

[מרחשון]

מענה לר' ישראל לייבוב יו"ר "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק (סי' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 257, 6-375. "התקשרות" גליון שלה):

כיון שבשנה זו צריך להיות מבצע חנוכה במימד הכי גדול – לכן ישתתפו מהמזכירות בשני שלישי מההוצאות (אם זקוקים) לסיוע.

אזעה"צ.

[נראה לקמן מענות כו, לג].

כו

[מרחשון]

מענה לר' ישראל לייבוב על מכתבו בקשר לפעילות ב"מבצע חנוכה" בצפון אה"ק ("התקשרות" גליון שלה):

הרי עד חנוכה יהיו כמה חדשות ושינויים וכו' שקו"ט ודיבורים פעם אחר פעם וכו' הכבר התחילו עכ"פ בהכנות בפועל?

כז

[מרחשון]

מענה לר' שלום דובער לוין (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' כח) :
הקובץ יג"ת (מד) נת' ות"ח ת"ח.

כח

[מרחשון]

מענה לר' אלתר לוי רייטער (המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות
 הת' מנחם מענדל שי' הכהן העכט וזכות הרבים תלוי' בו) :
 [1] במכתבו כתב ע"ד פציינטית שלו הסובלת מרעשים באזנה, שרוצה –
 באם כ"ק אדמו"ר שליט"א מסכים – להפנות אותה לרופא מסויים
 שפיתח טיפול חדש בנושא, ופירט את מעלות הטיפול.
 מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

עפכ"ז כדאי (1)

[2] במכתבו ציין שיטות פעולה שונות בקשר לבעי' האמורה.
 כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "electro-therapy", ותיבת
 "surgery".

כט

[ח"י מרחשון]

מענה לר' טובי' פלס שכתב שעומד לנסוע ביום זה מחצרות קדשנו חזרה
 לאה"ק (תשורה פלס ט' תמוז תש"פ) :
**כיון שכבר נמצא כאן, ובאם אין קשור בקישויים כו' וזוגתו תחי' תסכים
 – קדימה שיסע מכאן לאחר שהותו כאן ביום הולדת אדנ"ע היינו
 במוצאי או אמצע יום כ' מ"ח.**

ל

[כ"ב מרחשון]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שהכניס את עלי-ההגהה דפתח-דבר ל"מפתח ענינים" שערך על מאמרי אדמו"ר מהרש"ב (מצילום כתי"ק – תשורה זליגסון כ"א אייר תשנ"ה):

מהירהבפ"מ דהערות וכו' להיום יום?

[נראה לקמן מענות: מג, נה, נו, עב].

לא

[לאחר ש"פ חיי שרה, כ"ד מרחשון (1)]

מענה לא' על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ חיי שרה:

"נתבאר אשר ע"י "ישלח מלאכו לפניך" נפעל הסכמתה ורצונה של רבקה ללכת עם אליעזר, ללא השתדלות מיוחדת מצדו של אליעזר, כי אליעזר לא דיבר מאומה ע"ד השידוך עם רבקה, והרא"י ממה שנאמר "נקרא לנערה ונשאלה את פי", ז.א. שלא דברו בפני' (ואפילו שכבר נתפרסם שעלי' מדובר),

ולכאוי' פסוק זה "נקרא לנערה גו" – נאמר למחרת ביאתו ועיקר דיבורו של אליעזר, לאחר "ויאכלו וישתו" . . . וילינו ויקומו בבקר", אבל ביום ביאתו ובנוגע לדיבורו הרי נאמר (חיי שרה כד, נא) הנה רבקה לפניך קח ולך, ובפסוק נג: ויוצא העבד כלי כסף וגו' ויתן לרבקה, ורק אח"ז ויאכלו וגו',

דמזה משמע שרבקה כן נוכחה בעת דיבורו של אליעזר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ תולדות תשמ"ב (גליון קי)):

אמרתי וכו' פעמים – שכשיש קושיא, ובפרט קלאץ קושיא, לראות:
(1) בכתוב, (2) בפרש"י, (3) לשאול בן חמש למקרא – אולי מעיקרא ליכא.

ובנדו"ד: (1) מפורש: ויוצא גו' ובגדים (ולא שהי' מונח על השלחן הנערך לאכילתו) גו' ולאמה ולא לבתואל, כי לאחר ויען לבן ובתואל בא מלאך והמיתו (ולדעתו – הומת בתואל וכל השאר ממשיכים במו"מ כו' וכ"ז

על השלחן ובהמשך אחד!). (2) פרש"י (כד, מז) שינה הסדר – איך אפשרי בנוכחיות רבקה? (3) כשמדברים בענין הכי חשוב יקראו לנערה בת ג' ומבית אמה שתשתתף! (ובפרט שלא ידעו שאודותה מדובר).

לב

[לאחר ש"פ חיי שרה, כ"ד מרחשון (2)]

מענה להמזכיר ריל"ג שכתב – בהמשך להמענה שנתקבל בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ חיי שרה :

"לכאורה: (א) בלקו"ש כרך יו"ד ע' 65 הערה 9 מבואר שזה שאליעזר לא נתן מתנה גם לבתואל "כי מובן שמגדנות – פירות . . . ה"ז מתנה קטנה שאינה חשובה ולכן גם אינו ראוי ליתן לבעה"ב עצמו, ולכן לא נתן אלא לאחי ולאמה" – שעפ"י ביאור זה הרי בתואל כן הי' חי ונוכח בעת חלוקת המתנות והומת אח"כ.

(ב) עפ"י תשובה הנ"ל – נשאר השאלה שבלקו"ש שם "והא דלא הוקשה לו לרש"י "ובתואל היכן הי"י במ"ש לפני (שם, נג) "ומגדנות נתן לאחי ואמה" – כיון שמת לפני החלוקה.

(ג) עפ"י תשובה הנ"ל, צ"ע סדר הפסוקים – למה נאמר מקודם ויוצא העבד כלי כסף גוי לפני ויאכלו וישתו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ ויצא תשמ"ב (גליון קיא)) :

על מה שהביא מלקו"ש ח"י, כתב :

הערה לאחר זמן: המבואר בלקו"ש הנ"ל אינו גלאטיק – שמי מעכבו לתת מתנה חשובה (והי' לו עשרה גמלים וכו').

[על שאלתו שע"פ המענה נשארת השאלה שבלקו"ש שם – ענה (בע"פ): יש לומר שמהפסוק "ויאמר אחי ואמה" הכרח יותר גדול להפירוש ברש"י "הי' רוצה לעכב וכו'" מאשר הנאמר לפני זה "ומגדנות נתן לאחי ולאמה"].

לג

[כ"ה מרחשון]

מענה לר' ישראל לייבוב יו"ר "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק שכתב שעלתה הצעה לתת לחיילי צה"ל כ"דמי חנוכה" מטבע של חצי שקל (ס' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 261. והעתיקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "חצי שקל", וכתב:

מטבע חדש נכון לתת זה.

לולי הבטלנות וכו' אפשרות לקבל (חלק חשוב מזה או הכל) במתנה השתתפות מהאוצר,

מכבר היו מציעים מטבע בציור שיוצע ע"י חב"ד ככתבי מאז (לוחות מרובעות וכו').

[נראה ליקוט מענות קודש תשמ"ג מענה פו].

לד

[מוצש"ק תולדות, ב' כסלו]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמץ על דו"ח מאסיפת חברי הנהלת רשת "חדרי תורה אור" באה"ק, בה דנו בהצעה אשר רשת "חדרי תורה אור" תאמץ את רשת "רמת" ותתמוך בממון בפעולותי, ובשני אופנים: (1) שרשת "רמת" תמשיך להתקיים כחטיבה עצמאית, בתמיכת רשת "חדרי תורה אור"; (2) למזג את רשת "חדרי תורה אור" ורשת "רמת" לחטיבה אחת (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א):

פי' למעשה ולטווח לא ארוך –

בטול חת"א

בהתחלה בתור ענין עצמאי וחשיבות בפ"ע

ולאח"כ התדרדרות וכו'

ולפלא הכי גדול הקס"ד

לה

[ג' כסלו]

מענה למרת בילא רישא גאלדשטיין שכתבה: "הנני כעת עובדת בתור מורה בבית רבקה, שלש פעמים בשבוע, שיעור חסידות לתלמידות כיתה י"ב ולסמינר ב'. היות ש... נוסעת, המנהלת שואלת ממני לקחת עוד כמה שעות חסידות בכיתות י' יא' יב. והנני בזה לשאול עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם להסכים להצעה זו. גם, הנני לבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה בהשיעורים שאני כבר מלמדת הן בההשפעה והן בהלימוד ומשמעת" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת וזכות הרבים תלוי בהם):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "להסכים להצעה זו", וכתב:

אזכיר עה"צ

לו

[ז' כסלו]

מענה להרב דוד ראסקין על דו"ח מאסיפת ישיבת תו"ת המרכזית בקשר לכתובת ס"ת הכללי הראשון שלהם (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 45):

[1] במכתבו כתב: "בנוגע העצי חיים מצו"ב מכ' מהסופר ר' אליעזר שי' צירקנד".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבות אלו, וכתב:

להחזיר

[2] במכתבו כתב: "וכן לכתוב על המעיל לזכות כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית שתליט"א ע"י העובדים בישיבת תו"ת המרכזית וסניפיה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "וכן", וכתב:

לא [לכתוב על המעיל לזכות כו']

[3] על כללות המכתב, כתב:

כל השאר – כפשוט שייך להנהלת תו"ת

לז

[לאחר ש"פ ויצא, ט' כסלו]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי על שאלותיו בהמדובר בהתועדות ש"פ חיי שרה והמשכו בהתועדות ש"פ ויצא – שנתבאר שהדין שהמגי' אות אחת בס"ת ה"ז כאילו כתבו, הוא גם כאשר לא מצא שום טעות בהס"ת, ומקור הדברים: (1) לי השו"ע שתפס לי הגהה ולא לי תיקון, והיינו בדיקת הס"ת, וע"ד הדין בבדיקת חמץ; (2) ע"פ הדין ד"אסור להשהות ספר שאינו מוגה", והיינו אפילו בספק טעות (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' קלז):

[1] על כללות המכתב, כתב:

הרי צ"ל השילוח לקובצים

[2] במכתבו כתב: "במה שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות, דכיון דאמר הלשון "הגיה" ולא תיקן, מוכח דאי"צ תיקון, לכא' צריך להבין הרי גם בשבת קד, ב, אמר הלשון "הגיה אות אחת חייב" וכן הוא ברמב"ם הל' שבת פ"א הל' י"ג, ושם הרי הפי' הוא שתיקן ע"י כתיבה, (דאל"כ בודאי פטור, וכמו שמפרש שם בגמ') וא"כ הרי גם הכא אפשר לפרש כן דהגיה היינו שתיקן? (וכן הוא בשו"ע אדה"ז סי' ש"מ סעי' ה')".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ב"מלאכה" (שם) אין מקום לטעות

[3] במכתבו כתב: "במה שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א דאסור להשהות ספר שאינו מוגה (כתובות יט, ב) זהו גם בספק טעות (ואינו מוגה היינו שלא נבדק) צריך להבין הרי בשטמ"ק שם כתוב דהיינו "כשיש בו טעויות בחסר ויתיר והשמטת תיבות וכיוצא", משמע דהיינו דיש שם ודאי טעות, ולא נתתקן?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מאין ידוע זה? והזכרתי שתלוי בהשקוט הזהו מד"ס וכו' ודין ספקו וכו'

[4] במכתבו כתב: "במה שהובא דוגמא מבדיקת חמץ צריך להבין הרי שם המצוה היא ה**בדיקה**, וא"כ אין נפק"מ אם לא מצא סו"ס בדק, אבל כאן המצוה היא כתב לכם וגו' כתיבת ספר תורה, וא"כ הרי אפ"ל דאם לא כתב כלל, לא קיים המצוה, (ע"ד בשבת דאינו חייב משום כתיבה, אם לא כתב כלל ורק בדק ס"ת)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

ולמדה גו' שלכן האידינא כו' היינו שזהו עיקר המצוה

לח

[לאחר ש"פ ויצא, ט' כסלו (1)]

מענה לר' שלום דובער לוין שכתב בקשר להמדובר במאמר ד"ה אתה אחד דש"פ ויצא – שהובא ממשיכ ב"התמים" (חוברת ב ע' פד (פט, ד)) אודות מאמר זה (שנדפס בקונטרס בפ"ע בשנת תשכ"ה) שנאמר ע"י אדמו"ר האמצעי בש"ק האחרון לשבתו במאסר קודם תפלת המנחה: "יש להעיר מאגרת כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע (גוכתי"ק) מאור לי"ח טבת אעת"ר [אגרות-קודש אדמו"ר מהרש"ב ח"ב ע' תקנז]: "ובצאתו לשלוי אמר הדרוש אתה אחד שנתחדש לו במנחה דש"ק ההוא, כן מספרים" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קנד):

לחפש הנמצא המאמר בעוד כת"י (לבד הג' שצוינו בהקדמה).

לט

[לאחר ש"פ ויצא, ט' כסלו (2)]

מענה לר' שלום דובער לוין שהכניס – בהמשך להמענה שקיבל – את רשימת הכתבי-יד שבהם מועתק מאמר ד"ה אתה אחד, וכתב: "בכמה מהם מועתק מאמר זה בין מאמרי הצ"צ, ובא' מהם (696) בכותרת "ב"ה יום הששי פ' וישב שנת תד"ר לפ"ק" . . מאמר זה בנוסח אחר, בבוך מס. 535 לה, א בכותרת: "דהאמצעי, הנחת החסיד ר' יעקב קאדאנער". עפכהנ"ל אולי יש מקום לשער, שהוא מאמר אדה"ז, שחזרו עליו גם אדהא"מ והצ"צ" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קנד):

[1] על מה שכתב: "מאמר זה בנוסח אחר, בבוך מס. 535 לה, א בכותרת: "דהאמצעי, הנחת החסיד ר' יעקב קאדאנער", כתב:

להראני.

[2] על מה שכתב: "עפכהנ"ל אולי יש מקום לשער, שהוא מאמר אדה"ז, שחזרו עליו גם אדהא"מ והצ"צ", כתב:

מ

[לאחר ש"פ ויצא, ט' כסלו (3)]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו בצירוף כתבי-היד דמאמר ד"ה אתה אחד – בהמשך להמענות שקיבל (קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע' קנה):

[1] במכתבו כתב: "מצינו כמ"פ בין מאמרי הצ"צ, שחוזר על מאמר אדה"ז (בתוס' הגהות), אך לא מצינו שיחזור על מאמרי אדה"מ. ומה באה הסברא שהמאמר הוא של אדה"ז (הנחת אדה"מ), וחזרו עליו אדה"מ (בתקפ"ז) והצ"צ (בתר"ד)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כו"כ מאמרים דביאור"ז שנמצאים עד"ז בביאור"ז דהצ"צ, וכן דתו"ח.

[2] במכתבו כתב: "לפי מ"ש באגרת הנ"ל "אשר יו"ד כסלו דההוא שתא ה' ביום ש"ק", א"כ יצא לחירות ביום הש"ק, ונאמר המאמר בסמיכות למנחה "בצאתו לשלום". וכיון שע"פ הקביעות של אותה שנה ה' ט' כסלו ביום הש"ק, עפ"ז מסופר ב"התמים" שהמאמר נאמר בבית האסורים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

יברר (בס' עתים לבינה?) מתי חל יוד כסלו בתקפ"ז (וספק קצת אולי הגאולה) בתקפ"ו.

מא

[לאחר ש"פ ויצא, ט' כסלו]

מענה לא' מילדי צבאות-השם על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ ויצא – שנתבאר פרש"י (ויצא לא, יז) בהחילוק בין יעקב לעשו, שיעקב הקדים בניו לנשיו ועשו הקדים נשיו לבניו. ושאל הנ"ל דלכאורה גם במשה רבינו מצינו שהקדים נשים לבנים (שמות ד, כ): "ויקח משה את אשתו ואת בניו גו'" (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ ויגש תשמ"ב (גליון רמה). לקו"ש חכ"א ע' 352):

בנו ה' קודם או בן ח' ימים – בדפרש"י (קודם למילתו) ואיך ה' יכול לשימו על החמור קודם שהייתה אשתו על החמור!?

מב

[י"ג כסלו]

מענה לעסקני חב"ד בקריות אה"ק שכתבו ע"ד החלטתם למנות את הרב דוד מאיר דרוקמן לרב קהילת חב"ד (קובץ "חב"ד קריות" ע' 43):

שייך לועד רבני אנ"ש שי' שבאה"ק ת"ו כמובן, ויפנו אליהם.

מג

[ועש"ק וישלח, ט"ו כסלו]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שכתב – בהמשך להוספת כ"ק אדמו"ר שליט"א ברשימת תולדותיו שב"שלשלת היחס" שבריש ס' היום יום: "מעורר אשר... בכמה ספרים דשנת תשמ"ב היא שנת הקץ... ראה חת"ס עה"ת..." (מצילום כתי"ק – קובץ "שלשלת היחס" ע' צז):

[1] במכתבו כתב: "כמו שהובא בחת"ס לפי תולדות וכן דרשות שלו, הרי שם כותב רק תמצית הדברים ושהקץ הוא בשנת תק"ע".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– אין מזה סתירה כלל, כי כמפורסם כאו"א מכותבי קצין – לכל לראש הי' קץ הקרוב ממש לזמנו.

[2] על גליון מכתבו ציין המזכיר ריל"ג: "בקשר להנסמן ששנת תשמ"ב – קץ מחת"ס עה"ת".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קטע זה, וכתב:

להשמיט

מד

[ועש"ק וישלח, ט"ו כסלו]

מענה להרב דוד ראסקין על דו"ח מאסיפת ישיבת תו"ת המרכזית בקשר לכתיבת ס"ת הכללי הראשון שלהם (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 46):

[1] במכתבו כתב: "הצעתנו לעשות הסיום ב' שבט הבעל"ט שאז יהי ברוב עם וכו'. הסופר אמר שישתדל לסיום בכ"ד טבת הבעל"ט, שאלתנו: לעשות הסיום ב' שבט או בכ"ד טבת (וכבר נמכרו כל האותיות שבס"ת זו)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ע"פ אגה"ק סכ"א [כ"ד טבת]

[2] במכתבו כתב: "וכן מאחר שישנם עוד הרבה עשירות אלפים שרוצים להשתתף בהס"ת דתו"ת ובודאי יהיו עוד משתתפים, הצעתנו להתחיל לכתוב עוד ס"ת מטעם תו"ת, והסופר ר' אליעזר שי' צירקינד מקבל עליו לכתוב עוד ס"ת ולהשתדל לסיים ליי"א ניסן הבעל"ט".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– יחסר בדיוק הכתיבה, ול"ג בעומר השתא הוכפל בו כי טוב

מה

[מוצש"ק וישלח, ט"ז כסלו]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לה"ועד להפצת שיחות" – בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ וישלח ע"ד סי' "לקוטי אמרים – מהדורא קמא" (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 72):

ב"ה

מוצש"ק

בהמשך להמדובר בהתועדות דרעד"ר בביהכנ"ס ובביהמ"ד

כדאי שיתחילו במהד"ת דלקו"א מהד"ק בערב יט"כ ע"מ לגומרה לכ"ד טבת

להגי' עוה"פ וכו' (ואפשר שימצאו עוד כת"י)

בתור התחלה וכו' 6 ציונים

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף את הכרך דס' "לקוטי אמרים – מהדורא קמא" שלו, ועליו 6 ציוני תיקונים בכתי"ק (ראה צילום כתי"ק – "בית משיח" שם).

וראה גם לקמן מענות : נב, נז, סז, צד].

מו

[כסלו]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הקובץ דש"פ וישלח (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ וישב תשמ"ב (גליון רמג). וראה לקמן מענה מז); (2) להנהלת בית חב"ד אנטווערפן בלגיא בקשר לתכנית הבנין (תשורה סלביצקי ר"ח שבט תשס"ו. וראה לקמן מענה מח); (3) לר' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" שהכניס את שיחת ש"פ ויצא בעיבוד אנגלי (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בין הגאולה דיו"ד כסלו

לגאולה די"ט כסלו.

אזכיר עה"צ.

מז

[כסלו]

מענה למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הקובץ דש"פ וישלח (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ וישב תשמ"ב (גליון רמג)):

וכל החוברות הקודמות המצו"ב

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה מו).

מח

[כסלו]

מענה להנהלת בית חב"ד אנטווערפן בלגיא שהכניסו את תכנית הבנין (תשורה סלבטיצקי ר"ח שבט תשס"ו):

נת' ות"ח. והסכמה וברכה.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה מו).

מט

[כסלו]

מענה לר' אפרים וואלף על דו"ח מאסיפת הנהלת ה"ארגון גג" בו דובר בין השאר ע"ד ההכנות לכנס עולי מרוקו וטוניס שעורכים ביום הבהיר יו"ד שבט הבע"ל (ס' "מקדש מלך" ח"א ע' 130. ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 122, 156):

צ"ל זהירות ובינותר שלא יהי' הרושם (ח"ו) כאילו נשלחו אנשים לשם בשביל להוציא בני"י ממדינות ההם וכו' – נוסף – להמפורסם שנשלחו לייסד שם בי"ס וישיבות וכו' (וז"ע ייסדו שם כולל) – מובנות התוצאות באם ח"ו תגיע לשם קס"ד כזו. וד"ל.

כמדומה נדפס במכ"ע דרשת ובהדגשה היפך הנ"ל!!

נ

[כסלו]

מענה להשלוח ר' משה הרסון שכתב ע"ד החיכוכים בקשר להקמת מנורה ציבורית בעיר טינעק ניו דזשערזי ע"י השליח דשם. אנשי הקהילה המקומית התנגדו לזה, ורבני העיר פסקו שאסור לו להקים את המנורה, ונתנו פסק זה לממשלת העיר שהתנגדו לכך אף הם. בהמשך לזה כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א כמה מכתבים לאנשי הקהילה בהסברת החשיבות שבמנורה ציבורית ברשות הרבים. אך הנ"ל עמדו בהתנגדותם, וחשב השליח ללכת לערכאות להלחם להשיג אישור להקמת מנורה ציבורית.

במהלך החיכוכים, הנה א' הסנטורים המיווד עם חב"ד כעס על כך שהפעילות בנושא נעשתה מבלי להתייעץ עמו מקודם. וכשדיברו עמו לפייסו, הציע שבינתיים יפסיקו להלחם על מנורה בעיר טינעק, ולחילופין יעזור שתהי' מנורה בעיר הבריה, טרענטון.

וכתב הנ"ל שישנם שלשה אפשרויות: (1) לא להתייחס לדברי הסנטור, ולהלחם על כך שתהי' מנורה ציבורית בטינעק; (2) להלחם שיהיו מנורות ציבוריות בשתי העיירות, טינעק וטרענטון; (3) לקבל את הצעתו ולא להלחם שתהי' מנורה ציבורית בטינעק שנה זו, ולסדר שתהי' מנורה ציבורית בטרענטון.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' רפח. ס' "שליחות כהלכתה" ע' 674):

[1] על מה שכתב שהסנטור כעס שלא התייעצו עמו, כתב:

והרי בזה צודק הוא.

[2] סימן את האפשרות השלישית – לא להלחם על מנורה בעיר טינעק ובמקומה לסדר בעיר טרענטון, וכתב:

לאחר שיגששו באופן המתאים ויבררו שיש סיכויים להצלחה.

[3] על כללות המכתב, כתב:

(1) **מלכתחילה אמרתי שיזהרו פון אנצינדן א מחלוקת (ומכו"כ טעמים).**

(2) **בטלנות הכי גדולה שלא התחילו קודם לכל פעולה בהנוגע לטינעק בפרסומות ע"ד המנורה בווישינגטון והשתתפות הפרעזידענט וכו', ובפרסומות ע"ד המנורה בניו יארק והשתתפות האטארני כללי איבראמס שי'.**

(3) **כו"כ מהעסקנים בעיר הנ"ל לא ידעו כלל מהטעמים שכתבתי במכתבי, וכנראה שכמה גם עתה אין יודעים ע"ד כל הנ"ל.**

(4) **לאחרי אז מ'האט דערלאזן שרבנים ארטאדאקסים דהעיר יפסקו דין להיפך – יביאו הוא וכו' הענין לערכאותיהם!?**

נא

[לאחר כ"ה כסלו, א' דחנוכה]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי על מכתבו בהמשך להמדובר בהתועדות מוצאי יום א' דחנוכה – שנתבאר שזה שכתב משה רבינו י"ג ספרי תורה ביום אחד, יום פטירתו, הוא כיון שנותר לו רק לגמור מה שלא נכתב עד אז, וגם למ"ד "תורה חתומה ניתנה" ופרש"י ד"לא נכתבה עד סוף ארבעים", הנה כוונת הדברים הוא שכתב אז את אותן הפרשיות שנאמרו שלא על הסדר. במכתבו כתב:

"זה עכשיו ראיתי בשו"ת בנין שלמה (להגאון בעל חשק שלמה) שכתב בהקדמתו וז"ל: ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו' משום דבש"ס דגיטין אמרינן דר"י אמר דתורה מגילה מגילה ניתנה ואפי' למ"ד דתורה חתומה ניתנה מ"מ כתבו התוס' שם דנכתב מיד אחר האמירה רק דנכתבה על הסדר כמו שהיא סדורה עכשיו ע"ש בתוס'. וא"כ באותו זמן שנאמר ציווי זה לא הי' להם לכתוב דכבר כתבו כל התורה עד פרשת האזינו, ולכן אמר ועתה כתבו לכם את השירה, אבל לדורות צריך לכתוב כל התורה, עכ"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' קמד):

נת' ות"ח

 כמדובר – (גם) לקובץ

נב

[שלחי כסלו]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לה"ועד להפצת שיחות" בקשר למהדורא תניינא דס' "לקוטי אמרים – מהדורא קמא" שהורה (לעיל מענה מה) להו"ל לכ"ד טבת (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 72):

כיון שע"פ השמועה כבר אזלה מהדו"ק לגמרי,

בכדי שאלו שקנו הנ"ל יהנו מההוספות מבלי שיוכרחו לקנות עוה"פ כל הספר,

בכדי שמהד"ק דהמד"ק לא תהי' "מוזנחת" וכו'

– כדאי שלכל לראש יו"ל כל ההוספות בקונטרס בפ"ע – לכד טבת,

יו"ל הוצאה ב' דמהד"ק דמהד"ק (בצילום) תומ"י

נג

[שלחי כסלו]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער הלוי וולפא מחבר ספר "דעת תורה בעניני המצב בארץ הקודש" ("כפר חב"ד" גליון 635. תשורה שפיצר כ"ב אד"ש תש"ס. תשורה הלפרין כ"ד סיון תשע"ח):

חשאי ומהיר.

לא מצאתי בספרו ולא במקום אחר, שיעוררו על ענין פשוט ועיקרי: כל האומר להחזיר מהשטחים מפני שלא להתגרות באומות העולם ופקוח נפש (היינו שזהו חיוב), במכל שכן וקל וחומר שכך הוא בנוגע לירושלים וכותל המערבי (כיון שדרישתם בזה היא בתוקף יותר וביותר). ובדאי יאמרו כן על כל פנים עתה וכו'.

כשירעישו על דבר זה ברדיא, מכתבים למערכת וכו' – ולא חב"ד יתחילו ויעשו בזה (שלא יאמרו שזהו מעין מיהו יהודי וכו') – יפסיקו בהיתר להחזיר, וקצת מהם אולי גם יחזרו בהם.

והזריז הרי זה משובח, וככל שיגדל הרעש – (ובפרט שהנ"ל מובן ופשוט ורק שחסר האומר) תגדל התועלת.

ויהי רצון שיבשר טוב עד"ז.

נד

[ועש"ק מקץ, ער"ח טבת, ה' דחנוכה]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב :

"בהתוועדות דש"פ וישב ש.ז. ביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א פירש"י ד"ה את כתנתו וד"ה את כתנת הפסים, והביאור הי' בהתאם להדיעה (שפ"ח) שלפירש"י "כתנתו" ו"כתנת הפסים" הם ב' בגדים, ולא בגד א' כדעה הב' (רא"ם).

ולא הבנתי :

אם "כתנתו" היינו חלוק (פרש"י), דהיינו בגד הסמוך לבשר, ו"כתנת הפסים" היינו בגד שעל גביו, הי' צ"ל סדר הפסוק: ויפשיטו... את כתנת הפסים... (ואח"כ) את כתנתו... – שכך הוא סדר ההפשטה, תחילה בגד העליון ואח"כ בגד התחתון (הסמוך לבשר).

ואין לומר שלא בא הכתוב להשמיענו סדר ההפשטה, אלא מה שהפשיטו בפועל, דאפ"ה, לאיזה טעם יהפוך הסדר, ובפרט שמצד חשיבות וכן (ובעיקר) מצד שעיקר השנאה היתה מצד הכתנת פסים, הי' צ"ל נכתב תחילה כתנת הפסים.

משא"כ להדיעה הב' (שהם בגד א'), ליכא נפק"מ בסדר הפסוק.

אגב, בנוגע לפ' דבגדי כהונה נתבאר (בהתווע' דש"פ תצוה(?)) דיוק הסדר בהכתובים בנוגע להבגדים, עפ"י סדר ההלבשה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

השלח לקובצים

הרי כו"כ מפרשים דנו בזה!

נה

[בדר"ח טבת, ז' דחנוכה]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה (במלואו. חלקו בקובץ "שלשלת היחס" ע' צא) באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו. לקו"ש חל"ה ע' 264) :

א. במכתבו כתב: "בשיחת ש"פ מקץ שבת חנוכה ור"ח טבת ביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א מה שאצל המלאכים דאברהם נזכר רק "ויאכלו" ולא "וישתו" – מפני שהעיקר הוא האכילה והשתי' טפלה, וכמובן גם מפשטות הסיפור שכיבדם בשניהם הן באכילה והן בשתי'. ולא הבנתי שהרי במאמרי אדה"ז – תקס"ב ח"ב (שנדפס ז"ע) ע' תטו: "ולכך לא נזכר השתי' באכילת המלאכים אצל אברהם מפני שאם היו אוכלין גם חיצוניות המאכל שהוא הגורם חמימות והמשקה מקרר כו' אבל כשהפריד אברהם רוחניות המאכל לבד ונתן להם לא נצטרכו לשתות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[1] על מה שכתב: "שכיבדם בשניהם הן באכילה והן בשתי'", כתב:

חמאה וחלב.

[2] סימן בעיגול את התיבות: " (שנדפס ז"ע) ע' תטו", וכתב:

עדיפא הו"ל להקשות על הש"ס (ב"מ . .) כמו שאכלו ושתו

[3] סימן בעיגול את התיבות: "לא נצטרכו לשתות", וכתב:

ויל"פ – אבל שתו מפני טעם טפל ולכן לא נזכר בפי' (שיהי' לישראל גם הבאר עי"ז דוקא וכו')

[4] על כללות השאלה, כתב:

הרי המדובר בפרש"י בפשוטו של מקרא.

וגם בכו"ב ספרי טעמי המנהגים דעברו על איסור בשר בחלב (וש"נ – פס"ר ועוד)

ב. במכתבו כתב: "בלוח היום יום בשלשלת היחס בתולדות כ"ק אדמו"ר האמצעי מתחיל תולדותיו: "הוד כ"ק אדמו"ר" – מה שלא נזכר תואר זה אצל שאר רבותינו נשיאינו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

קרוב לודאי שזהו השמטת המעתיק

ולהעיר מהתוארים בשערי הס' (ואולי גם בהקוה"ק)

[וראה לקמן מענות נו, קז].

נו

[ד' טבת]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שכתב: "בהמשך למענת כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד תואר "הוד" אצל כ"ק אדמו"ר האמצעי – "קרוב לודאי שזהו השמטת המעתיק ולהעיר מהתוארים בשערי הסי' (ואולי גם בהקוה"ק)" [לעיל מענה נה], ראיתי בשערי הסי' שלא נזכר "הוד" אצל אף אי מהם, משא"כ בהקוה"ק נזכר "הוד". ולכן שאלתי אם לעורר (ומה לעורר) בלוח התיקון לזה, (א) להשמיטו בכלל או ב) להעתיקו אצל כולם, או שיש איזה טעם פנימי בקשר לאדמו"ר האמצעי" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו. קובץ "שלשלת היחס" ע' צב):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול את התיבות "להעתיקו אצל כולם".

נז

[ד' טבת]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" על ההודעה שההדפסה השני' דס' "לקוטי אמרים – מהדורא קמא" שהורה כ"ק אדמו"ר שליט"א להו"ל (לעיל מענה נב) – נכנסה כבר לדפוס ("בית משיח" גליון 72):

ות"ח ת"ח על הבשו"ט.

נח

[ה' טבת]

מענה לוועד כתיבת ספר תורה הכללי לילדי ישראל שכתבו ע"ד התחלת הכנת התעודות עבור האותיות שנקנו בספר התורה השני (סי' אלבום "אות בספר תורה" ע' 89-90):

[1] כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לציין בתעודות בקשר לספר התורה הראשון – כ"ף מנ"א תשמ"א, ולספר התורה השני – פורים תשמ"ב; וכתב (לציין):

ספר התורה השני – כדי לשלול לעז.

[2] על כללות המכתב, כתב :

מה נעשה בפועל להמשיך קטנים וקטנות לס"ת שלהם.

נט

[ועש"ק ויגש, ו' טבת]

מענה לא' השלוחים על מכתבו ע"ד המצב במקומו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

כעצת עסקני אנ"ש שי'. "כמדומה" לא בפעם הא' אצלו מצב כהנ"ל, וכן בכל מוסדות חינוך הכשר שבארצות הברית. אזכיר עה"צ.

[וראה גם לקמן מענות : סו, עח, קפג, רכא].

ס

[ח' טבת]

מענה לא' השלוחים שהכניס (ללא ידיעת השליח האחר במקומו) הצעה לתכנית חדשה ("התקשרות" גליון קכה) :

די מה שעל אחריותו ע"ע!

ולא יכנס ויתחיל בהנ"ל, ומעוד כמה טעמים.

אזכיר עה"צ.

סא

[ט' טבת]

מענה להרב דוד ראסקין על מכתבו בו כמה שאלות בנוגע ל"צבאות השם" (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 237) :

בשאלותיו וכיוצא בזה – שייך להנהלת צאגו"ח.

סב

[לאחר עשירי בטבת]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בשיחת עשירי בטבת:

"בנוגע למ"ש בעמוד יז, שהנהגת יעקב שמקדים אפרים למנשה כיון שהקב"ה אוהב הקטנים כו' – בעבודת האדם הוא: שע"י הקדמת הכנעה ושפלות בעבודת התפלה, ממשיכים אח"כ ע"י התפלה "יהי רצון", רצון חדש, יותר מע"י ברכה, שממשיך רק משרשו ומקורו, כמ"ש "איש אשר כברכתו ברך אותם" –

הרי מבואר בפירוש בהדרושים המבארים החילוק בין תפלה וברכה (לקו"ת ראה יט, רע"א. ד"ה כה תברכו תרכ"ו. המשך תער"ב ח"ב ס"ע תשלו ואילך. ע' תשסו ואילך. ועד) שברכת יעקב לאפרים ומנשה הי' דוקא בבחי' ברכה (ולא תפלה) שממשיך רק משרשם ומקורם, ולכן אמר יעקב ליוסף "ידעתי בני ידעתי גם הוא יהי לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו", ולא בירך מנשה שיגדל עוד גם מאפרים – שהרי"ז הי' ברכה ואין בכח הברכה כ"א להמשיך ולגלות מה שכבר יש במקור כו"ו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה שטרן ט"ו אד"ר תשס"ה):

על מה שכתבו: "הרי מבואר בפירוש כו"ו, כתב:

בכלל

לכן הדגשתי שהוא ע"ד ולא אותו הענין,

כי (כמובן בלאה"כ מכו"כ מקומות) כמה דרגות בברכה, וכן [כמה דרגות] בתפלה.

ברכת הדיוט, ברכה סתם, בר"כ. סוג בר' יצחק (גבו') יעקב ומשה. עשר ל' נק' תפלה. עושה מחצה, כולה, מהפכת כעס וכו'

כנראה שיטתם שכאו"א ובכל זמן יכול להמשיך מהמקור ועד ממקור דמקור!!

למרות שמפורש שרשב"י לאחרי כל עבודתו (ותפלותיו) המשיך מקורו בהסתלקותו בלג בעומר.

סג

[י"א טבת]

מענה להרב דוד ראסקין שכתב דו"ח מאסיפת הנהלת ישיבת תו"ת המרכזית בקשר לסיום ס"ת הכללי הראשון שלהם שיתקיים – ע"פ המענה שקיבלו (לעיל מענה מד) – אור ליום ג' כ"ד טבת. במכתבו כתב: "מקוים שנוכח שכ"ק אדמו"ר שליט"א ישתתף וגם יסיים בכתיבת (למלאות בדיו) האות ב' של תיבת בראשית" (מצילום כתי"ק – תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 47):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "יסיים", וכתב:

יראתי וכו' וגם בהקודם לא עשיתי כו'

סד

[ט"ו טבת]

מענה להרב דוד ראסקין על מכתבו בקשר למעמד סיום ס"ת הכללי הראשון שע"י ישיבת תו"ת המרכזית, בו הציע אשר הסיום יתקיים ב- 770 (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 20, 56. יומן ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון):

בהאטל גדול או בבנין בתו"ת וכו'

סה

[טבת]

מענה להתי' ישראל מרדכי הלוי קאזאמינסקי שכתב שבאנציקלופדיא יודאיקא מייחסים את התמונה הנפוצה דהבעש"ט – לבעל-שם אחר שחי ופעל בלונדון (לקו"ש חי"ט ע' 531. "התקשרות" גליון תקסא. יומן ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון):

כמדומה יש בזה ר"ד מרבתינו שאינו הבעש"ט נ"ע – שע"פ המסורה צ"ל י"ג (! – י"ב) תק"ד ניכר בהזקן.

סו

[טבת]

מענה לא' השלוחים על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה נט) – בו כתב את אשר ייעצו לו העסקנים (המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

בני אדם שכל עזרתם היא: עצה שפלוני צריך לעשות, כי הם פוחדים (מקול עלה נדף) הרי זה אינם עסקנים כלל והעצה אינה חכמה כי אם מורד לב.

(2) באם חושש שפלוני מזיק עפ"י שו"ע יזמינו לב"ד ובהקדם כמובן.

סז

[אור לט"ז טבת]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמץ (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א):

[1] במכתבו כתב, שבמשך השנים כאשר מסר שיעורים בס' התניא הלך בעקבות "לוח התיקון" ו"הערות ותיקונים" שבסו"ס התניא, ובנוסף לזה רשם לעצמו עוד כו"כ תיקונים בהתאם לדקדוק וכו'. וכתב שעתה, כאשר נדפס ס' "ליקוטי אמרים – מהדורא קמא", מצא כי רוב התיקונים שרשם לעצמו נמצאים באחד הנוסחאות אשר שם. ושאל, שעפ"י אולי כדאי להשלים את התיקונים שבסו"ס התניא, ע"פ הנמצא בס' מהדור"ק הנ"ל, ועוד תיקוני לשון ע"פ דקדוק.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) נת' והמצו"ב ות"ח ת"ח. (2) ידבר בזה (בהקדם!) עם המתעסקים בההו"ל דתניא מהדור"ק עם קוני' המילואים שהו"ל ועוד המשך יבוא.

[2] על ההודעה ע"ד הולדת נכדתו, כתב:

ת"ח על הבשו"ט ויגדלוה הורי' שי' לתחומע"ט אזכיר עה"צ.

סח

[ח"י טבת]

מענה להנהלת ישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק (ס' "תורת אמת" ע' 441):

על מה שכתבו ע"ד תורמים לישיבה, כתב:

(1) ת"ח על הבשו"ט. נלקח (אלו יעמדו על הברכה).

על מה שכתבו: "לרגל שבעים שנה של התייסדות הישיבה", כתב:

(2) לא ניצלו כלל וכלל (כדרך שלא ניצלו – 50 שנה וכו')! ולאח"ז מתאוננים על המצב הכספי (וגם על חוסר תלמידים)! בלי התבוננות יתרה כלל הייתה צ"ל עכ"פ: נאכמאכן אנדערע (עכ"פ עתה): להו"ל אלבוס יפה (כולל תמונות) קו"ק יפה, פרסים יפים (להמתנדבים בקשר ל70 שנה), בנקעט מסודר ויפה באה"ק (בעונת התיירות) בצירוף (השתתפות גדולי ישראל) ועוד. וזוהי הדרך לכיסוי כל הדעפיציטן דלעתיד.

(3) בנוגע לפועל – באם ימצאו (דוקא עמלק"פ, ולא כ"טובה") איש המסוגל לזה יתענינו בזה. באם לאו – גם לא יתחילו. כנראה הורגלו ב"פערל גרופען" עד שאפילו אין קס"ד ע"ד פערל אפן האלדז!!

(4) כמובן אין כוונתי ל"מוסר" ולא לתירוצים ושקו"ט ולמכ' רצו"ש – כ"א כולי האי ואולי כו'. וא"צ לכתוב לי בזה עוד.

אזכיר עה"צ

סט

[י"ט טבת]

מענה לא' שכתב שיש לו חתונה ביום ער"ח שבט, וכתב שחושש שמעמד סיום ס"ת הכללי ביום זה יבלבל זאת (יומן ר' מיכאל אהרן שיי זליגסון):

בטחון בהשם ועשי' בדרך הטבע וה' יצליחם אזכיר עה"צ.

שבעים

[כ"ד טבת]

ממענה ל"ועד הנחות התמימים" על מכתבם בו העלו הצעה להו"ל – לקראת יום הבהיר י"א ניסן שמונים שנה – חוברת שתכלול את המאמרים שנאמרו ביום הבהיר י"א ניסן במשך השנים (ס' "מאוצר המלך" ח"ב ע' 195. ליקוט כתי"ק יום הבהיר י"א ניסן ע' 38) :

כ"ק אדמו"ר שליט"א שלל הצעה זו, וכתב :

ויציעו מה שא"צ להגהתי וכיו"ב

[וראה לקמן מענה צד.

בקשר ליובל שמונים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר שליט"א – ראה גם לקמן מענות : עד, צד, קג, קטו, קכב, קכג, קכד, קכו, קכט, קנה, קנט, רכט].

עא

[כ"ה טבת]

מענה להת' שלום יעקב חזן והת' יוסף יצחק איידלמן המתעסקים בהכנת ס' המאמרים תרס"ה היו"ל ע"י מערכת "אוצר החסידים" (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 354) :

ומגודל ענין ג', ובפרט כשר"ה וכו' ביום ג' – כדאי לצרף עוד – שיהיו ג'.

אזכיר עה"צ.

מהיר

עב

[כ"ה טבת]

ממענה לר' מיכאל אהרן זליגסון ור' יוסף יצחק שגלוב בקשר לס' "היום יום עם הערות וצינונים" (ח"א) שבעריכתם (מהעתקה, באדיבות ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון) :

[. .] והעיקר – ישתדלו בהפצת הס' ע"מ להתעניין ע"ד מהד"ת בצירוף כו' כרגיל.

עג

[שלחי טבת]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להתי' אברהם לייב שוחאט ראש ישיבת ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו על דו"ח (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה")]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לכ"ד טבת

הילולא אדה"ז.

אזכיר עה"צ.

עד

[שלחי טבת]

מענה לתלמידים השלוחים לישיבת ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו שכתבו: "ברשות ההנהלה אנו מבקשים עצת והסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א אם לנסוע לנו יורק להיות בחצרות כ"ק אדמו"ר שליט"א עבור יום הבהיר י"א ניסן הבעל"ט שמונים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר שליט"א לאורך ימים ושנים טובות, ואם לישאר ג"כ עבור חגה"פ ולחזור איזה ימים אחרי חגה"פ הבעל"ט" (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי בהם):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "ברשות ההנהלה"; סימן בעיגול את מה שכתבו: "לישאר ג"כ עבור חגה"פ ולחזור איזה ימים אחרי חגה"פ הבעל"ט", וכתב:

לבוא לכאן לי"א ניסן ולנסוע חזרה קודם חה"פ – אינו ענין ומכמה טעמים.

– כיון שקשור בהשלימות דכמה ענינים דקאזאבלאנקא – ישאלו ב"ד דרבני אנ"ש שי' ויעשו כעצתם.

עה

[לפני חודש שבט]

מענה להחתן הת' מנחם מענדל גארדאן וב"ג רחל קליין שכתבו: "התדברו מב' הצדדים לקבוע זמן חתונתנו ליום ד' ג' שבט הבע"ל כאן בקראון הייטס ומבקשים הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מצילום כתי"ק – תשורה גארדאן ו' אלול תשס"ז):

[1] סימן שני קווים תחת התיבות "כאן בקראון הייטס".

[2] מחק תיבת "ומבקשים" וסימן בחץ את התיבות "הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א".

עו

[לפני חודש שבט]

מענה להחתן הת' מנחם מענדל גארדאן וב"ג רחל קליין שכתבו: "לאחרי התדברות שנית מב' הצדדים התדברו להקדים קביעת זמן החתונה ליום אחד, ג' ב' שבט הבע"ל כאן בקרון-הייטס ומבקשים הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מצילום כתי"ק – תשורה גארדאן ו' אלול תשס"ז):

[1] סימן שני קווים תחת התיבות "כאן בקרון-הייטס".

[2] על מה שכתבו: "ומבקשים הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א", כתב:

בטח בהסכמת כולם

ויהא בשטומו"צ בכל

עז

[תחלת שבט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון על הקובץ דש"פ בא והגליונות שלפני זה (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ בשלח תשמ"ב (גליון רנ); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ממלוה-מלכה השנתית

שהתקיימה במוצש"ק שמות (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בסמיכות לעשתי עשר חודש באחד לחודש

אזכיר עה"צ

עח

[ח' שבט]

מענה לא' השלוחים על מכתבו בקשר לה"קעמפ" במקומו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

ישאלו עוד הפעם

כעצת עסקני אנ"ש שי' שב[. .]

אזכיר עה"צ

עט

[לאחר יום הבהיר יו"ד שבט]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להמניחים בו ציון מראי-מקומות למאמר ד"ה באתי לגני דיו"ד שבט (מצילום כתי"ק – ריש סה"מ תשמ"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ב)):

מ"מ להמאמר

ע"ח היכל א ענף ב (ולהוסיף המ"מ דמבו"ש וכו' – הובאו בס' הליקוטים מע' צמצום)

היום יום יא תשרי

כשט ס' רצב

לקוא ואות בתחלתם

ש' היחוד פיב**סהמצ להצצ תפלה פ"מ****תרכז ע' תכא תנח****תרסו כז****צבאות (לציין גם לתהלים פ')****פ**

[י"א שבט]

מענה להנהלת בית חב"ד קליבלנד אוהיו על מכתבם בקשר לבניית מקוה חב"ד (מצילום כתי"ק – קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ קרח תשע"ו (גליון א'ק). סי' "שליחות כהלכתה" ע' 140):

(1) מתאר מקרה משונה: חב"ד הודיעו שבונים מקוה, והכל מוזמנים להשתמש בה. – ע"פ שו"ע חבד צריכה לבנות ע"פ פס"ד רבני חבד מכ"כ שנים המפורסם, ורבבות בני"י נוהגים כן כמפורסם. – הציעו להם שיעכבו הבני' עד שיתדברו. ובתחלת ההתדברות הודיעו שמקואות חב"ד בכל העולם כו' (1)

(2) הרי כבר נענו – אין ענינם להכנס למחלוקת, ולא לפוליטיקא ולא להכריח מי שהוא וכו' – ולכן ימשיכו כפי שהתחילו יבנו חב"ד המקואות בעצמם – ואין לאחרים לכפות עליהם רצונם וכו' – מתוך הזמנה בספ"י ובקשה שכל הרוצה להצטרף תבוא עליו ברכה, וגדול השלום וכו'. וכל הרוצה לבנות בפ"ע באופן אחר – לא יזלזלו בו און פשיטא ניט שרייען וכו', וכשיטת חב"ד מתמיד – מיוסדת על הוראת חז"ל: לקיים מה שנאמר האמת והשלום אהבו (יבמות יד, ב. ולהעיר מרמב"ם הל' תעניות בסיומן).

פא

[שבט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למארגני כתיבת ס"ת הכללי לזכות בני"י שברוסיה (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 205. וראה לקמן מענה פד)]:

נת' ות"ח ודבר בעיתו בסמיכות ליו"ד שבט, העשירי יהי' קודש. אזכיר עה"צ.

פב

[שבט]

מענה לר' אברהם אלתר הלוי הבר – שהכניס את הצעת אביו ר' ישראל צבי הלוי הבר, שו"ב במדינת רומניא בשליחות כ"ק אדמו"ר שליט"א – לזכות את יהודי רומניא ברכישת אותיות בס"ת הכללי. וציין שבנדו"ד יקשה הדבר לרשום אותם בצורה הרגילה (היינו ע"י שכל אחד ירכוש בעצמו מכספו הפרטי, בציון שמו ושם אמו וכו'), הן משום שרובם ככולם אינם מודעים למשמעות הענין, והן מפאת הקושי הטכני להגיע אליהם מפני היות מדינת רומניא חלק מהגוש הקומוניסטי (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 183):

כבר מילתי' אמורה וכמה פעמים על דבר גודל וחשיבות ורציניות הענין וכו', ואשר ההקדם ישובח, ובמיוחד בנוגע לאחב"י שמאחורי – הנקר' בדברי העולם "מסך הברזל", וכמדובר עוד הפעם בהתוועדות דעשתי עשר חודש באחד לחודש. אזכיר עה"צ.

[וראה לקמן מענות פג, קעא].

פג

[שבט]

מענה לר' אברהם אלתר הלוי הבר שכתב – בקשר לס"ת הכללי עבור היהודים הנמצאים "מאחורי מסך הברזל" במדינת רומניא (ראה לעיל מענה פב) – אשר אין אפשרות להשיג רשימת שמות של כל יהודי המדינה (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 183):

ודלא בידם לעשות זאת בעצמם.

פד

[שבט]

מענה לר' מנחם מענדל פוטערפאס, ר' מרדכי קוזלינר, ור' גרשון דובער שיף – שכתבו ע"ד תכניתם לכתוב ס"ת כללי לזכות בני"י הנמצאים "מאחורי מסך הברזל" ברוסיה (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 205):

שייך להחליט (להחלטת) ועד הרבנים דהס"ת שבאה"ק.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה פא).

פה

[שבט]

מענה לר' אפרים וואלף (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 158):

[1] על מה שכתב ע"ד דרישות איש מסויים וה"אולטימטום" שהציג, כתב:

כמפורסם – כל כיוצ"ב שייך לבי"ד אנ"ש שיחי' שבאה"ק ולפלא הכי גדול הפני' למעבר לים!?

[2] על מה שכתב ע"ד מכתב ממלמדים בתלמוד-תורה מסויים ע"ד השתדלות בענינם בארצה"ב, כתב:

מפורסם שאין המזכירות עוסקת בדי"ת ולפלא הכי גדול בקשה הנ"ל.

פו

[שבט]

מענה להרב מרדכי מענטליק על שאלתו בהמבואר בלקו"ש חט"ז שיחה ד לפרשת תשא ס"ג (ע' 10-409): "דער ערב רב גייט ניט אריין אין דעם מספר פון (די ס' רבוא פון) בני"י, ובהערה 13: "וכדמוכח ג"כ מהמנין דפי' במדבר ופי' פינחס שלא נמנו כ"א בני השבטים". ושאל הנ"ל עפ"י – להמובא דישראל ר"ת יש ששים רבוא אותיות לתורה – האם גר יש לו אות בתורה (קובץ הערות התמימים ואנ"ש 770 ש"פ משפטים תשמ"ב (גליון קלד)):

מאין יקח נשמה וחיות אם לא מהס"ת

מעין רמז להנ"ל דעקיבא (או בה"א) מהכתוב או"ז לצדיק גו'

פז

[שבט]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן שהכניס צרור מכתבים של חברי הקבוצה מברזיל שהגיעו לחצרות קדשנו ליום הבהיר יו"ד שבט (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

אזכירם עה"צ, בל"נ, לתוכן מכתבם. בהשייכים להמוסדות – כעצת ההנהלה. בהשאר – כעצת ידידים מבינים שעל אתר. באלו שיש הוספה – תבוא במכתב (או בטלפון) כשיגיע התור.

פח

[י"ז שבט]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שכתב:

"בימים אלו דיבר אתי אדמו"ר מסקוליע שליט"א ועורר אותי ע"ד מה שכ"ק אדמו"ר שליט"א דיבר אתו ע"ד שם הספר של זקנו זצ"ל – אור דוד – ומה שלא נזכר גם שמו השני – יצחק [יחידות י"ג תמוז תשמ"א – שיחות קודש תשמ"א ח"ד ע' 777].

ושאלני ב"היום יום" (ג' שבט) נזכר מכו' אדמו"ר הצ"צ ע"ד הס' תו"א וכו' ושמסיים המכו': "ושם המחבר נאה לו שניאור . " שמזה רואים שהשם תורה אור הוא בעיקר רק עם שם א' (שמו הראשון) ולא ב' שמות. וכמו"כ רואים במחברים שרמזו רק שם א' בשם הספר (ולא כל השם).

ובכן שואל לכ"ק אדמו"ר שליט"א בהנוגע לפועל – שמכין עתה עוד ספר (של זקנו זצ"ל) לדפוס ורוצה לברר לאור כל הנ"ל – הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו. סי' נלכח באורחותיו" ע' 223):

מענות קודש - ה'תשמ"ב

[1] סימן בחץ את התיבות "ולא ב' שמות", וכתב:

השם זלמן הוא כינוי ולא שם (זלה"ק)

[2] סימן בחץ את התיבות "ולא כל השם", וכתב:

**בכלל – בעל השם יכול לעשות בהשם כרצונו – לחתום בשם א' וכו' –
ונפק"מ בגיטין וכיו"ב**

פט

[אור לכ"ב שבט]

מענה לא' מאנ"ש שביקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א עבור זוגתו
הנכנסת בקרוב לחודש השביעי להריונה (מהעתקה). המענה מתפרסם
בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

צ

[כ"ג שבט]

מענה להרב דוד ראסקין שכתב דו"ח מאסיפת הנהלת ישיבת תו"ת
המרכזית בקשר לכתובת ס"ת הכללי השני שלהם, וכתב: "ומבקשים
ברכה להצלחה בכהנ"ל" (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים
שע"י תו"ת המרכזית – ע' 54):

[ברכה להצלחה] **רבה** [בכהנ"ל]

אזכיר עה"צ

צא

[ועש"ק משפטים, כ"ו שבט]

מענה לא' מאנ"ש (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות
ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי' בו):

כמובן שיהי' סיכויים ע"פ טבע לעמוד בתנאים הכספיים

קִרְן בַּמַּחֲנֶה יִשְׂרָאֵל הַגִּמְ"ח יִשְׁתַּתְּפוּ בַּגִּמְ"ח עַד סֶךְ עֶשְׂרֵת אַלְפִים
לִקְנִיית הַבֵּית

אֶזְכִּיר עַה"צ שִׁיהִי הַצִּלְחָה רַבָּה

צב

[ער"ח אדר]

מַעֲנָה לַהֲרֵב יִצְחָק יְהוּדָה יְרוּסִלְבֶּסְקִי (ס' "הַרְבֵּי וְיִהְיוּ סִפְרֵי" ע' 8-407.
ס' "הַרְבֵּי אֲשַׁכְּנִי" ע' 526. וְחִלְקוּ מִתְּפָרְסִם בְּזֶה לַרְאִשׁוֹנָה, מִהֶעֱתֵקַת
הַמִּזְכִּיר, בְּאִדְיֹת הַנִּמְעָן שִׁי וְזִכּוֹת הַרְבִּים תִּלְוִי בּו):

עַל מָה שֶׁכָּתַב ע"ד וְעַד רַבֵּנִי אֲנִי"ש בִּאֵה"ק, כָּתַב:

1) וְיִהְיֶה שִׁיחָא בְּהַצִּלְחָה כְּהִנ"ל. וְהִנֵּה כ"ז הַזֶּה הִיא בְּעֶרֶךְ הַרְבֵּנוֹת כְּפִי
שֶׁהִיטָה בְּרוּסְיָא בְּפוֹלִין וְכו' לִפְנֵי הַמַּלְחָמָה, שְׁעִנִּינָה הִיטָה לַעֲסוֹק
בְּתוֹרָה בְּבֵיתָם, וְכִשְׁבָּאוּ לְבֵיתָם בְּשִׂאלָה וּבִד"ת הָיוּ עוֹנִים לְשִׂאלוֹתֵיהֶם.

כִּשֶׁהֲתַחֲלִילוּ לַעֲשׂוֹת אַגוּה"ר, וְעַד הַרְבֵּנִים וְכִי"ב הִיטָה הַכוֹוֶנָה
שֶׁהַרְבֵּנִים יִרְאוּ יִזְמָה יַעֲשׂוּ כַּח פְּעִיל וְיִתְחַלְלוּ לְתַקֵּן הַצִּירִיךְ תִּיקוֹן, לִיִּסֵּד
חֲדָשׁוֹת כְּפִי צוּרֶךְ הַזְמָן שֶׁמִּתְחַדֵּשׁ מִזְמָן לַזְמָן. וְכִי לְהוֹוֶת כַּח שִׁיתְחַשְׁבוּ
בּו – צ"ל אִיגוּד כָּל הַרְבֵּנִים הַשִּׁיכִים לְמִסְגֶּרֶת זֶה, הִינּוּ לְחַפֵּשׁ אֹן
אַרְיִנְצִיעֵן זֵי בְּהַמִּסְגֶּרֶת וְכו'.

כִּנְרָאָה אֵין לְהוֹעֵד כָּל יִדְעוֹת כָּלל מִהַרְבֵּנִים וְהַמוֹסַמְכִים דִּישִׁיבּוֹת חֲב"ד
הַנִּמְצָאִים בִּאֵה"ק, אֶף שְׂרַבִּים הֵם (וּבִפְרֵט דְּמְרוּקוֹ), וּפְשִׁיטָא שֶׁלֹּא
נַעֲשֶׂה כְּלוֹם לְאִגְדָם ע"י דְּבָרִים הַמִּתְאַיִמִים לָהֶם – וְהַעֲיָקֵר שְׁבַמֶּשֶׁךְ כָּל
הַשָּׁנִים לֹא נַעֲשֶׂה שׁוּם דְּבַר בְּזֶה, שֶׁהִפִּי בְּזֶה – קִינְעָר הָאֵט נִיט
גַּעֲטָרָכֵט עַדכ"ז בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַזְמָן! אֶף שְׂרוּאִים הַשְׁתַּדְּלוֹת הַמִּפְלָגוֹת עַד
כְּדִי מִס"נ – אַרְיִנְשֶׁלְעַפְעָן עוֹד חֶבֶר אֶחָד!

[וְלֹאִידֵךְ – אֵין רוֹצִים כִּנְרָאָה, לְשִׂאוֹל דַּעַת מוֹמַחָה בְּעִנְיָנִים שְׁצ"ל ע"י
הוֹעֵד אֲבֵל אֵין הֵם "פְּעוּלוֹת רַבִּנְיוֹת" כָּלל

כוֹוֶנָתִי בְּפֶרֶט לְסִידוֹר אֹפֶן סִיוֵם וְהַכִּנְסָת הַס"ת – שֶׁהִיטָה הַזְדַּמְנוֹת
יִוצָאָה מִן הַכָּלֵל וְיִחִידָה בְּמִינָה לְקִירּוֹב וְאִיחוּד כָּל הַחוּגִים, וּבִאֹפֶן
דְּפְעוּלָה נִמְשַׁכֵּת בְּכִיּוֹן זֶה וְכו' וְכו'].
פְּשׁוֹט שֶׁאֵין כוֹוֶנָתִי כָּלל בְּכַתִּיבַת הַנ"ל – לְאַמִּירַת מוֹסֵר וְלֹא שִׁישְׁלָחוּ
לְכָאן הַצְעוֹת וְתַכְנִיּוֹת וְכו' וְכו' – כִּי אֵין מִנְהִלִים מוֹסֵד מַעֲבֵר לִים, כ"א
דוֹקָא עַל אֶתֶר,

כ"א אך ורק – שאולי ימצא סו"ס באה"ק מי שיש לו חוש בהנ"ל ובעל יזמה וכו' ובחב"ד – ויתחיל בפנ"מ בהנ"ל במעשה – שאז בודאי יצליח.

על מה שכתב ע"ד תיקון תקנות בעניני שמחות נישואין, כתב:

(2) אין מתחילים פעילות – באיסורים ובפרט – בצמצום . . שמחת חו"כ! לאחר שיהועד (כמרע"ה – רש"י דברים א, ד) יסדר כו"כ רבני ומוסמכי אנ"ש במשרות מתאימות, ופעולות בוע"ט כיו"ב – יתענין בנוגע לסו"מ.

(3) אזכיר עה"צ לכהנ"ל.

מצו"ב (הוספה) לצדקה באה"ק.

צג

[תחלת אדר]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – לתלמידים השלוחים לשיבת ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו על דו"ח (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה")]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לראש החודש בו ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר – כפשוטו, וככל דחז"ל בזה – כן תהי' לנו.

אזכיר עה"צ.

צד

[ח' אדר]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" – על גליון מכתב "ועד הנחות התמימים", בהמשך להמענה שקיבלו (לעיל מענה ע) להעלות הצעה להו"ל לכבוד יום הבהיר י"א ניסן שמונים שנה – בו כתבו הצעה להו"ל "קובץ י"א ניסן", ופירוט מה בתכניתם לכלול בו (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"ב ע' 195. ליקוט כתי"ק יום הבהיר י"א ניסן ע' 38):

להו"ל הקובץ – שמטרתו תורה

ולכן ועל הסדר:

מהצ"צ מיהל אור דקאפ' פ (וגם) פא (עם המזמורים כביהל אור)

" עה"פ ימי שנותינו גו' (6 – דלעיל)

מאממו"ר על מחז"ל בחולין

הציונים הנ"ל (לדא"ח שמבואר ענין פ' שנים.

הוספה: תקנת הבעש"ט דקאפ' תהלים דשנותיו.

מנהגי יום הולדת

ועוד ועיקר להו"ל התניא בגודל רגיל, ועה"ס כנדפס לאחרונה בברוקלין
.. לאחר הערות ותיקונים: רשימת הכתי ופאקסימילות שלהם (כבסוף
מהד"ק דתניא שהדפיסו – אבל להשמיט ב' השערים דזאלקווא
הנדפסים! שעורבו באמצע!). רשימת דפוסי התניא מתוקנת ומלאה
(כולל – שנתקבלו לאחרונה כאן. רשימת ההעתקות וכו'.

וצילום דכל השערים דכל התניא'ת שיוכלו להשיגן בגודלן כמו שהן

להסתייע בס' מונדשיין שי' אבל אפ טשעקין

והדיוק שער א' 1) מכל התניא'ת 2) זה שצויין בו מקום ההדפסה

כו"כ תניא'ת נתקבלו לאחרונה נמצאו בספרי'

השערים דוילנא הראשונים הגדולים קצת מגודל תניא הרגיל יצמצמום
– אבל יצינו הגודל

בשני בענדליך

צה

[ועש"ק תצוה, יו"ד אדר]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ על דו"ח מפורט שכתב – ע"ד סעודה שערך
בביתו עבור צאצאי בעל התוספות יו"ט כפי צוואתו, וע"ד השתתפותו
בסעודה לרגל יובל הכ"ה לבית הכנסת "פועלי אגודת ישראל" בשכונת

בארא פארק. בסיום מכתבו כתב: "ועם כ"ק הסליחה על הלהג הרב שבמכתב, כוונתי לטובה" (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "על הלהג הרב", וכתב:

התודה על הנח"ר שע"י בש"ט הנ"ל ועם העשי'

אזכיר על הציון

צו

[י"ג אדר, ערב ימי הפורים]

מענה להשליח ר' יהושע זעליג הכהן ריבקין על מכתבו בו פירט את הקשיים שלו בעבודת השליחות ואשר חש "ריקנות" כו', וכתב אשר שמא אינו מתאים לעבודת השליחות (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 30-829):

!? כפשוט – להמשיך – אבל באופן דהוספה ועלי' ובפשטות מתוך בטחון אמיתי שיצליח, ובמרץ ובשמחה.

!? צריך להיות מתוך שמחה גדולה אשר זכה, ועל ידי שליחותו ופעולותיו נתקרב אלפים מבני ישראל לאביהם שבשמים.

על ידי מצות מעשיות (נוסף על הקירוב ידיעת היהדות וכו') מתפרסמת היהדות ברבים (באסיפות כמה כינוסים וכו') שזהו קיום מצות קידוש ה' על פי ההלכה ברורה ופשוטה ובכל פעם ופעם בפני עצמו.

וידועות תורות הבעש"ט בכל זה ומפורסמת (און ווען ס'קומט צו זיך – צריך לעורר אַז עם מיינט מען!)

בהבעיות וקושיים שכותב בם – הרי הם אצל כל השלוחים יותר קצת או פחות קצת ומהם ילמד וכן יעשה.

אזכיר על הציון (בכל הנ"ל).

צז

[י"ג אדר, ערב ימי הפורים]

מענה לא' השלוחים שכתב שמרגיש נמיכת הרוח על שלא זכה לקבל מכתב מכ"ק אדמו"ר שליט"א במענה על מכתביו (תשורה חאנין כ"ג אלול תש"פ. קונטרס ועד הנחות בלה"ק ראש השנה תשפ"א):

ב"ה ערב ימי הפורים

במענה (ברור, כבקשתו) על כהנ"ל.

מפורסם ברור שבשנים האחרונות מפני כו"כ סבות – להקרובים שאין מקפידים שיוכלו להראות לאחרים מכ' וטיטול גדול וכו', מאשרים המכ' וכו' ע"י טלפון, ושזכיר עה"צ ות"ח על הבשו"ט. והכנסתיו בסוג זה ורבינו פעמים עניתיו באופן כזה (ולפעמים במיוחד ע"י הרחמ"א שי') – באם אינו שייך לסוג זה יודיעני.

(2) בחרתי בו למסור המשקה, ולהשתדל בהשלום ומודיע ששמע פי' שזהו סימן . . . לגריעותא!! באם מקבל פי' של כל שוטה וכסיל – אין לי עצה לזה.

(3) בכל עניני אנ"ש שי' בעירו – ענוהו וכמה פעמים וברור – שבאם יש חילוקי דעות צ"ל אסיפה על אתר שלהחליט ע"פ הרוב.

(4) מצב הכשרות בעיר וכיו"ב שייך אליו בתור אחד מתושבי העיר, היר"ש וכו' – ובאופן כזה יפעול. באם רוצה לנהל כ"ז – ה"ז שייך להרב.

אזכיר עה"צ. וכן המכ' ופ"נ שהביא.

צח

[אדר]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) לא' מאנ"ש מתומכי ה"ועד להפצת שיחות" (מהעתקה, באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין); (2) לר' שלום יעקב חזן שהכניס עותק של הקובץ שחילק בעת חתונתו – הכולל את ההנחה דההתועדות דש"ק, וההנחה דהיחידות כללית לחתנים וכלות ("בית משיח" גליון 390)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לימי הפורים אשר ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר – כפשוטו, וככל דחז"ל בזה – כן תהי' לנו.

אזכיר עה"צ.

צט

[אדר]

מענה להת' אברהם נחום גראס והת' מרדכי צבי קראסניאנסקי שביקשו הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לנסיעתם בשליחות המל"ח לאיי הוואי עבור מבצע פורים ומבצע הרישום לס"ת הכלליים ("כפר חב"ד" גליון 42):

ויהיה בהצלחה רבה, אזכיר על הציון. לברר מקודם האפשרות להדפסת תניא שם (באם לא נדפס עדיין).

ק

[אדר]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א למסור לועד רבני חב"ד באה"ק בקשר לסכסוך בין שניים מעסקני חב"ד (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

לטלפן בשמי לועד רבני אנ"ש שיחיו שבארה"ק.

בקשתי שתיכף אחר פורים יזמינו הרב [.] – [.] יבררו טענותיהם והחילוקי דיעות וכו' ויורום בכתב ובפרטיות וברור בכל הנ"ל והעתק לכאן ות"ח מראש.

קא

[כ"ף אדר]

מענה לא' על מכתבו אליו צירף טיוטת כתבה שכתב, בה כתב על דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א בנושא "אתחלתא דגאולה" (מצילום כתי"ק – תשורה לוי' ג' ניסן תשס"ז):

בתמהון הכי גדול קראתי הגאלי"ס המצו"ב, בם מייחס אלי דברים שמעולם לא אמרתי, היינו ששאלת אתחלתא דגאולה קשורה בהשאלה הצ"ל ניסים בהגאולה, או שאין בין ימוה"מ לעוה"ז אלא שעבוד מלכיות.

ולא עוד אלא שבדיבורי הבאתי המקור לדברי בציון הפרק ברמב"ם וההלכה בדיוק, וכו"כ פעמים. וגם נדפס – ובאותו הפרק עצמו כתוב שאצ"ל נסים בדוקא (וא"צ להביא מפיה"מ).

מה שאמרת: הרמב"ם פוסק ברור סדר סיום הגלות בהל' מלכים פי"א ה"ב-ג: אין שואלים ממנו (ממלך המשיח) "לא אות ולא מופת" (כ"א שיהי' איש "הוגה בתורה ועוסק במצות כו' ויכוף כל ישראל לילך בה כו' וילחום מלחמות ה' ה"ז בחזקת שהוא משיח (כצ"ל – ראה דפוסי רמב"ם שלא קילקלה הצנזורה) אם עשה והצליח ונצח כל האומות שסביביו ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל (יעוין הסדר בכ"ז) ה"ז משיח בודאי ואם לא הצליח כו' בידוע שאינו (משיח, ולא גאולה וצריך לחכות) עד עת קץ". עיי"ש.

ישנו ענין בפ"ע: כשיתברר שזהו ודאי משיח – שבזה איתא בהמשך הרמב"ם שהבאתי (רפי"ב שם): . . בימוה"מ . . עולם כמנהגו נוהג וזש"נ בישעי' וגר זאב עם כבש כו' משל כו' שיהיו ישראל יושבין לבטח כו' ובימוה"מ יודע לכל לאיזה דבר ה' משל כו'.

וביאר הרמב"ם עצמו – דבריו בזה (מאמר תחה"מ ס"ו): ודע . . שאנו אומרים שהן משל אין דברנו זה החלטי כו' ואם הוא כפשוטו כו'.

ובזה אמרתי – שע"פ מאמר תחה"מ להרמב"ם – שאין הכרח כלל לומר שהרמב"ם פליג על כל אלה ששטתם שגר זאב אינו משל, ולהרבות מחלוקת, אלא שלדעתו – ב' תקופות לאחרי הגאולה דמשיח ודאי וכו'. וג"ז כבר נדפס.

אבל בכל אופן – כנ"ל – אין לזה שייכות כלל לבי' אתחלתא דגאולה.

קב

[כ"א אדר]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" שכתבו: "מצוי"ב ערכים . . סיום הערכים דאות ג"י (מצילום כתי"ק – "לקט מענות קודש בקשר להדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע' 45):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "סיום הערכים דאות ג"י", וכתב:

לזרז ההול וכו' בפו"מ

קג

[כ"א אדר]

מענה לר' יצחק גאנזבורג על מכתבו בקשר להמפתחות למאמרי אדמו"ר האמצעי שבעריכתו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' שלום דובער שי' הרשקופ וזכות הרבים תלוי בו):

בודאי ירעיש עולמות שיהיה מזומן להשתמש בו בפועל ממש לא יאחר משבת הגדול

קד

[כ"ו אדר]

מענה להחתן הת' אברהם אבא בלאזענשטיין וב"ג על בקשת הסכמה וברכה לשידוך (תשורה בלאזענשטיין ה' אלול תשס"ט):

בטח החליטו שניהם ליסד ביתם על יסודי התורה והמצוה

ויהא השידוך בשטומו"צ

אעה"צ

קה

[כ"ח אדר]

מענה להרב דוד ראסקין שכתב דו"ח מאסיפת הנהלת ישיבת תו"ת המרכזית בקשר לסיום ס"ת הכללי השני שלהם שיתקיים – ע"פ המענה שקיבלו (לעיל מענה מד) – ביום ג' ל"ג בעומר. במכתבו כתב:

"סיום הס"ת הא' היתה בהאטעל בנ.י. ה"י סברות בנוגע הסיום של ס"ת הב': (א) לעשות בהבנין דתו"ת באשען פארקוויי, (ב) עוה"פ בהאטל, (ג) ב-770 א.פ.

הצעתנו לאחר ההתדברות עם כמה עסקנים לסדר הסיום בהבנין דתו"ת באשען פרקוויי כי כן ה"י גם ההוראה על הס"ת הא' "בהאטל גדול או בבנין תו"ת וכו'" [לעיל מענה סד], כי לסדר בהאטל יה"י קשה יותר בפעם הב', ובפרט שאז ה"י ביום א' בשבוע.

והננו שואלים אם נכון, ובאם נכון מבקשים ברכה להצלחה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 56):

[1] סימן בעיגול ובחץ את התיבות "לסדר הסיום בהבנין דתו"ת באשען פרקוויי".

[2] מחק את התיבות "והננו שואלים אם" וסימן בחץ תיבת "נכון".

[3] על התיבות: "ובאם נכון מבקשים ברכה להצלחה", כתב:

[להצלחה] רבה

קו

[חורף]

מענה לבני משפחת גרינגלאס שהכניסו את נוסח המצבה של מרת אסתר גרינגלאס ע"ה (מצילום כתי"ק; ס' "ליקוטי סיפורי התועדויות" ע' 59):

על מה שנכתב בהנוסח בין השאר: "אשת יבל"ח ר' מנחם זאב הלוי שי גרינגלאס", כתב:

הרה"ח משפיע דתו"ת התמים

הנ"ל כמובן באם הח"ק של בית החיים זה יסכים

קז

[חורף]

מענה להמתעסקים בהכנת ס' המאמרים תרס"ה היו"ל ע"י מערכת "אוצר החסידים" – שהכניסו את דף-השער דהספר, ושאלו האם לכלול בתוארי אדמו"ר מהרש"ב את התואר "הוד", בהמשך להמענות שנתקבלו (לעיל מענות נה, נו) בנוגע לציון תואר זה ב"שלשלת היחס" שבריש ס' היום יום (מצילום כתי"ק – תשורה איידעלמאן י"ג תמוז תשנ"ט):

הרי נשמט ע"ע (לבד בבודדים).

קח

[חורף]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב: "מצו"ב עלי ההגהה של ה"מבוא" לס' אגרות-קודש אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע. הספר עצמו כבר סודר, כולו, בדפוס, והתחילו בסידור העמודים" (מצילום כתי"ק – "תחיינו" גליון 8 ע' 60. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' מב):

נת ות"ח על הבשו"ט [הספר עצמו כבר סודר, כולו, בדפוס, והתחילו בסידור העמודים]

יש שעורר – שנכללו מכ' פרטיים שאינם מתאימים לפרסום כלל

וכדאי שיעבור עליהם עוה"פ ובאם ימצא מסוג הנ"ל ישמיטם ובהערה שמפני סיבה נשמט וא"צ לשנות כל המספרים ולעכב עי"ז ההו"ל

קט

[חורף]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו (ללא תאריך בראשו) – בהמשך להמענה שקיבל ע"ד השמטת מכתבים שאינם מתאימים לפרסום מאגרות-קודש אדמו"ר מהרש"ב, בו כתב: "מצו"ב צילום הקטעים המסומנים, שיושמטו מהדפוס, להיותם ענינים פרטיים וכיו"ב" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' מב):

תאריך. מצב ההתקדמות בהנ"ל.

קי

[חורף]

מענה לא' שכתב ע"ד מצב בריאותו (ס' "היכל מנחם" ח"א ע' קצב-ג):

יסיח דעת בהחלט מכהנ"ל לא יחשוב כלל וכלל עדכ"ז, וכשנופלת מחשבה עד"ז – יתחיל ללמוד באיזה ענין שיהי' בתורה, ומח' דוחה מח', ואין כל סיבה כלל ליאוש כפשוט.

ימלא הוראות הרופא שי'

אזכיר עה"צ.

קיא

[חורף]

מענה להנהלת בית הספר "בית רבקה" בכפר חב"ד ב' על דו"ח מפעילות הרישום לס"ת הכללי שלהם (ס' "מקדש מלך" ח"א ע' 119. ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 136):

ות"ח ת"ח על הבשו"ט ובודאי כשיש מאתיים רוצים ארבע וכו'.

קיב

[חורף]

מענה לילד מחיפה אה"ק שביקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (ס' "מקדש מלך" ח"א ע' 119. ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 114):

אזכיר עה"צ. האם נרשם לספר תורה?

קיג

[חורף]

מענה למשפחה שביקשו ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (ס' "מקדש מלך" ח"א ע' 119. ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 114):

אזעה"צ. האם נרשם לס"ת?

קיד

[חורף]

מענה לא' שביקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (ס' "מקדש מלך" ח"א ע' 119. ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 114):

כעצת רופא ידיד, בדיקת התפילין והמזוזות, ס"ת? אזעה"צ.

קטו

[חורף]

מענה להנהלת בית הספר "בית רבקה" בשכונת קראונהייטס שכתבו ע"ד תכניתם לערוך את סיום ס"ת הכללי שלהם ביום הבהיר י"א ניסן שמונים שנה (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 132. תשורה ליפסקער כ"ט אד"ר תשע"ט):

אין מערבין שמחה בשמחה, וכדאי הוא ס"ת לעצמו.

קטז

[חורף]

מענה לא' מאנ"ש שכתב ע"ד רצונו לקנות מכונית חדשה (ס' "מקדש מלך" ח"ג ע' סז):

למה דוקא חדש ולא משומש שבמצב טוב שהחילוק במחיר גדול כמפורסם!?

קיז

[חורף]

מענה לר' שלום דובער לוי שכתב ע"ד בקשה שנתקבלה לקבל צילום מכתב-יד הנמצא בספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א בתוך אוסף הכת"י שהגיעו ממרוקו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קיד):

עדיין אין החלטה ב"קהת" בנוגע לכת"י שבאו לעובדי חב"ד במרוקו לרגל עבודתם שם (מה יעשה בהם וכו'). לכן אין לפרסם אודותם כלל (עכ"פ מכאן ולהבא).

קיח

[חורף (1)]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי על מכתבו – בקשר להמבואר בלקו"ש עקב תשמ"א (חכ"ד ע' 67) הערה 1 בקשר ל"סדר ברכת הנהנין": "כן הוא בדפוסים שראיתי (ולא "ברכות" – ל' רביס). – ואולי אגב

דברכת המזון, שהוא מ"ע (וברכה) אחת מה"ת". והעיר הנ"ל על זה כו"כ הערות, והראשון שבהם: בנוגע למש"כ "אגב דברכת המזון", לכאורה הרי מבואר בכו"כ שיחות אשר שם כולל בתוכו את תוכן הענין, ועפ"ז למה נקראו ההלכות אגב דברכת המזון שהוא פרט אחד מברכות הנהנין, ולא "סדר ברכות הנהנין" כמתאים לתוכן ההלכות (קובץ הערות התמימים ואנ"ש 770 י"א ניסן תשמ"ב (גליון קלו)):

ראיתי בהתחלתו עכ"פ ולהעיר הענין "אגב" – הובא בכ"מ וגם להלכה בפו"מ. עדיפא הו"ל להקשות: ע"פ תורת הבעש"ט איך אפשרי שם להכשר מצות וכיו"ב. בסדר ברה"נ גופא מדובר בברמ"ז ובראשון וכו'.

קיט

[חורף (2)]

מענה להרב שמואל פסח באגמילסקי על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל – בו ציין שלכאורה לא הביא אדה"ז ב"סדר ברכת הנהנין" הלכות שכתב בשולחן ערוך שלו "הלכות ברכת המזון". והמדובר בהתחלת סדר ברכת הנהנין אודות ברכת המזון (כבהמענה שקיבל), הביאו אדה"ז בשו"ע "הלכות בציעת הפת". ועד"ז בשאר המקומות שמוזכר ברכת המזון בסדר ברכת הנהנין, שהובאו בשו"ע אדה"ז, אבל לא בהלכות ברכת המזון (קובץ הערות התמימים ואנ"ש 770 י"א ניסן תשמ"ב (גליון קלו)):

והבי' פשוט – הל' הנ"ל שייכות לב' מקומות (או ליותר). ומובן שצ"ל בפעם הא' שצריך לדעתם. ובמילא א"צ להכפיל לאח"ז. משא"כ בסי' שאין שם "הלכות בציעת הפת" וכיו"ב.

קכ

[חורף]

מענה לא' ששאל האם נכונה מחשבתו לבוא לבקר בחודש תשרי הבע"ל אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א ("התקשרות" גליון תיב):

מתוך שמחה וטוב לבב, אזכיר על הציון.

קכא

[חורף]

מענה לר' יעקב יהודה העכט על מכתבו בקשר למבצע ס"ת הכלליים (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

כתיבת ס"ת הכונה להדגיש האיחוד ולא שכל או"א יכתוב ס"ת בעצמו!

לצרף תלמידות מחנה אמונה, ותלמידות דש"ה, ומכון חנה ככל העולם לס"ת בית רבקה

ותלמידי של"ה לתו"ת

קכב

[ר"ח ניסן]

מענה להרב שאול ליברמן על מכתבו (להמזכיר רח"ק), בו כתב: "אני מתכוון לעלות לאה"ק בעוד כמה ימים, והנני מצרף כאן המחאה ע"ס אלף דולר למרכז לענייני חינוך. ובזה הנני מביע את ברכתי להרבי שליט"א שיתברך בברכה שנתברך בה ר' חגיי" (מצילום כתי"ק – תשורה ניו כ"ה אד"ש תשס"ח. ליקוט כתי"ק יום הבהיר י"א ניסן ע' 15) :

[1] סימן בעיגול את מה שכתב: "אני מתכוון לעלות לאה"ק בעוד כמה ימים", וכתב:

ויה"ר שיקויים עי"ז – כתרי מינן

[2] סימן בעיגול את מה שכתב: "ובזה הנני מביע את ברכתי", וכתב:

וכבר מילתי' אמורה כו'

[3] על התיבות: "שיתברך בברכה שנתברך בה ר' חגיי" [אשר בזכות התעסקותו בקבורת רב הונא בהיותו בגיל שמונים, נכפלו שניו וחי שמונים שנה נוספות] – כתב:

אבל ע"י התעסקות בחיים כפשוטו – הדבקים בה"א חיים גו' –

(ולא יוצרך כצדיקי כד דמך שבמיתתן נקראו חיים כעובדא דהנ"ל) (3)

ירוש' כלאים ט, ג. כתובות פ"ב, ג.

קכג

[תחלת ניסן]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד המרכזית" בקשר למכתב התעוררות, לקראת יום הבהיר י"א ניסן שמונים שנה, ע"ד קיום הוראות כ"ק אדמו"ר שליט"א (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 57); (2) להת' אברהם לייב שוחאט ראש ישיבת ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו על דו"ח (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"); (3) לתלמידים השלוחים לישיבת ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו על דו"ח (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה")]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בסמיכות לשני בניסן

חודש הגאולה

אזכיר עה"צ

קכד

[ח' ניסן]

מענה לר' הלל דוד קרינסקי על מכתבו בקשר לשידור התועדות יום הבהיר י"א ניסן שמונים שנה ב"סאטעלייט" (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי ט"ו אלול תש"ע):

ויה"ר שיהא כהנ"ל בהצלחה ושיפעול בפנימיות וכו'

קכה

[לאחר י"ג ניסן]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם במאמר ד"ה הא לחמא עניא דאור ל"ג ניסן:

"בהמאמר ד"ג ניסן נתבאר שג' האהבות – בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך – הם מן הקל אל הכבד. בתחלה בכל נפשך, אח"כ בכל לבבך, ואח"כ ובכל מאדך. ונתבאר בזה, דענין בכל נפשך הוא בכל כחות הנפש, אבל אעפ"כ אפשר שזהו רק מצד היצ"ט אבל היצה"ר רוצה להיפך, וכמבואר בתניא (פ"ט) שכל אחד משני היצרים (שתי הנפשות) רוצה למשול ולשלוט על כל כחות הנפש. וזהו העילוי דבכל לבבך בשני יצריך, שגם היצה"ר נהפך לקדושה, ועד שנעשה חד עם היצ"ט (שלכן שניהם הם באותה התיבה, לבבך) אתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא.

איך יתאים זה עם הסדר שבפסוק. וגם בחסידות בכ"מ מבואר כפי הסדר שבפסוק, וגם בד"ה הא לחמא עניא באוה"ת (שעליו מיוסד המאמר) ע' תנד: ובכל נפשך הוא אהבה גבוה יותר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ריש סה"מ תשמ"ב (ברוקלין, תשס"ב)):

אא"פ ש[ניתאים זה עם הסדר שבפסוק] שה"ז הפכו.

והנ"ל נאמר "דלכאורה צ"ל [בתחלה בכל נפשך, אח"כ בכל לבבך, ואח"כ ובכל מאדך כו.]. וההסברה כו'.

בתקוה שיתרצו ויסבירו ולא רק שיודיעו שבכתוב הסדר כו'

ההסברה דלמרות פשטות הל' בד"ה הא לחמא ובכ"מ דבכל לבבך היינו בכל אדם אתהפכא (כדלעת"ל) דיצה"ר (וכנ"ל ששניהם בתיבה א) – הכוונה שבאותה שעה מקיים ואהבת גם בהתלהבות דנפה"ב וגופו (משכא דחויא) ההתפשטות דיצה"ר, אבל מהוע"צ דיצה"ר בתקפו (אלא שישן) כו' (עיין תניא פ"ג) ולכן

ועפ"ז תבטל הקלאץ קשיא דהבינוני (מדת כל אדם) – אינו שייך לעבודת בכל לבבך! ועוד שרק דרגת אברהם (משא"כ דוד – שהרגו) שמצאת לבבך נאמן לפניך.

והבי' בובכל לבבך ע"ד בי' עבודת אמת בפ"ג שם.

קבו

[ניסן]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הקובץ דיום הבהיר י"א ניסן שמונים שנה, וכן כרך הכולל את הקובצים שהו"ל במשך חורף תשמ"ב (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ תזו"מ תשמ"ב (גליון רנט))]:

נת' ות"ח.**ודבר בעתו****ביום י"א – נשיא לבני אשר – בניסן****חודש הגאולה.****במוצש"ק פ' צו וזירוז (ונתינת כח)****מיד ולדורות.****אזכיר עה"צ****קבו**

[ניסן]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" שכתבו: "מצו"ב הספר לקוטי שיחות ספר במדבר [כרך יח]. קבלנו ז"ע יותר מ-500 ספרים. ומצו"ב גם רשימת כל המנדבים את הספר הנ"ל. . ומבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה ומופלגה בגו"ר גם יחד" (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 269):

כהנ"ל נת' ות"ח ת"ח. ויה"ר שיגדילו תורה ויאדירו ובכל הפי'**אזכיר עה"צ**

קכח

[ניסן]

מענה לא' על מכתבו בו שאלות בקשר לשיעורי חת"ת (ס' "היכל מנחם" ח"ב ע' לז-ח) :

[1] במכתבו שאל האם יוצאים ידי חובת לימוד חומש דחת"ת (ביום ועש"ק או ש"ק) באמירת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לא.

[2] במכתבו שאל האם אמירת פרק תהלים דמנין השנים עולה לתהלים דחת"ת.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לא.

[3] במכתבו שאל האם יוצאים ידי חובת לימוד שיעורי חת"ת בלימודם בליל היום שאליו שייכים.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לא שמעתי בזה.

קכט

[ניסן]

מענה להרב מנחם מענדל טאוב האדמו"ר דקאליב על איחוליו לרגל יום הבהיר י"א ניסן שמונים שנה (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 135) :

ת"ח ת"ח על הברכות ומלתי אמורה בדברי חז"ל שהבטיחו שכל המברך מתברך מהקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.

בברכת חג הפסח וכו'.

קל

[ניסן]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב שקיבל הזמנה להשתתף באסיפה ב"בית הלבן" בוואשינגטון עם יועצי נשיא ארצה"ב אודות תכניות שונות הנעשים ע"י ארגונים שונים, והאירוע יתקיים בכ"ף ניסן הבעל"ט (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי בהם):

גלאטסטער אופן – לא להשתתף כלל, והרי זהו ד' דחוהמ"פ, ערב שביעי של פסח – ושם עושים . . סעודה.

קלא

[ניסן]

ממענות לר' יעקב יהודה העכט בקשר למוסד "מכון חנה" שכ"ק אדמו"ר שליט"א הסיר ממנו את השם בעקבות מעשה שהי' (מהעתקה). מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[1] . . **בטח יתקבל אצלו ששם האם יקר אצלי כשם תו"ת אצל הנהלתה, (ואולי יותר קצת) . .**

[2] . . **יכול לענותם – איפו הי' וכל שפיץ המקושרים, כביכול אלי, כשלא הי' להתלמידות תחי' מה לאכול במשך חדשים רבים? בכלל איני ביישן ויכול לענות בשמי . .**

נראה ליקוט מענות קודש תשמ"ה מענה יא – שכ"ק אדמו"ר שליט"א החזיר את השם בוא"ו תשרי תשמ"ה).

קלב

[כ"ג ניסן, אסרו חג הפסח]

מענה להתי' אברהם קנלסקי שכתב – בהמשך לזה שבעת חלוקת "כוס של ברכה" מוצאי אחש"פ נתן לו כ"ק אדמו"ר שליט"א קנקן יין – שהוא סך-הכל בחור הנמצא כאן ב-770, ואינו יודע מה לעשות עם הבקבוק שקיבל (יומן ר' אהרן שי' קורנט. והעתקה, באדיבות ר' שניאור זלמן שי' ליבעראוו):

יעורר חוג מתמידים במיוחד מבין ה[הבחור]ים [הנמצא]ים [כאן ב770]
 [נראה לקמן מענות : קלד, קמה, קמו, קנה].

קלג

[כ"ו ניסן]

מענה לר' ישראל ברוך בוטמאן ששאל האם להתעניין בהצעה לעבור לנהרי' לשם הפעלת בית חב"ד, או לחפש עיר אחרת לשליחות או משרה בא' המוסדות הקיימים כבר במרכז הארץ. כמו"כ שאל האם בינתיים להתעניין בקניית דירה במרכז הארץ או בכפר חב"ד (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' חיים עוזר שי' בוטמאן וזכות הרבים תלוי' בו) :

בכ"ז (כולל) [הצעתנו לעבור לנהריה לשם הפעלת בית חב"ד] כעצת ידידים מבינים באה"ק.

אזכיר עה"צ

קלד

[שלהי ניסן]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להת' אברהם קנלסקי על דו"ח מחוג מתמידים שאירגן ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה קלב) שלמדו יחדיו את ההנחה דהתועדות אחש"פ, וכן דאג שיו"ל הנחה פרטית באידיש מההתועדות (יומן ר' אהרן שי' קורנט)]:

נת' ות"ח ודבר בעתו – בסמיכות לחה"פ זמן חרותנו אזכיר עה"צ.

קלה

[שלהי ניסן]

מענה לאנ"ש דארגטינא שכתבו ע"ד המצב במדינתם לאור המלחמה עם אנגליא (יומן ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון) :

יוסיפו בקיום התוהמ"צ ובטחון בה' שזהו ג"כ א' מהמצות אזכיר עה"צ.

קלו

[תחלת אייר]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (יומן ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון):
נת' ות"ח ודבר בעתו בסמיכות לב' אייר – מלכתחילה אריבער (וראה תו"א ס"פ נח) אזכיר עה"צ.

קלז

[לאחר ש"פ תזו"מ, בדרי"ח אייר]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בה"הדרן" על ס' התניא שנאמר בהתועדות ש"פ תזו"מ (בקשר לסיום לימוד ס' התניא בשיעור השבועי על גלי הרדיא):

"בההדרן על התניא נתבאר בענין מה שמסיים "כי זה לעומת זה כו" (שהפנימיות (דיבור) והחיצוניות (עשי) הם "זה לעומת זה" – שהחידוש בזה (על ענין "שנשתלשלו מהן") הוא, שהגשמי (עשי) והרוחני (דיבור) שניהם שנים – זה לעומת זה. (משא"כ ענין "נשתלשלו מהן" הוא שבתחילה הוא הרוחני וממנו נשתלשל אח"כ הגשמי, היינו שהעיקר הוא הרוחני). ובתיבת "כו" מרמז, דלא רק שהגשמי הוא בשוה להרוחני אלא יתירה מזו שיש מעלה בהגשמי על הרוחני, שלכן לע"ל תהי' הנשמה ניזונת מהגוף.

לא תפסנו: הרי החידוש שבתניא כאן הוא לכאורה ענין הפנימיות, שצ"ל שביתה גם מדיבורים גשמיים, "שלא לשות כו". ועפ"ז צריך לומר לכאורה שהטעם "כי זה לעומת זה כו" הוא ביאור וטעם על ענין הפנימיות, דיבור (רוחני). וזהו החידוש במשנ"ת בהשיחה שכוונת אדה"ז כאן היא להדגיש שהגשמי שוה להרוחני (ולא רק שנשתלשל ממנו) וגם נעלה מהרוחני?

(ב) איזה אי הבנה יש בהענין דפנימיות וחיצוניות שבכדי לתרץ זה צריך לבאר שהם "זה לעומת זה", ועד שצריך לטעם (על הענין דפנימיות וחיצוניות) – "כ"י?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה פולטורק ג' כסלו תשס"ה):

[1] מחק את התיבות: "הרי . . לכאורה . . צריך לומר לכאורה ש", וכתב:

[החידוש שבתניא כאן הוא ענין הפנימיות, שצ"ל שביתה גם מדיבורים גשמיים, "שלא לשון כו". ועפ"י הטעם "כי זה לעומת זה כו" הוא ביאור וטעם על ענין הפנימיות, דיבור (רוחני) ופשוט. וא"צ לביאור בהתועדות. – אלא שעפ"י קשה להיפך: החיצוניות דוקא בסקילה וכו']

[2] מחק תיבת "וזהו", וכתב:

ו[החידוש במשנ"ת בהשיחה שכוונת אדה"ז כאן היא להדגיש שהגשמי שוה להרוחני (ולא רק שנשתלשל ממנו) וגם נעלה מהרוחני]

[3] מחק את התיבות: "איזה אי הבנה . . וחיצוניות . . לתרץ", וכתב:

חלישות [יש בהענין] דשמור [דפנימיות] (דאינו בסקילה וכו') [שבכדי לחזק [זה צריך לבאר שהם "זה לעומת זה] ועוד יותר כו"] [ועד שצריך לטעם (על הענין דפנימיות וחיצוניות) – "כי"]

ומהי ההוספה: 1) ששבת כו', 2) "שנבראו בהם כו"

[4] על כללות המכתב, כתב:

כדרכם – אין איש שם לב להקלאץ קשיא!

איסור "שיחה בטלה" מפורש בשו"ע אדה"ז בטעמו שנאמר ומדבר דבר! ואפילו לא נרמז כאן! וכשיתורץ כאן – קשה בשו"ע. וחוזר חלילה.

קלח

[ג' אייר]

מענה לא' מעסקני חב"ד שכתב: "בהתאם להסיום היום של המחזור הראשון של לימוד התניא ברדיו באידיש הצעתי היא לשדר שידור שבועי של 15 דקות – מטעם איגוד צאצאי כ"ק אדמו"ר הזקן נבג"מ – גם באנגלית. ואני מקבל על עצמי לסדר בעזהשי"ת כראוי ההכנה, הלימוד וההוצאות. אני מבין שצריך לזה הערנסטקייט והדייקנות המתאימה רק שזה יהי יותר קל כעת שישנם השיעורים המוגהים באידיש, וגם יצאו (ויצאו עוד בעזהשי"ת) בדפוס וגם ישנם תרגומים רשמיים (והערות) באנגלית" (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 589. תשורה רובין ט"ו סיון תשס"ד. והעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי):

רק באם יהיו [הערנסטסקייט והדייקנות המתאימה] **ואחד (עכ"פ) מזקני חב"ד יקח ע"ע האחריות**

אזכיר עה"צ

[וראה לקמן מענות: קלח, קמא, קמב, קמד, קנב, קנו, קנז, קפא].

קלט

[ג' אייר]

מענה לר' שמואל פרומר שביקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להכנסת "מחשב" למשרדו, דבר שיועיל לעבודתו (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' אסף חנוך שי' פרומר וזכות הרבים תלוי' בו):

הסכמה וברכה

אזכיר על הציון

קמ

[אור לה' אייר]

מענה לאחת מנשות אנ"ש שכתבה שנכנסת בימים אלו לחודש התשיעי להריונה, וביקשה ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי הכל בהצלחה וכשורה (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת וזכות הרבים תלוי' בהם):

אזכיר עה"צ ותבש"ט

קמא

[ה' אייר]

מענה לא' מעסקני חב"ד על מכתבו בקשר לתכנית שידור שיעור בס' התניא באנגלית, בו כתב: "בהתאם למענה כ"ק אדמו"ר שליט"א שזכיתי לקבל אתמול [לעיל מענה קלח] התקשרתי אתמול עם הרב . . . וקבענו שאבוא לביתו בעזהש"י מחר ביום ד' . . ." (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

קמב

[ו' אייר]

מענה לא' מעסקני חב"ד על מכתבו בקשר לתכנית שידור שיעור בס' התניא, בו כתב:

"אחרי שזכיתי לקבל מענה הראשון של כ"ק אדמו"ר שליט"א [לעיל מענה קלח] בקרתי את הרב . . בביתו ביום ד' בערב והראתי לו המכתב והמענה שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות. אחרי שזכיתי לקבל מענה השני של כ"ק אדמו"ר שליט"א [לעיל מענה קמא] בקרתיו שוב והראתי לו המכתב והמענה.

הרב . . קרא הכל בכובד ראש ובתשומת לב ואמר שרואה מזה אז דער רבי שליט"א האלט פון דעם, און אז מיר גייען אויף דעם ריכטיגן וועג . .

בנוגע לה"אחריות" שכ"ק אדמו"ר שליט"א דרש, הצעתי לו . .

שאלת הרב . . כעת היא אם במילוי ג' תנאים הנ"ל מספיק ה"אחריות". ואם הי' הרב . . יודע שבמילוי ג' תנאים הנ"ל מספיק, ומכוונים למה שכ"ק אדמו"ר שליט"א דורש "אחריות" הי' ניגש לענין בטוב לבב".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 589. תשורה רובין ט"ו סיון תשס"ד. והעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי):

סימן בעיגול את מה שכתב: "שאלת הרב . . היא כו", וכתב:

זוהי פעם הא' ששואל לא בעצמו!!

להראדיא באידית יש ועד דשלשה – הטעם שבהנ"ל רק יחיד?

חוו"ד רב דאנ"ש שיחי' (בכתב) שאין בהנ"ל השגת גבול.

קמג

[ו' אייר]

מענה לר' אלתר לוי רייטער על מכתבו בקשר לקנין בית בשכונת קראונהייטס (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' מנחם מענדל שי' הכהן העכט וזכות הרבים תלוי בו):

ויהא בשטומו"צ

אזכיר עה"צ

קמד

[ו' אייר]

מענה לא' מרבני אני"ש על מכתבו בקשר לתכנית (ראה לעיל מענה קלח) דשידור שיעור בס' התניא באנגלית (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 589. תשורה רובין ט"ו סיון תשס"ד. והעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי):

[1] במכתבו כתב: "להיות אחראי . . ע"י גלי הראדיו בשפת אנגלית".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "בשפת אנגלית", וכתב:

לכן כדאי שיצרף אליו מומחה בשפה זו

[2] במכתבו כתב: "בדיוק ובסגנון . . עפ"י המתורגם בספר התניא . .".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לברר אם מתאים לשומעים מבינים רק באנגלית

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הוסיף בע"פ: צריכים לברר אם אין כאן השגת גבול].

קמה

[י"א אייר]

מענה להת' אברהם קנלסקי על מכתבו – בקשר להוראה שקיבל (לעיל מענה קלב) לארגן חוג מתמידים מבין הבחורים הלומדים ב-770 – בו כתב שרוצה לפנות במכתב לכו"כ ישיבות שיארגנו במקומם "סדר שיחות" ע"ד ה"חוג" שאירגן ב-770 (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן שי' ליבעראוו וזכות הרבים תלוי בו):

מכ' צ"ל מהנהלת תו"ת המרכזית אלו שיכול לדבר עמם עדכ"ז – מהיר – אזכיר עה"צ

קמו

[אייר]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להת' אברהם קנלסקי על דו"ח מחוג מתמידים שאירגן ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה קלב) הלומדים יחדיו את ההנחות מההתנודות (יומן ר' אהרן שי קורנט)]:

נת' ות"ח ודבר בעתו בסמיכות ל"ד אייר – פסח שני, אזכיר עה"צ.

קמו

[אייר]

מענה לא' על שאלתו במכתב כללי ימי הסליחות תשמ"א (לקו"ש חכ"ד ע' 605 ואילך) שנתבאר שבהנהגת האדם ע"פ תורה ישנם לכאורה שני ניגודים – "בכל מאדך" וביחד עם זה "לא תוסף עליו ולא תגרע ממנו", וכן הוא בבריאת העולם – ש"אמר לעולמו די" וביחד עם זה "לא חסר בעולמו דבר", וכן הוא בבריאת האדם – שנברא במספר מסויים של אברים וגידים וביחד עם זה הכל במדה וגבול. ושאל הנ"ל, דבהדוגמא דהנהגת האדם ובהדוגמא דבריאת האדם נתבארו הניגודים שבהם, גבול ובלי גבול, אבל בהדוגמא דבריאת העולם לכאורה צריך ביאור איפוא רואים ניגוד זה (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ בהו"ב תשמ"ב (גליון קלג)):

בהמשך – שהאדם עושה אותו א"ס

לשיטתו – האדם א"ס – תיכף כשנכנס בו נפה"א וא"צ עבודה כלל!!

קמו

[אייר]

מענה לר' נפתלי הכהן כהן שהכניס פנקס הגרלות לטובת מחנה "גן ישראל" באנגליא, ושאל האם כ"ק אדמו"ר שליט"א מאשר זאת (ס' "נלכה באורחותיו" ע' 224) :

[1] בקשר להפנקס שהכניס, כתב:

נת' ות"ח בסמיכות לת"ת שבת"ת.

מצו"ב השתתפות להראפעל.

אזכיר עה"צ.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שני שטרות של חמש פונט-שטרלינג בתור השתתפות].

[2] סימן תיבת "Approval" [=מאושר] שבמכתבו, וכתב:

– לבד שכללו בהפרסים... בקבוקי יי"ש?! ובפרט שמדובר בענין דחינוך וכו'!

קמט

[אייר]

מענה לר' ראובן מטוסוב על מכתבו בקשר להצעת שליחות בפאריז צרפת (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 303, והעתקה):

[1] במכתבו כתב: "הרבא"ג שיחי' מציע לנו שליחות כ"ק אדמו"ר שליט"א בפריז, לי – לעבוד אצלו בלשכה המרכזית, ולה – להיות מורה בהבית רבקה ב"ייער".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "לעבוד אצלו בלשכה המרכזית, ולה – להיות מורה בהבית רבקה ב"ייער", וכתב:

ונכון וטוב (1)

[2] במכתבו כתב: "בנוגע להעבודה בהלשכה אמר לי שדבר עם כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין, ומדובר בעיקר אודות התעסקות במבצע ספר תורה וכן בשאר המבצעים ועוד כמה דברים ששייכים להלשכה – ובמשך הזמן וכו' כל העבודות השייכים להלשכה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "התעסקות במבצע ספר תורה", וכתב:

כבר מתעסקים שם במרץ (2)

קנ

[אייר]

מענה להשליח ר' משה שמואל אוירכמן על מכתבו – בהמשך לסיום ס"ת הכללי הראשון דאה"ק, שהתקיים בל"ג בעומר בעיר מירון – בו שאל האם להמשיך בכתבת ספרי התורה (קובץ "חב"ד קריות" ע' 41, והעתקה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה להמשיך, וכתב:

ובתנאי שלא יפסיק כל זמן שישנו יהודי אחד שאין לו אות בספר התורה

קנא

[אייר]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להרב דוד ראסקין על דו"ח ממעמד סיום ס"ת הכללי השני שע"י ישיבת תו"ת המרכזית (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 23)]:

נת' ות"ח ודבר בעתו בסמיכות לל"ג בעומר, יום שמחתו גדולה דהרשב"י. אזכיר עה"צ.

קנב

[ח"י אייר, ל"ג בעומר]

מענה לא' מרבני אנ"ש על מכתבו בקשר לתכנית (ראה לעיל מענה קלח) דשידור שיעור בס' התניא באנגלית (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 589. תשורה רובין ט"ו סיון תשס"ד. והעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי):

[1] במכתבו כתב: "נתברר ע"י הרב דווארקין שליט"א וגם ע"י שאין שום השגת גבול בהנ"ל לגבי אחרים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "שאיין שום השגת גבול".

[2] במכתבו כתב: "שאלתי אם נכון להגיש בהענין בפועל, כי בדעתנו אי"ה להתחיל הלימודים בערך י"ב תמוז הבעל"ט".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "נכון".

[3] על כללות המכתב, כתב :

אם ישתמשו בהשיעורים מהרב ר' יוסף הלוי שיחי' וויינבערג כדאי לצרפו בתורת יועץ אף שאינו חבר באיגוד הנ"ל.
אזכיר עה"צ.

קנג

[י"ט אייר]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" שכתבו : "בקשר למה שזכרנו כ"ק אדמו"ר שליט"א, שכדאי שכל ספרי הליקוטים – דא"ח צ"צ יהי' מודפסים לחג השבועות", ופירטו את המצב והקצב שיכולים לעמוד בו בתי-הדפוס (מצילום כתי"ק – "לקט מענות קודש בקשר להדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע' 42) :

עפכ"ז – כרך אחד לחה"ש

השאר לייב תמוז.

ובלבד בהגהה ויופי וכו'

קנד

[כ"ף אייר]

מענה להרב יהושע הוטנר מנהל מכון האנציקלופדיא תלמודית (מצילום כתי"ק – תשורה טלזנר כ"ט שבט תשנ"ז) :

[1] במכתבו כתב : "הגעתי הנה לרגלי מלאכתי, מלאכת זבולון למען מושכים בעט סופר של יששכר חמור גרם, הממיתים עצמם על תורת האנציקלופדיה התלמודית ומכון הש"ס וכו'".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

ויה"ר שיהא בהצלחה וכו'

[2] במכתבו כתב : "והנה נתרצו עתה כמה מטובי ק"ק . . להקדיש כרך אחד מכרכי האנציקלופדיה, שיש להוציאם מחדש, כי כבר אזל ואפס מן השוק, לכבודו של האי גברא רבא הגאון הבקי העצום . . שליט"א . . בכדי לתת למפעל זה חיזוק רוחני ומוסרי ארשה לי לבקש ממעכ"ת מכתב

המלצה ועידוד על שבחו של מקום ושבחו של חתן-התורה הדגול והנעלה עם כלת-התורה הכלולה באנצקלופדיה התלמודית".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לאחרי בקשת סליחה –

אין זה נהוג כלל בבית הרב, במפורסם.

ועוד – ואולי זהו א' מטעמי המנהג מדורות :

ה"ז מחייב :

(1) טעם להעדר השבח לכל אלו שהוקדש לכבודם ע"ע – בעתם.

(2) מכ' עידוד וכו' לכל אלו שבעתיד (2)

[3] את מכתבו חתם : "בדחילו ורחימו וכט"ס".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

וכל המברך מתברך בבר' של הקב"ה כו' ולקה"ת בשמובפ"נ (3)

קנה

[ועש"ק בהו"ב, כ"א אייר]

מענה להתי' אברהם קנלסקי על מכתבו בו כמה שאלות בקשר להוראה שקיבל (לעיל מענה קלב) לארגן חוג מתמידים מבין הבחורים הלומדים ב-770 (יומן ר' אהרן שי' קורנט (תוכן המענה). המענה מתפרסם בזה לראשונה, מהעתקה, באדיבות ר' שניאור זלמן שי' ליבעראוו וזכות הרבים תלוי בו) :

[1] במכתבו שאל האם להדפיס "בלאנק" שעליו יהי' רשום "חוג מתמידים נוסד ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א בשנת השמונים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

כפשוט הכוונה ביסוד הייתה להרבות ולהוסיף בתורה ולא במוסדות, ועל החוג להעשות סניף מאחד המוסדות הקיימים בחב"ד כאן

[2] במכתבו כתב שרוצה להו"ל קובץ "הערות התמימים" ע"י החוג.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

הרי יש כבר כו"כ קובצים

[3] במכתבו כתב שאינו יכול ללמוד (ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו לשבת וללמוד), כיון שצריך להדפיס שיחות חדשות, להשיג כסף וכיו"ב.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

זה צ"ל ע"י ועד ולא ע"י יחיד כבכל החוגים והמוסדות

[4] על מה שכתב (כדלעיל 3) שמדפיס שיחות חדשות, כתב:

יש ללמוד מספרים הנדפסים ולא לבזבז ממון ישראל

קנו

[מוצש"ק בהו"ב, כ"ב אייר]

מענה לא' מרבני אג"ש על מכתבו בקשר לתכנית שידור שיעור בס' התניא באנגלית (ראה לעיל מענה קלח), בו כתב: "בזה הנני להודיע כי . . . נתקשרו עם הרב יוסף הלוי שי' וויינבערג ע"פ עצת כ"ק לצרפו בתור יועץ בהשיעורים [לעיל מענה קנב], והוא הסכים להשתתף בשביעת רצון. גם נודע לי כי כבר הכינו השיעור הראשון ללימוד, והשי"ת יעזור להמשיך בהצלחה" (תשורה רובין ט"ו סיון תשס"ד):

נתקבל בתשואות חן

ודבר בעתו מה טוב

קנז

[כ"ג אייר]

מענה לא' מרבני אג"ש על מכתבו – בקשר לתכנית שידור שיעור בס' התניא באנגלית (ראה לעיל מענה קלח), בו כתב:

"אי נעים לי להטריד את כ"ק עוד, אך לאחר שהכניסו אותי בהענין העומד על הפרק הנני מוכרח למלאות תפקידי.

כידוע לכ"ק התקשרתי עם . . . כדי שיצטרף בתור מומחה בשפת אנגלית – והציע לפני הוועד אולי נכון בעת הלימוד לדלג את הלשון בפנים בספר

התניא, בהפרקים יותר יוקשה ההסברה והביאור בהמילים, ורק לבאר בעל פה, וללמוד בפנים כל השורות אשר יתקבלו להשומעים.

לא הי' לנו ההמשכה לבא לכ"ק בהצעה זו, אך אתמול בש"ק הי' לו התראות עם חברי הוועד ושאל עוד הפעם, אם כתבו לכ"ק ע"ד הצעתו הנ"ל.

והנה מדרכי הנימוס, וגם לטובת הענין שכל אחד יעסוק בשביעת רצון הנני כותב הצעתו, וכהוראת כ"ק כן נעשה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 589. תשורה רובין ט"ו סיון תשס"ד):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות: "לדלג את הלשון בפנים בספר התניא", וכתב:

1) מופרד בהחלט.

2) כנראה עלול שתבא הצעה שהשיעור (עכ"פ) הראשון ילומד ע"י סענאטאר גון דווקא, ולמעט טרחות שפיץ חב"ד לדון באריכות על דבר זה, – וה' יודע מה תהי' החלטתם, שהרי ע"י הגוי יתוסף בחוצה, ובקיומו ז' מצוות דבני נח, הנני שולל "גם" את זה.

אולי יצרפו להוועד א פשוטן חסידישן איד שאינו עוסק בציבור ולא רב כו'.

קנח

[כ"ה אייר]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב: "בקשר לימי הקיץ הבעל"ט, קבלנו ב' הצעות במשרות מלמדות: א) במחנה גן ישראל, קרית גן ישראל נ.י. . . (אגב, בקיץ העבר היינו שם, והי' ב"ה בהצלחה). ב) ב"היילאנד-פארק באנגלא קאלאני". . . והננו לבקש עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה, האם, ואיזה הצעה לקבל" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמנען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים תחת התיבות "והי' ב"ה בהצלחה" (שבהצעה הראשונה), וכתב:

קדימה

אזכיר עה"צ

קנט

[ועש"ק במדבר, כ"ח אייר]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ על מכתבו בו ביקש הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לנסיעתו לאה"ק. וכן כתב: "ובשולי היריעה אבא כעני המהפך במנחתו, מנחת עני: בערב י"א ניסן הגשתי שי את קובץ שירי החדש "בין הבאים", בין עשרות ספרי קדש אשר עלו אז על שולחן המלך. (בשער הספר: הקדשת כל הספר לשם כ"ק ובתוך הספר שירי "צבי לצדיק". בשיר "פסוקי דזמרה" זכיתי להכניס המלים "יחיד ומיוחד" מעטו של כ"ק [צילום כתי"ק – תשורה דלקמן] ואמנם את ה"השתתפות" הזאת אני מחשיב להשיג הכי גדול שבכל הספר...). ואמנם לא אדע אם כבר הספיק כ"ק אד"ש להעיף עינו על תשורתו, כי "לאו אורחא דמלכא לאשתעי במלין דהדיוטא". ולאות לטובה על הפקת רצון קדשו עיני צופי-ה..." (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א. "בית חיינו" תשנ"ב גליון 114):

ויהא בשעטומ"צ ומצורף לצדקה שם. ת"ח על הבשו"ט הנ"ל וכפשוט – על ספר השירים לי"א ניסן – ולא הארכת במילין על דבר זה – ואפי' לא בקיצור – כי (כסיום מכתבו) "לאו אורחא דבר נש לאשתעויי במילין דתושבחה דילי". ות"ח ת"ח על המצו"ב אזעה"צ.

קס

[ד' סיון]

מענה לר' כתריאל ברוך קסטל על מכתבו בו בקשת ברכה לכמה מקורבים, ביניהם א' החוגג את יום הולדתו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

מנהגי יום הולדת

בדיקת התפילין והמזוזות דכהנ"ל

אזכיר עה"צ

קסא

[ח' סיון, אסרו חג השבועות]

מענה להרב מרדכי שמואל אשכנזי שכתב – בקשר לספרו על הלכות תלמוד תורה לאדה"י: "היות ובדעתי איה"ש להדפיס בתחילת הספר את פנים השולחן-ערוך דאדמו"ר הזקן כמו שהוא, אם נכון קריאת שם הספר "הלכות תלמוד תורה לאדמו"ר הזקן עם הערות וצינונים", וכן הציע את השם "הערות וצינונים להלכות תלמוד תורה" (מבוא לס' "הלכות תלמוד תורה עם הערות וצינונים" פרק א (הוצאת קה"ת, תש"ס) כרך א. ס' "הרב אשכנזי" ע' 531, 534):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "הלכות תלמוד תורה לאדמו"ר הזקן עם הערות וצינונים".

קסב

[י"ב סיון]

מענה לבני משפחה מאנ"ש שכתבו – בקשר לאביהם שאינו בקו הבריות: "ושאלתינו אם: א) לקבל את הצעת ד"ר . . ולעשות ניתוח, ב) לקבל את הצעת ד"ר פרופסר . . ונטיית אחינו – ולעשות הקרנות. גם אבינו אומר שאינו רוצה ניתוח, ויסכים להקרנות" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "אבינו אומר שאינו רוצה ניתוח, ויסכים להקרנות", וכתב:

כן יעשו וכדאי שישאלו עוד רופא מומחה אחד

אזכיר עה"צ

[וראה לקמן מענות קע, קפב].

קסג

[לאחר ש"פ נשא, י"ד סיון]

מענה להמזכיר ריל"ג על מכתבו בקשר להמבואר בהתועדות ב' דחג השבועות והמשכו בהתועדות ש"פ נשא – שנתבאר ההפרש בהסיפור המובא בסיום מסכת סוטה, בין הלשון בבבלי "יש בכך אדם אחד שראוי שתשרה שכינה עליו", והלשון בירושלמי "יש ביניכם שנים ראויין לרוח

הקודש", ש"השראת השכינה" המדוברת בבבלי היא במדריגה עליונה לגבי "רוח הקודש" המדובר בירושלמי, וראוי לדבר מפרקי אבות (פ"ג מ"ו): "עשרה שיושבין ועוסקין בתורה שכינה שרואי ביניהם . . ומנין אפילו חמשה . . שלשה . . שנים . . אחד כו'", ומכאן שיש דרגות באופן השראת השכינה. במכתבו כתב:

"לכאורה בפרקי אבות שם מדובר ע"ד שכינה שרואי ביניהם – שזה שייך אפילו אצל אחד שיושב ועוסק בתורה (ובטח הי' זה אצל כאו"א מהתנאים), אף אצל איש ואשה שזכו ששכינה שרואי ביניהם?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה לוי"ט אד"ר תשס"ה):

והוא ע"ד ושכנתי בתוכם – השראת השכינה שהי' במשכן ובביהמ"ק, וראו עשרה נסים שנעשו בביהמק"ד,

אבל כאן מדובר ע"ד השראת שכינה עליו – הגדר וע"ד דנבואה, שבה ע"ד שכינה מדברת מתוך גרונו של משה.

וכמו שיש חילוק בין רוח"ק דישיעי' ויחזקאל, יש חילוק בדרגת השכינה שהי' מדברת מתוך גרונו של משה, וזה שאי' בברכות נז, א הקורא ק"ש ראוי שתשרה עליו שכינה.

קסד

[סיון]

מענה לאחת ששאלה בקשר לעשיית נקב באזניים בשביל נזם האוזן (לקו"ש ח"כ ע' 568):

ע"ד לעשות נקב באזניים, בשביל נזם אוזן (קישוט נשים – המוזכר בתנ"ך בנשי ישראל כדבר הרגיל ובשו"ע או"ח סש"ג)

– בטח העונג הממושך מקישוט הנ"ל – גדול שלא בערך לגבי הצער דהגוף ברגע הנקיבה.

ולכן מותר הוא אף (1 בגדולה, 2) שיש מתקשטות בהנ"ל מבלי עשיית נקב (כיון שאינו רגיל כ"כ. ועוד ועיקר – שאז יש צער קצת בכל פעם פון קוועטשן האוזן).

וי"א שנוהגין לנקוב האוזן ע"ד ורצע אדוניו את אזנו (ראה רד"ל לפדר"א פי"ד, הגה ט).

בכ"ז – תשאל רב מורה הוראה.

קסה

[סיון (1)]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א – בקשר למכתב ט' אלול תשי"ג (הנדפס בלקו"ש חט"ז ע' 3-492. אגרות-קודש ח"א ע' קפ) בענין "מה שבשמות עב סג מה מספר המרובה קודם, משא"כ בשם בן" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' יז):

לאחרי זמן מצאתי עד"ז בכמה ביכלאך דא"ח, וז"ל בביכל . . .

להרשד"ב שי' לוי

להעתיק מ"מ הביכלאך ולהדפיס ביגדיל תורה הבע"ל ובקובץ המצו"ב

קסו

[סיון (2)]

מענה לר' שלום דובער לוי שכתב – בהמשך להמענה שקיבל: "לע"ע לא מצאנו בהביכלאך עד"ד שם ב"ן, שאות בי"ת הוא לפני אות נו"ן . . . העירו עד"ז בהערות ובאורים – בשלח תשמ"א, ובהערות הת' ואנ"ש מוריסטאון – בא תשמ"א. ומצו"ב" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' יז):

בעצמי ראיתי [בהביכלאך]. להחזיר המצו"ב.

קסז

[סיון (3)]

מענה לר' שלום דובער לוי – בהמשך להמענות שקיבל עד"ד המבואר בביכלאך דא"ח בענין "מה שבשמות עב סג מה מספר המרובה קודם, משא"כ בשם בן". לאחר שמצאו אודות ענין זה בביכלאך דא"ח, והכניסו את עלי-ההגהה לכ"ק אדמו"ר שליט"א, מצאו בנושא זה גם בכת"י ספרדי מאת הרב משה רביבו מפאס (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' יז):

להדפיס [. . .] דהספרדי

קסח

[סיון]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב ע"ד תשובת הרב יוסף תומארקין שעומד להדפיס בבטאון "יגדיל תורה" חוברת מח, וציין שגם אדמו"ר מהר"ש דן בנושא המדובר בתשובותיו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סז):

מעולם לא נשמע ע"ד שו"ת [כ"ק אדמו"ר מוהר"ש נ"ע] לבד ע"ד תרנגולי כו'.

קסט

[סיון]

מענה לר' ישראל לייבוב יו"ר "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק (מהעתקה):

[1] על מה שכתב ע"ד עיתון "כפר חב"ד", כתב:

מצו"פ שעק השתתפות ע"ס אלף דולר

[2] על מה שכתב: "תקותי שכ"ק אדמו"ר שליט"א מרוצה מהעיתון", כתב:

ביותר

אבל כדאי לגוון אותו

(ולא שיהי' רובו – ע"ד איש אחד ובכל חוברת!!)

ועיקר – מדור דפתגמים קצרים מדא"ח

קע

[ט"ז סיון]

מענה לבני משפחה מאנ"ש שכתבו – בהמשך להמענה שקיבלו (לעיל מענה קסב) בקשר להטיפול באביהם שאינו בקו הבריאות: "לפי דעת הרופא דכאן יכולים להתחיל את הטיפול באה"ק מיד ולהביא את אבינו שיחי' אליו אחרי החתונה של נכדו . . ט' תמוז הבעל"ט. שאלתינו היא אם להביא את אבינו שיחי' לכאן אחרי ט' תמוז הבעל"ט" (מהעתקה).

המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

ב[אם] רב מורה הוראה באה"ק יסכים – ע"פ כהנ"ל [להביא כו']

קעא

[י"ז סיון]

מענה לר' אברהם אלתר הלוי הבר על דו"ח בקשר להכנות לסיום ס"ת הכללי עבור בניי הנמצאים "מאחורי מסך הברזל" במדינת רומניא (ראה לעיל מענות פב, פג), הנערך בנחלת הר חב"ד (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 68, 183):

הרבנית שתליט"א תשלם עבור מעיל שיעשו כדרכם באה"ק.

קעב

[ח"י סיון]

מענה לאחת שביקשה הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לנסיעתה לאה"ק בניירות לא-חוקיים (ס' "הבית החסידי במשנתו של הרבי" ח"ב ע' 75):

ה"ז בלתי חוקי ולא תעשה זה, אזכיר עה"צ.

קעג

[י"ט סיון]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח שכתבו ע"ד "המקומות שצלצלו להם ומסרו מהמדובר בהתועדות דחג השבועות: (א) להדפיס קובצי חידושי תורה, (ב) לעשות כינוסים מצבאות ה' עד י"ב סיון הבעל"ט, (ג) להשתדל עוד יותר לרשום בהס"ת הכלליים" (מצילום כתי"ק – תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 63):

סימן בעיגול ובשני חיצים את התיבות "ב"ה ט' סיון תשמ"ב" שבראש המכתב, וכתב:

נת' בעתו. ות"ח.

יט סיון

נת' המצו"ב . . (מב' מקומות!) – גם ע"פ טבע כפשוטו – צ"ל קנאת סופרים תרבה חכמה. אולי יבררו אצל הסופרים שברשימתם הנתקיים אצלם במעשה בפועל. ומתי יו"ל בפועל (1)

להחזיר לי המצו"ב (2)

ומצוה גוררת מצוה – ע"ד אותיות בס"ת הכלליים. (3)

אזכיר עה"צ (4)

[בקשר להדפסת קובצי חידושי תורה – ראה גם לקמן מענות : קצט, רלא, רלד, רמב].

קעד

[אור לועש"ק בהעלותך, כ"ף סיון]

מענה לא' מאנ"ש על פ"נ שכתב עבור בנו הנולד למז"ט לפני כמה שבועות, שעדיין לא נכנס בבריתו של אברהם אבינו מפני ה"צהיבות", וכן ביקש ברכה עבור שאר בני המשפחה (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו :

אזכיר עה"צ

[וראה לקמן מענות : קעו, קעז, קעח, קעט, קפז].

קעה

[ועש"ק שלח, כ"ף סיון]

מענה לר' שמואל יהודה הלוי וינפלד בקשר לספר סימנים לשינון ס' התניא שברצונו לערוך (ריש ס' "סימני האמרים") :

(1) בחרוזים – בכל אופן לא כדאי (כי יוסיף קושי וכו' בההבנה וכו').

(2) מצו"ב לצדקה בירושלים.

(3) בכללות הענין – יתייעץ באנ"ש שי' שהם משפיעים, מחנכים וכיו"ב.

ולהעיר דכמה וכמה סוגים בסימנים: רק ראשי תיבות דענינים המסומנים, תיבת-רמז דכל אחד ואחד, (או החשבון: רמ"ח מ"ע ואיברים) וכיוצא בזה – הסימנים בש"ס ומדרשים, תיבת-תוכן דכל אחד ואחד (ספר המצוות להרס"ג וכיוצא בזה).

ובמאמרי חז"ל בנוגע לסימנים – צריך עיון בכל אחד ואחד השייכים לכל הנ"ל או רק לאחדים.

חזרת ק-קא פעמים – הרי זה "בימיהם" כשלא היתה תורה שבעל פה כתובה כו' (הלכות תלמוד תורה לאדמו"ר הזקן פרק ב' הלכה ג').

קעו

[כ"ב סיון]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו בקשר למצבו (ראה לעיל מענה קעד) של בנו התינוק (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] במכתבו כתב: "במוצש"ק בקרנו ד"ר . . שי', שהוא טיפל בו בבית הרופאים כשנולד . . לדעתו . . ; הבוקר, היות שעדיין הי' לו חוס, בקרנו ד"ר Benjamin שי' (ד"ר הילדים שיחיו שלנו מכבר) . . ולדעתו . .".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ויעשו בכ"ז וכן להבא כעצת [ד"ר Benjamin שי']

[2] במכתבו כתב: "מוסג"פ: דמי פ"נ עבור בננו שליט"א. ח"י שקלים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

למל"ח

אזכיר עה"צ

קעז

[כ"ג סיון]

מענה על פתק שכתב המזכיר ריב"ק עבור א' מאנ"ש בקשר למצב בנו התינוק (ראה לעיל מענה קעד), בו כתב: "מבקשים למסור כי ע"פ הצעת ד"ר בנג'מין מכניסים בנם שי' לביה"ח לעשות בדיקות ומבקשים ברכת

כ"ק אדמו"ר שליט"א לרפוש"ק" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

אזכיר עה"צ

קעח

[כ"ג סיון]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו בקשר למצב בנו התינוק (ראה לעיל מענה קעד), בו כתב: "עפ"י עצת ד"ר בנג'מין שי' הבאנו בננו שליט"א לבית הרופאים לבדיקות. . והרשו לבננו שליט"א לחזור הביתה, ב"ה. . ויה"ר שנוכל מכאן ולהבא לבשר אך טוב תכה"י" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

אזכיר עה"צ

קעט

[נועש"ק קרח, כ"ז סיון]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו בקשר למצבו של בנו התינוק (ראה לעיל מענה קעד), הנמצא בבית-הרופאים (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

[1] במכתבו כתב: "והננו לבקש עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם הוא כדאי שאשתי תי' תשאר במשך כל הש"ק בביה"ר להשגיח וכן להיות אצל בננו שליט"א. .".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

בזה ובכל כיו"ב כעצת רופא ידיד

[2] במכתבו כתב: "היום נתמלאו ד' שנים לבננו הבכור. . שליט"א, והננו לבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א. .".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "היום נתמלאו", וכתב:

מנהגי

[3] במכתבו כתב: "אגב, כמעט בכל פעם שמבקרים בננו שליט"א בביה"ר רושמים כו"כ יהודים בס"ת הכלליים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים תחת התיבות "רושמים כו"כ יהודים בס"ת הכלליים".

[4] במכתבו כתב: "מוסג"פ ה' שקלים, דמי פ"נ עבור בנו . . שיחיי".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

למל"ח (4)

אזכיר עה"צ

קפ

[שלחי סיון]

מענה לחתן שביקש עצה כיצד לעודד את כלתו שתהיי בשמחה ביום החתונה, לאחר פטירת אם אמה בשבוע שלפני החתונה (מצילום כתי"ק – תשורה קניבסקי ז' תמוז תשס"ח. לקו"ש חיי"ט ע' 511):

יספר לה מחז"ל – שרגע אחד לאחר החורבן נולד גואלן של ישראל (באם היו זוכין להגאל בדור ההוא). ואחד הטעמים – שכמאיזה טעם שיהי' יש ענין בלתי רצוי, הקב"ה מביא בהקדם עידוד חזק שלא יפלו ח"ו ברוחם וכו'. ואשריהם שבחתונתם תומ"י מתחילים בהמשכת ברכות השם גם לכל המשפחה, כיון שהתורה מצווה אותם להיות שמחים בשמחת החו"כ שי'. ומקרבת גאולת ושמחת כל בני"י וכהל' בבר' נישואין: מהרה ישמע כו' שמחה כו'

קפא

[בדר"ח תמוז]

מענה לא' מעסקני חב"ד על מכתבו בקשר להתקדמות תכנית שידור שיעור בס' התניא באנגלית (ראה לעיל מענה קלח), בו כתב שעומד בקשר הדוק עם הרב מאנ"ש שאיתו מתייעצים בנושא (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 590):

כנראה מכל הסגנון הוא היוצר ובמילא הוא המבין הוא הדיין וכו' בדומה כביכול כו' אבות סוף פרק ד' – כיון שלדעתי אינו דומה, לכן יבטל כל הענין מעיקרו ובהקדם ויודיעני תיכף.

המדובר והתנאי הי' שהם יהיו ועד ההנהלה היינו שינהלו ולא שיתיעצו עמהם "בקשר הדוק" וכל הענין יהי' בידי של יחיד ויהי' הגדול בכל ישראל.

קפב

[בדר"ח תמוז]

מענה לבני משפחה מאנ"ש על מכתבם – בהמשך להמענות שקיבלו (לעיל מענות קסב, קע) בקשר להטיפול באביהם שאינו בקו הבריאות (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

[1] על מה שכתבו שקבעו תור לטיפול באביהם ליום ראשון הבע"ל, כתב :

ויהא בשעטומו"צ

[2] במכתבם שאלו האם לתת לאביהם את הטיפולים שהציע ד"ר מסויים באה"ק.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "באה"ק", וכתב :

כעצת רופא ידיד באה"ק.

[3] על כללות המכתב, כתב :

אזכיר עה"צ

קפג

[ועש"ק חוקת, ד' תמוז]

מענה לא' השלוחים על מכתבו ע"ד המצב במקומו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

נתקבל ות"ח ודבר בעתו

כפשוט – כ"ז שייך להב"ד דרבני אנ"ש שי'

קפד

[תחלת תמוז]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להרב דוד ראסקין על דו"ח מהתועדויות שערך – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות ש"פ שלח (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד")]:

נת' ות"ח**ודבר בעתו –****בסמיכות לר"ח תמוז – חודש הגאולה****ויה"ר שיהא בכהנ"ל – מלכתחילה אריבער****אזכיר עה"צ****קפה**

[ט' תמוז]

מענה לא' מאנ"ש (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[1] במכתבו כתב: "מצו"ב י"ג שקלים לרגלי הכנסו של בנו... שיחי' היום לשנת הי"ג לאיוש"ט".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מנהגי יום הולדת

[2] במכתבו כתב: "עשינו היום חנוכת הבית לשני חדרי' בביתנו... אספנו צבאות ה' ועשינו תורה – י"ב הפסוקים וכו', תפילה – ברכות על מיני מתיקה ושיבנה בית המקדש, וצדקה – מטבעות לצדקה לכאו"א. ונבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי' בהצלחה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

וגדול הזכות וכו'

[3] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ

קפו

[ט' תמוז]

מענה לא' מאנ"ש שביקש ברכה עבור מקורב שלו שחש בעינו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

אזכיר עה"צ**קפו**

[ט' תמוז]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו בקשר למצב בנו התינוק (ראה לעיל מענה קעד), שע"פ הצעת הרופא ד"ר בנג'מין מחזיקים אותו עוד כמה ימים בבית-הרופאים, ואשר הכנסתו לבריתו של אברהם אבינו – ע"פ הוראת הרב זלמן שמעון דווארקין – תהי' ביום א' כ"ף תמוז (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

אזכיר עה"צ**קפח**

[ט"ו תמוז]

מענה להרב דוד ראסקין שכתב דו"ח מאסיפת הנהלת ישיבת תו"ת המרכזית בקשר לסיום ס"ת הכללי השלישי שלהם (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 66) :

[1] במכתבו כתב: "הדיבור עם הסופר ר' אליעזר שי' צירקנד הי', שיהי' נגמר כתיבת הס"ת הג' לט"ו-ח"י אלול, ט"ו אלול חל ביום ו' בשבוע, ח"י אלול ביום ב' בשבוע ואז יהי' הפאראד שלהם על איסטערן פארקוויי, ומשו"ז יהי' קשה הנסיעה ביום זה, בי"ז אלול שחל ביום א' בשבוע, שיהי' כאלו הנמצאים בנאות דשא לא יחזרו עדיין. או לסדר בי"ט אלול שאז חל ביום ג' בשבוע. וכן הי' סברא שאפשר נוגע שיהי' הסיום בהקדם האפשרי מאחר שהסופר אמר שיכול לגמור הס"ת הג' איזה ימים לפני ט"ו מנ"א, ואז השאלה אם לעשות הסיום בט"ו מנ"א או בי"ד מנ"א שחל ביום ג' בשבוע".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

טוב [שיהי' הסיום בהקדם האפשרי] [בט"ו מנ"א]

[2] במכתבו כתב: "וגם השאלה באיזה מקום לעשות הסיום, או ב-770 א.פ., או ב-885 בהבנין של הישיבה (חובבי תורה), והשאלה באיזה מקום, ובאיזה זמן, לעשות הסיום של הס"ת הג' והתחלת כתיבת ס"ת הד"י".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ את התיבת "בהבנין של הישיבה (חובבי תורה)", וציין: (2)

[3] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ

קפט

[תמוז]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) לפעילי "צעירי אגודת חב"ד" בצפון אה"ק על דו"ח מפעילותם עם חיילי צה"ל במהלך מלחמת לבנון ("כפר חב"ד" גליון 59); (2) לר' ראובן הלמן על מכתבו (תשורה דייטש כ"ה סיון תשע"א); (3) לר' דוד ראסקין בקשר לנסיעת ר' מנחם שמואל דוד רייטשיק לכמה מקומות לגיוס כספים לטובת ה"מרכז לעניני חינוך" ו"צעירי אגודת חב"ד" (מהעתיקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד")]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בסמיכות ל"ב-י"ג תמוז

אזכיר עה"צ

קצ

[תמוז]

מענה להשליח הרב יוסף העכט שכתב שהיות שנפתחה לאחרונה בעירו אילת קונסולי' מצרית המטפלת בבקשות לביקור במצרים, אולי כדאי לנצל זאת לשיחה עם הקונסול ע"ד אפשרות הדפסת ס' התניא בקהיר

ובאלכסנדריא, שני ערי מצרים שבהם יש קהילה יהודית גדולה (תשורה העכט כ"ט אדר תשס"ב):

הו"ל של התניא בקהיר ובאלכסנדריא נכון במאוד מאד. לכאורה הייתה צריכה להיות הכנה מתאימה של הקונסול שבעירו קודם שידברו איתו רשמית ושלא יחשוש שיש בזה משהו נסתר וכו' ובטח ישנם כמה שהם ביחסי ידידות איתו יסבירוהו גודל העיר שפעל בה הרמב"ם, שדר בה וכו'.

[נראה לקמן מענה רמב. ליקוט מענות קודש תשמ"ג מענות לא, קלא, קלג. תשד"מ מענה רז].

קצא

[תמוז]

מענה להשליח ר' מנחם מענדל חיים ברוך הלוי וולפא על מכתבו בו ביקש ברכה בקשר ליום הולדתו, בצירוף בקשות ברכה של אנ"ש ומקורבים בעירו נתני"א אה"ק (תשורה גליצנשטיין ט' תמוז תשע"ד):

אזכיר עה"צ כאו"א שי' להמצטרך ולבשו"ט

קצב

[כ"ב תמוז]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" שכתבו: "בקשר להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א לערוך השלמה לספר הליקוטים – מספרי דא"ח דהצ"צ שיצאו לאור לאחר הדפסת החלקים הראשונים דסה"ל – מצו"ב השלמה זו. . . (מצילום כתי"ק – "לקט מענות קודש בקשר להדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע' 43):

[1] במכתבם כתבו: "ההשלמה כוללת הוספות לערכים דאותיות מ"ם (מ – מצורע), נו"ן – תי"ו".

על התיבות: "מ – מצורע)", כתב:

האין בנתיים עוד – עד נו"ן?

[2] במכתבם כתבו: "שנלקטו מביאורי הזהר כרך ב'. ומאוה"ת דברים כרך ה' (להערכים דאותיות שי"ן – תי"ו)".

סימן בעיגול את התיבות: "מביאורי הזהר כרך ב'. ומאוה"ת דברים כרך ה'", וכתב:

רק זה נדפס מאז?

ובפרט נוסף בנוגע לאות ת, ש, ר כו'

באם עוד – צריך לצרפם

[3] במכתבם כתבו: "ובסוף ההשלמה יבואו: א) לוח התיקון לכל הכרכים דספר הליקוטים. ב) רשימת ראשי תיבות שבסה"ל".

על התיבות: "ובסוף ההשלמה", כתב:

כדאי להוסיף לוח (רשימת) הערכים שבכל הכרכים

כולל גם דהנמצא בדפוס: א-ג

[4] במכתבם כתבו: "השלמה זו – הכוללת לערך 250-300 עמודים – יודפס בכרך בפ"ע, ואולי בשם: "ספר הליקוטים – דא"ח צ"צ – מילואים". האם נכון לעשות כן?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם", וכתב:

[נכון לעשות כן] ולהתחיל תיכף במילואים לשאר האותיות

קצג

[כ"ב תמוז]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" על מכתבם בהמשך להמענה שקיבלו. בין השאר כתבו: "שאר ספרי דא"ח דהצ"צ (שיו"ל עד עתה) נכללו בכל הכרכים דסה"ל (אותיות ת, ש, וכו'), כולל גם: א) מקומות בספרי דא"ח דהצ"צ שאינן מצוינות בהמפתחות לספרי דא"ח דהצ"צ; ב) הספרי דא"ח דהצ"צ שלא היו להם מפתחות כללי" (מצילום כתי"ק – "לקט מענות קודש בקשר להדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע' 44):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "מקומות . . שאינן מצוינות בהמפתחות", וכתב:

הפי'?

קצד

[לאחר ש"פ מטו"מ, כ"ו תמוז]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על מכתבם בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ מטו"מ: "בנוגע למה שדובר ע"ד יום כ"ו תמוז (הקביעות דש"מ מני"א ש.ז.) – אם יש להעיר מ"התמימים" חוברת ו' ע' כד יש שני מכתבים מהבעש"ט ותלמידיו, שביום זה נצחו את הפראנקיסטן ולכן "קבלנו עלינו ועל זרענו . . . מעתה ועד עולם לעשות יום זה יום טוב יום משה ושמוחה" (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון שכ. התועדויות תשמ"ב ח"ד ע' 1909):

[יש שני מכתבים] (1 מכ' 2) מכ"ז – למחרתו עוה"פ! וההוספה בהראשון מיום ה' בהשני יום א' שלפניו. ועוד ועיקר: הקביעות דכ"ו תמוז אז (תקי"ט) ה' בש"ק!

קצה

[לאחר ש"פ מטו"מ, כ"ו תמוז]

מענה להסופר ר' אליעזר צבי זאב צירקינד (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 174. תשורה צירקינד כ"ח מני"א תשע"ה):

על מה שכתב ע"ד ס"ת הכללי השלישי של ישיבת תו"ת המרכזית, שעוסק בכתובתו, ועומד עתה בחומש דברים – כתב:

נת' (והמצו"ב) ות"ח על הבש"ט. (1)

חומש דברים – שהזמ"ג. ובודאי יסויים כמוכרז ליום דיו"ט לישראל כו' כמפורסם. (2)

על מה שכתב ע"ד המדובר בהתועדות ש"פ מטו"מ בקשר לצורת קני המנורה, וצירף את הספר "משנת חסידים" שכתב עד"ז – כתב:

בנוגע לצורת קני המנורה – ודעת בעהמ"ס מ"ח:

בעצמו כותב יסודותיו (1) אף שדעת רש"י באלכסון, (2) מדלא הזכיר הרמב"ם זה בחיבורו (וכן לא בברייתא דמלהמ"ש ובש"ס) "כתב בעל חכמת המשכן (מקובל וכו') שנראה" שהיו "כמעט בעיגול" "והכי מסתברא" (שעי"ז דומים לגלגלי הרקיע).

לאחרי שנמצא כתי"ק פיה"מ להרמב"ם ובו ציורו באלכסון ובפי' בנו עה"ת שהרמב"ם צייר "ביושר" כו' לא בעיגול כמו שצייר אותה זולתו" בודאי כשבטל היסוד כו'.

בכלל לא זכיתי לפענ"ד להבין כלל וכלל הראי' דמדסתים נראה שהי' "כמעט בעיגול" – שהרי תיבת "קנה" מובאה בכו"כ מקומות בתושב"כ ובכ"מ מוכרח שהוא קו ישר. ואין אף פ"א שמוכרח שזהו באופן אחר.

ודעת הראב"ע (תצוה כז, כא) [וי"מ כן דעת הספרי זוטא] צ"ע מקורו. וראה תו"ש סוף כרך כב דש"נ.

הס' ישנו בספרי' ולכן מצו"ב.

קצו

[לאחר ש"פ מטו"מ, כ"ו תמוז]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי על שאלותיו בהמדובר בהתועדות ש"פ מטו"מ – שנתבאר שהטעם שכתב הרמב"ם (הלכות בית הבחירה פי"ג ה"א) "המנורה מפורשת צורתה בתורה", הוא דבא להשמיענו הלכה דלא חל על זה דין זקן ממרא, מכיון שהאומר היפך מש"כ בתורה שבכתב אין לו דין זקן ממרא (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ תרומה, ש"פ תצוה, וש"פ ויק"פ – תשמ"ג (גליונות רצט, ש, שב)):

[1] במכתבו שאל דלפי ביאור זה מדוע כתב הרמב"ם ד"מפורשת צורתה בתורה" דוקא בנוגע להמנורה, ולא כתב עד"ז בנוגע להשלחן וכו'.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– כמדובר ובכ"פ – הפשוט ביותר אין שמים לב לזה: [ולא כתב עד"ז בנוגע להשלחן וכו'] כי אינם מפורשים (צורתם) בתורה.

[2] במכתבו שאל מדוע הוצרך הרמב"ם לכתוב "המנורה מפורשת צורתה בתורה" בכדי לאשמועין שלא חל על זה דין זקן ממרא, והרי זה ידוע לכל ד"מפורשת צורתה בתורה", וכיון דידעינן הכלל שעל דין המפורש בתורה ליכא דין זקן ממרא, במילא ידעינן שלא חל על המנורה דין של זקן ממרא.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "זה ידוע לכל", "דידעינן הכלל", "במילא ידעינן", וכתב:

עפי"ז הול"ל להשמיט (הרמב"ם) ריבוי ענינים בספרו!

[3] במכתבו שאל דלכאורה בכל אופן אין חל בנוגע המנורה דין זקן ממרא, גם לולי ש"מפורשת צורתה בתורה", כיון ש"אין זקן ממרא חייב מיתה עד . . (ש)יחלוק על בית דין הגדול בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת או בתפלין" (רמב"ם הלכות ממרים פ"ג ה"ה).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

הרי אמרתי גדר דין של זקן ממרא ולא "עונש" וכיו"ב.

[4] במכתבו כתב שאולי יש לבאר בדוחק עכ"פ כוונת הרמב"ם במש"כ "המנורה מפורשת צורתה בתורה", דבמנורה, אף אם חסר רק מ"ציור" המנורה ה"ז מעכב אף בדיעבד.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "לבאר בדוחק", וכתב:

למה יכניס עצמו לדוחק!!

[5] על כללות המכתב, כתב :

כדרכי כ"פ – איני מזכיר זה שתקוטי שכאו"א יבין מעצמו: ובנדו"ד הרמב"ם מדגיש חידוש גדול במנורה צורתה מפורשת בתורה (ובכ"ז) בד"א כו' (ה"ד) (כמובן ע"ע אף אחד לא העיר עד"ז).

קצו

[ר"ח מנ"א]

מענה להשליח ר' חיים יהודה גייקובס (לקו"ש חכ"ג ע' 7-476. "בית משיח" גליון 67):

כותב שב"ה כל הענינים גיין מיט הצלחה ורואים ישועת השם בכל רגע. ובמכ' של טו"ב ימים לאח"ז – בהיפך מן הקצה אל הקצה ממש!

ובמענה עליו (עכ"פ בקיצור): בבואם לגלסקו – התחילו "מא"ב" בכל הענינים – עתה מצבם: ה' ברכם בבנים ובנות שליט"א הולכים בדרך התומ"צ מקור לנח"ר אמתי רב. יש להם בית משלהם, הקימו בעיר מוסדות וכו' עד שנתהפכה למצב שאפילו אחרים הקימו שם כולל וכו', הפיצו שם כו"כ מיליונים דעניני תומ"צ, שמם מפורסם וחשובים הם אצל שלטונות העיר וכו' ואפילו הגוים וכו'.

ואחר כ"ז שואלים למה ישנם כאלה שמקנאים אותם (בלי עה"ר)? והם מתאוננים שמזלם "אינו טוב" וכו'?!

מצב הכספי – כו"ב פעמים הי' כיו"ב וסו"ס נסתדר, וגם עתה יהי' כן – אלא שצ"ל התייעצות בלונדון כמש"כ וכמה פעמים, ועשי' בדרך הטבע, ועוד ועיקר – בטחון בהשם.

כמה גדול כל החובות לאחר עבודה של ריבוי שנים ופעולות?

הקס"ד "המוזר" – לעזוב, ר"ל, כהנ"ל ולהתחיל מחדש ומא"ב במק"א? האומנם זהו ענין הזקוק למענה?

כמובן ופשוט צ"ל תפלה להשם למלאות כל הצרכים ומידו המלאה כו', תפלה עוה"פ ועוה"פ, אבל ופשוט שביחד עם זה צ"ל הקדמת תודה על חסדיו המרובים שאחת תוצאותיהם – שמחה אמתית וגם דנפה"ב.

יקבל גמ"ח (לשלמו לא יאחר מסוף ג' שנים) ע"ס אלף לירות דאנגליא לכיסוי החובות.

אזכיר עה"צ ויבש"ט.

קצח

[ה' מנ"א]

מענה להשליח ר' מנחם מענדל חיים ברוך הלוי וולפא על דו"ח שכתב מביקורו במאנטרעאל למען המוסדות בנתני", בו כתב: "בשבוע שעבר הייתי במונטריאול ובי"ה הצלחתי" (תשורה גליצנשטיין ט' תמוז תשע"ד. תשורה וולפא י"ט טבת תשע"ט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "וב"ה הצלחתי", וכתב:

ואזכיר עה"צ שתומשך הצלחתו בכ"ז

קצט

[תחלת מנ"א]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להרב דוד ראסקין על דו"ח מאסיפת הנהלת ישיבת תו"ת המרכזית בקשר לתכנית מעמד סיום ס"ת הכללי השלישי שלהם (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 68); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על

רשימת המקומות אליהם צלצלו לעורר ע"ד: הו"ל קובצי חידושי תורה, לימוד הלכות בית הבחירה, עריכת "סיומים" בתשעת הימים, והשתדלות יתרה ברישום בס"ת הכלליים (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"); (3) להתי' שמואל מנחם מענדל גרוזמן על דו"ח מ"מבצעים" שערכו בשבועות האחרונים במסגרת ביקורי בית (מהעתקה, באדיבות הנמען שי'): :

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לחמשה עשר באב

– קיימא סיהרא באשלמותא –

ולא היו יו"ט לישראל כטו באב כו'.

אזכיר עה"צ.

ר

[תחלת מנ"א]

מענה לר' אפרים וואלף על מכתבו בקשר להאלבום מכינוס נשי ובנות חב"ד באה"ק שמו"ל ע"פ הוראות כ"ק אדמו"ר שליט"א (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 148, 150):

כמדומה שעניתי מאז שצריך להיות בהגה"ה מעולה (ועוד הסתייגויות מכיוון שהאחריות מרובה, צע"ג אם מקה"ת).

בכל אופן לבקש העתק מדויק מכל ההוראות שנמסרו מקודם ובפירוט מה נעשה.

רא

[תחלת מנ"א]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום הלוי דוכמאן חבר הנהלת "כולל חב"ד" ("כפר חב"ד" גליון 1678):

זה עתה קיבלתי פתקה עם בקשת ברכה עבור נסיעת [.] בענייני הכולל לטורונטו. היש טעם שהוא אינו נוסע בעצמו?

[וראה לקמן מענות רב, רג. ליקוט מענות קודש תשמ"ג מענה ד].

רב

[נ' מנ"א]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל – בו כתב:

"הנני לברר לכ"ק אדמו"ר שליט"א למה נסע הרב . . לטורונטו ולבופעלא לטובת הכולל ולא אני בעצמי.

הנסיעה הי' נסיעה טכנית לסדר עניינים טכניים ביותר וכו' וכמו"כ לראות מקרוב איך הולך הענין של העמדת הקופות של הכולל בטורונטו והיות שר' . . הוא הממונה בעניינים אלה וכו' של העמדת קופות וכו' ובכן חשבתי שכדאי שהוא יסע לשם.

עד"ז בבופעלא שעוברים שם בדרך לטורונטו יש הזדמנות להתחיל שם הענין של הפצת הקופות ור' . . אמר כשהי' כאן לאחרונה שיש מקום לזה וכו' והוא יעזור בזה וכו' והיות שר' . . הוא הממונה בעניינים אלה וכו' ובכן חשבתי שכדאי שהוא יסע לשם.

מובן שכל הנעשה שם הרי"ז בידיעתי ובהסכמתי . .

האם כדאי שאני יסע לשם בעצמי היום? כדי לסדר בעצמי כהנ"ל."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א ("כפר חב"ד" גליון 1678):

[1] סימן קו תחת התיבות: "הוא הממונה בעניינים אלה וכו' של העמדת", "הענין של הפצת הקופות", "מובן שכל הנעשה שם הרי"ז בידיעתי ובהסכמתי"; ועל מה שכתב: "האם כדאי שאני יסע לשם בעצמי היום? כדי לסדר בעצמי כהנ"ל" – כתב:

הרי כבר נסע הנ"ל ובהסכמתו ובשליחותו ולמה יקח מכספי הכולל גם על נסיעת איש מנ"י.?

[2] סימן בעיגול את חתימת הנמען, וכתב:

מטובו לשלוח דו"ח מפעולותיו הוא – במשך חודש תמוז

ות"ח מראש

רג

[ח' מנ"א]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן שהכניס – בהמשך להמענה שקיבל – דו"ח כספי ממשך חודש תמוז (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1678):

[1] על מה שכתב ע"ד משכורת שני עובדים – כתב:

האומנם הכנסות הכולל גדולות ומסובכות כ"כ, שמכריחות פעולות דשני משרות ושלמות!?

מהו סדר פעולות דהיום – דשני אלה?

[2] על מה שכתב ע"ד משכורת עובדת, שני מזכירות, ועובד – סימן בעיגול את שם העובדת, תיבות "מזכירה" . . מזכירה", ותיבות "עבודה במשרד" – וכתב:

פעולתה – נוסף על שני הנ"ל ושני מזכירות ועובד

[3] על מה שכתב ע"ד הוצאות משרד הכולל, שבו חמשה חדרים – כתב:

מה עושה משרד דמוסד ב[חמשה חדרים וכו']

כמה חדרים במשרד המלח, בי"ר וכיו"ב

[4] על כללות הדו"ח, כתב:

כו"כ כוללים בניו יארק

החקר להנהגתם בכ"ז?

רד

[י"ב מנ"א]

מענה לר' חיים הלוי בנימיני על מכתבו בעניני ישיבת "מחנה ישראל" בפטרופוליס ברזיל (ס' "ישיבה של מעלה" ע' 5-434):

[1] במכתבו כתב:

"בדרך הטבע נראים קשיים מסויימים – בעצם רגילים – השגת תלמידים ותלמידות לישיבה ולמכללה, השגת תקציבים, יחס עם ההורים והציבור וכו' וכו'. נוסף לכך גם צוות העובדים הלא יהודיים שעבדו בעבודות

טכניות ומזכירות, יוצאים בגלל זקנה וכו' ונראה שעלינו להמשיך להתמודד במצב מיוחד.

אמנם תקוותנו חזקה בברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א ולנתינת כוח שנוכל להמשיך וביתר שאת כמקדם בכל הפעולות החינוכיות על טהרת הקודש ובעיקר הפצת המעיינות חוצה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

1. לחזק ולפתח ביתר שאת ועוז.

[2] במכתבו כתב :

"יש תוכנית של ארגון שכונה מסביב לישיבה שזה ממש הכרח, בפטרופוליס כמעט ואין משפחות יהודיות והישיבה נשארת עם כמה משפחות המגידי שיעור 3 משפחות, והילדים אין להם חברת ילדים אע"פ שיש כמין חדר ומנסים כמין גן אבל לזה צריכים ציבור ילדים יותר גדול.

לכן זה זמן הנני חושב וגם תכננו בנין בתים משפחתיים מסביב לישיבה ולנסות להביא אולי מהתלמידים שלמדו אי פעם ויכולים להקים מפעלים מסויימים בעיר פטרופוליס, שהיא השני' בחרושת טכסטיל ועוד בבראזיל אחר העיר ס. פאולו, או אולי מורים יהודיים שיעבדו בהוראת החלק התיכוני – כי עד היום עובדים רק לא יהודים כי אין לנו שם יהודים.

כמו כן יש בהכנה פיתוח עבודת תלמידי ואולי גם מורי הישיבה בריו בבתי ספר היהודיים השונים ובשני המועדונים וכו'. לכל זה יש לנו צורך בנתינת כוח מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א ואז נלך לבטח דרכינו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

2. בכלל נכון במאד מאד. מאיזה סוג דבני ישראל וכו' – להתחיל בהקל יותר בעתיד הקרוב ואח"כ ירחיב וה' יצליחו.

[3] במכתבו כתב :

"לכאורה בימים כאלה כאשר כל העולם עדים שמתרחש משהו שאין לו דוגמא בתולדות האנושות בעצם הנני מתבייש לבוא לפני ק' כ"ק אדמו"ר שליט"א עם ענינים של מה בכך של עוד כמה עשרות תלמידים ותלמידות וחדר וכו', אמנם מי כמו כ"ק אדמו"ר שליט"א יודע שקיום היהדות במדינה ההיא תלוי' גם בזה, ולכן הנני מבקש ברכת ק' ונתינת כוח מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א שגם אנו נזכה להיות ממזכי הרבים של מחנכים לתורה הקדושה וקיום מצוותיה".

על מה שכתב: "לבוא לפני ק' כ"ק אדמו"ר שליט"א עם ענינים של מה בכך של עוד כמה עשרות תלמידים ותלמידות", כתב:

3. שכל אחד מהם עולם מלא.

[4] על כללות המכתב, כתב:

4. מצו"ב לצדקה (החילוף) שם.

5. נת' ות"ח.

6. אזכיר עה"צ.

רה

[ט"ו מנ"א]

מענה להרב דוד ראסקין על דו"ח ממעמד סיום ס"ת הכללי השלישי והתחלת כתיבת ס"ת הרביעי, שהתקיים ביום ד' ט"ו מנ"א בבנין ישיבת "חובבי תורה" (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 74):

נל' והמצו"ב ות"ח

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לקמן מענה רז).

רו

[לאחר ט"ו מנ"א]

מענה לשאלה – בהמשך להמדובר בהתועדות ט"ו מנ"א בענין אמירת "ותן טל ומטר" במדינת אוסטרליא וכיו"ב, שיש בזה תשובות מגדולי ישראל לאמרו בחורף שלהם – ושאלו כיצד לנהוג בפועל (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מלבורן כ"ף מנ"א תשמ"ב (גליון י')):

לא ישנו ממנהגם עד עתה כפשוט

ולא יתחילו ח"ו וח"ו במחלוקת חדשה

וישקיעו מרצם במבצע אהבת ישראל

רז

[מנ"א]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) להרב דוד ראסקין על דו"ח ממעמד סיום ס"ת הכללי השלישי והתחלת כתיבת ס"ת הרביעי, שהתקיים ביום ד' ט"ו מנ"א בבנין ישיבת "חובבי תורה" (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – ס"ת הכלליים שע"י תו"ת המרכזית – ע' 74. וראה לעיל מענה רה); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח מלימוד ברבים ביום ההילולא כ"ף מנ"א ב"תורת לוי יצחק", ב"ספריית לוי יצחק" שע"י צאגו"ח (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד")]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לכף מנחם אב

(עיין תענית בסופה)

אזכיר עה"צ

רח

[מנ"א]

מענה לר' יוסף ישראל בלוי מנהל "בית ספר למלאכה" בכפר חב"ד שכתב ע"ד 65 בוגרי בית הספר, שמתוכם 20 ממשיכים בצה"ל בנח"ל הדתי, ו- 5 ממשיכים בישיבת חב"ד בצפת עיה"ק (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 161, והעתקה):

דהיינו 7.5% ימשיכו בחב"ד!! אכן פחות משליש במסגרת דתית כלשהיא.

רט

[מנ"א]

מענה לה"ארגון גג למוסדות חב"ד באה"ק" שכתבו ע"ד החלטתם – ע"פ הצעת עו"ד מסויים בניו יארק – לפתוח בניו יארק משרד של הארגון למטרת גיוס כספים (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 161):

(נוסף על שאין להם איש מסוגל לזה) הרי"ז מקום לסכסוכים תמידיים בהשגת גבול דהמוסדות כאן, תלונות אנשים וכו', ולכן מופרך ההתעניין ומוכן מי מהמחליטים שי' לקחת ע"ע האחריות משמו הטוב של העו"ד? ההתעניין לכה"פ – לברר הפתוח משרדו בשבת ויו"ט?

רי

[מנ"א]

מענה לר' אפרים וואלף על מכתבו (להמזכיר רחמ"א חדקוב), בו כתב: "לשאלת כת"ר שיחי' מי נתן ההוראה להר"י שי' מונדשיין להתעסק בהוצאת הספר "תורת חב"ד", לדברי הר"י מונדשיין היה זה לאחר חג השבועות בשנת תשל"ז או תשל"ח, כאשר כ"ק אדמו"ר שליט"א ביקש מהאברכים שיו"ל כתבי יד של אדמוה"ז, התניא מהדו"ק, וכן החלו להו"ל אז את ספרי הליקוטים, והתקשר כת"ר שיחי' טלפנית אל הר"י מונדשיין והטיל עליו להתעסק בהו"ל של הספר "תורת חב"ד" וכמו"כ בענין השו"ע אדמוה"ז, ומאז התחיל ר"י מונדשיין להתעסק בזה, ולאחר מכן התקשר גם כת"ר שיחי' אליו לדעת מהתקדמות עבודתו" (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 147, 161):

[1] על מה שכתב: "ומאז התחיל", כתב:

הקרב לגמר, או שקודם התחלה

[2] על מה שכתב: "ולאחר מכן התקשר גם כת"ר שיחי' אליו", כתב:

התקשרות דכו"כ פעמים

ריא

[מנ"א]

מענה לר' אפרים וואלף שהכניס שאלת שידוך מסויים (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 151):

[1] על עצם השידוך, כתב:

באם החליטו שניהם לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוות בחיי היום יום ויהא השידוך בשעה טובה ומוצלחת אזכיר על הציון.

[2] על שאלתם האם העובדה שהמדובר והמדוברת הם בני-דודים יש בה כדי למנוע השידוך – כ"ק אדמו"ר שליט"א שלל שאלה זו, שאין בזה מניעה.

רבי

[מנ"א]

מענה להת' חיים רפפורט על שאלתו בלקו"ש ואתחנן שנה זו (חכ"ד ע' 28 ואילך) שנתבאר שיש שני אופנים בבקשת "מתנת חנם", ובה נחלקו המדרש רבה והספרי בפירוש "ואתחנן": (1) אופן הבקשה – שאפ"ל בתחנונים, או בתביעה (ולאופן זה מבואר במד"ר); (2) הסיבה שבגללה מבקש – שאפ"ל מפני שמגיע לו, או במתנת חנם (ולאופן זה מבואר בספרי). ובהערה 28: "ואולי יש לומר, שב' אופנים במתנת חנם המבוארים בפנים, הם כנגד ב' הבחי' שבכתר: מצד חיצוניות הכתר (אריך) שיש חשיבות לנבראים ועבודתם, הענין דמתנת חנם הוא רק בלשון המתפלל; משא"כ מצד פנימיות הכתר (עתיק) דכולא קמ"י כלא חשיב ממש, אפשר לבקש רק בתורת מתנת חנם באמת". במכתבו כתב:

"לא זכיתי להבין, שהרי אם נאמר שגם האופן של בקשת מתנת חנם שבמדרש הרי הוא כנגד ספירת הכתר (– חיצוניות הכתר) קשה, שהרי כתר הוא למעלה מ' ספירות – שהם כנגד ה' לשונות של תפלה (כמבואר באוה"ת הנסמן בהערה) – וא"כ איך יתאים זה עם המבואר בהשיחה שרק לפי הספרי איז ואתחנן "ניט פון די לשונות של תפלה" משא"כ לפי המדרש.

ואולי הכוונה ע"פ המבואר בכ"מ ש"כשאין הדעת נמנה הכתר נמנה" – ומבואר בלקו"ת שלח דף מ"ט ובכ"מ שהכוונה ל"חיצוניות הכתר דהיינו הרצון נמנה בכלל י' ספירות אבל בבחי' פנימיות אין הכתר נמנה" . .

ובענין זה – לכאוי' סותר להנ"ל מכ"מ מ"ש בלקו"ת פ' בחוקותי (מו, ג) שאפי' בחי' תחתונה שבכתר היא רק שורש לנאצלים ולמעלה מהספירות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ עקב תשמ"ב (גליון רדע)):

חיצוניות הכתר כמפורסם מקיף (הקרוב) ויתירה מזו – מתלבש ב"ס.

עדיפא מהנ"ל הול"ל: כל תפלה ה"ז "יהי רצון" חדש – כתר, ובמילא מובן שצ"ל באופן של כתר (בכל מאדך).

ריג

[מנ"א]

מענה לר' אהרן חיתריק על מכתבו בקשר לליקוט פירושים וכו' לתניא שבעריכתו (תשורה גראס ח' תמוז תשע"ט) :

אמרו חז"ל: יש לו מנה רוצה מאתיים הראה קונץ – ואיפכא מסתברא, מליקוט – א לחבירו – מכפיל ההפסק שביניהם: באם ילך מחיל אל חיל בזה – יכנס לאלף השביעי ומתוך שמחה וזריזות וטוב לבב

ריד

[ט"ז מנ"א]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על מכתבם בקשר ל"ספריית לוי יצחק" הממוקמת בקומה הראשונה של בנין "ופרצת" שברשות צאגו"ח, שהציעו להם להכשיר את הקומה השני' להרחבת הספרי' (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי' בהם) :

כעצת מבינים דכהנ"ל

אזכיר עה"צ

רטו

[ט"ז מנ"א]

מענה להרב דוד ראסקין שכתב שבמימון האחים ר' אלתר אליעזר והת' יהושע ליין קונים "מחשב" חדש לשימוש "ספריית לוי יצחק", וביקש ברכה עבורם (תשורה ניו י"ג מנ"א תשע"ט. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד") :

אזכיר עה"צ

רטז

[לאחר ש"פ ראה, כ"ה מנ"א (1)]

מענה להרב יואל הכהן כהן על שאלותיו בהמדובר בהתועדות ש"פ ראה (מצילום כתי"ק – "תחיינו" גליון 6 ע' 11):

א. במכתבו כתב:

"בענין 'עלה ארי זה נבוכדנאצר כו' על מנת שיבוא ארי-ה כו' ויבנה אריאל", נאמר בהשיחה שב"עלה ארי כו" (עלה ארי מסובכו) כתיב "ארי" בלא ה' – כי בבית שני שנבנה לאחר חורבן ב"ר (ע"י 'עלה ארי זה נבוכדנאצר') חסר ה' דברים, משא"כ בענין ד"יבוא ארי-ה זה הקב"ה, דכתיב בי ארי שאג מי לא ירא", כתיב "ארי-ה" בה' – כי "יבוא ארי-ה כו' ויבנה אריאל" קאי על ביהמ"ק השלישי שבו יהיו הה' דברים.

לכאורה: בפסוק (ירמ' ד, ז) נאמר "עלה ארי-ה מסבכו" – "ארי-ה" בה'. וגם הלשון בילקוט: "עלה ארי-ה" – בה'. ומהי הכוונה בשיחה?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[1] על מה שכתב: "נאמר בהשיחה שב"עלה ארי כו" (עלה ארי מסובכו) כתיב "ארי" בלא ה", כתב:

[נאמר בהשיחה שב"עלה ארי כו" (עלה ארי מסובכו)] **לכאורה צ"ל** [כתיב "ארי" בלא ה']

[2] סימן בעיגול את כל השאלה, וכתב:

נקודת הבי': כשעלה נ"נ להחריב כו' הי' צ"ל "חסר (ה"א) כתיב" במכש"כ מעפרון (רש"י ר"פ ח"ש) –

וי"ל: חורבן נ"נ פגע ביותר בה' דברים, שאפילו הגאולה דגלות בבל לא גאלה אותם ולא חזרו – ולאום מלאום גו', כשעלה מסובכו הי' בכחו – ה, להבנות מחורבן (חסרון) ה' דביהמ"ק

ויומתק – עפמשנ"ת באוה"ת (עה"פ ארי' שאג) דארי' אור י"ה – עפ"ז ה ראשונה

ובלקו"ת בענין דר"ה בחל בשבת (כהשתא) – דבינה חסר כו'

[בקה"י – ה' דארי' – ספי' מלכות וג"ז מתאים ע"פ אוה"ת לאיכה בתחלתו].

באדר"נ נ"ב ספמ"ג: ארי' בנערותו ארי בזקנותו. ובאחרונים י"מ – מפני שבזקנותו נחלש.

ולהעיר מנער חסר ה' עד דלא קבילת דכר (זח"ב לח, ב)

לברר במדרש משלי (באבער ?) כ, ב.

ב. במכתבו כתב :

"בענין מ"ש בספרי גדולי ישראל מגליצי' ש"חמשה עשר באב" בגימטריא "לשנה טובה תכתב", שנאמר על זה בהשיחה דהגם שהגימטריא אינו מתאים הרי העיקר שהענין הוא נכון – אולי יש איזה ט"ס בספרים הנ"ל, וצ"ל: חמשה עשר באב הוא בגימטריא "כתיבה וחתימה טובה". גימטריא זו היא בדיוק".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

[3] על מה שכתב: "בספרי גדולי ישראל מגליצי'", כתב :

צ"ל :

מונקאטש (דרכי חו"ש סתרפ"ד מס' שערי ישכר)

[4] מחק את מה שכתב: "לשנה טובה תכתב" . . הוא בגימטריא, וכתב :

[ש"חמשה עשר באב" בגימטריא] "כתיבה וחתימה טובה". גימטריא זו היא בדיוק – **כמדומה כך נרשם כשנדבר עד"ז לפני זמן**

ריז

[לאחר ש"פ ראה, כ"ה מני"א (2)]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" שכתבו :

"מצו"ב חלק משיחת ש"פ ראה – שנרשם ע"פ מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א בכת"ק. האם נרשם נכון? [כ"ק אדמו"ר שליט"א הגי' את חלק השיחה שצירפו (צילום כת"ק – "תחיינו" דלקמן)].

במדרש משלי באבער כ, ב נמצא רק ההתחלה דהמאמר באדר"נ (נ"ב) בנוגע להז' שמות דארי', אבל לא ההמשך "ארי' בנערותו, ארי בזקנותו". ובהערות באבער למדרש משלי שם מעתיק באבער האדר"נ (נ"ב) עם ההוספה דארי בזקנותו כו'. ואולי לציין בהערה אחר הציון לאדר"נ שאדר"נ הועתק ג"כ בהערה במדרש משלי באבער כ, ב?

הענין דארי' הוא "אור יי"ה" (שכ' באוה"ת עה"פ ארי' שאג) – כי ג"כ בלקו"ת אחרי כט, ב (אבל לא בנוגע לנדו"ד – ארי' שאג כו'. כ"א בקשר עם קרבנות בדמות ארי' כו').

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "תחינו" גליון 6 ע' 14):

[1] מחק את הקטע "במדרש משלי באבער . . כ, ב".

[2] על מה שכתבו: "הענין דארי' הוא "אור יי"ה" (שכ' באוה"ת עה"פ ארי' שאג) – כי ג"כ בלקו"ת אחרי כו", כתב:

מהיכא תיתא יעירו עד"ז [בלקו"ת אחרי . .]

ריח

[לאחר ש"פ ראה, כ"ה מני"א]

מענה להמזכיר ריל"ג על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ ראה – שנתבאר פרש"י עה"פ (ראה יב, כח) "שמור ושמעת את כל הדברים האלה אשר אנכי מצוך", "שמור זו משנה, שאתה צריך לשמרה בבטנך שלא תשכח כענין שנאמר כי נעים כי תשמרם בבטנך כו", שכוונתו בזה לבאר שמש"כ "שמור" קאי במיוחד על ה"משנה" דבי' עסקין, שהם מצות הקשורות עם הכניסה לארץ, ומכיון שמדובר בענין שיש בו "נעימות" מיוחדת צ"ל בזה "שמירה" מיוחדת. במכתבו כתב:

"להמבואר בפרש"י שמור זו משנה וכו' – בפי' ואתחנן (ד, ו): ושמרתם ועשיתם (וקאי על הפסוק לפני זה): ראה למדתי אתכם חקים . . לעשות כן בקרב הארץ אשר אתם באים שמה לרשתה. ועל התיבה ושמרתם פרש"י: זו משנה, ושם לא הביא כל האריכות שכתב בפי' ראה, אעפ"י שפי' ואתחנן לפני ראה.

(ב) עפ"י הכלל שרש"י אינו סומך על הנאמר או נתבאר לאחר זה ובפרט בספר אחר וכו', למה לא הוסיף רש"י כאן בבטנך בלבד".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה גראנער ח' כסלו תשע"ד):

על מה שכתב: "עפ"י הכלל שרש"י אינו סומך על הנאמר או נתבאר לאחר זה ובפרט בספר אחר וכו'", כתב:

– **מלבד כשבועצמו על אתר מציין לשם**

ריט

[כ"ו מנ"א]

מענה להת' דוד אבא מאצקין והת' מנחם מענדל ראסקין – מקבוצה הראשונה דתלמידים השלוחים לשיבת ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו – שכתבו: "בהיות שזכינו להמשיך את שליחותנו במרוקו (ע"פ ההוראה שקיבלו ההנהלה) הננו באנו לבקש הסכמת וברכת כ"ק שליט"א לזכות לנסוע לחודש תשרי להיות אצל כ"ק שליט"א. ומצד ההוראה שקבלנו אשתקד שלא יהי הפסק בשליחות הרי כמה בחורים נשארים בכאן בחדש תשרי עד שיגיעו השלוחים החדשים" (תשורה מאצקין כ"ב אד"ר תשע"ט):

בטח דיברו בזה עם ההנהלה שעל אתר ולמה אין מזכירים חו"ד.

אזכיר עה"צ.

רכ

[אור לער"ח אלול]

מענה להשליח ר' יצחק גאלדשטיין שכתב:

"אנו רוצים לבא לכ"ק אדמו"ר שליט"א לתשרי הבעל"ט. הרה"ח א"י שי' גליק אמר שעלי לבקש מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א להסכמה וברכה להנסיעה . .

אם נקבל הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א, נוכל לקנות כרטיסים וכו' (יותר זול לפני 21 יום של הנסיעה),

הגם שאין לנו כסף, נבקש ברכה שיהי בע"ה. אבל אם התורה חס על ממונם של ישראל (געלט = "בלאטע") עאכו"כ על נשמותיהם והחיות שמקבלים ומאספים בחגים אלו להיות בצל כ"ק אדמו"ר שליט"א . .

מיר ווילען זיין ביים רבי שליט"א אנא!".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ תולדות תשע"ח):

[1] על מה שכתב: "הרה"ח א"י שי' גליק אמר שעלי לבקש מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א להסכמה וברכה להנסיעה", כתב:

כמפורסם כהוראת [הרה"ח א"י שי' גליק] (1)

[2] על מה שכתב: "הגם שאין לנו כסף" – סימן בעיגול את התיבות "שאיין לנו כסף", וכתב:

א"כ ה"ז סימן ומהי השאלה!?

וימשיכו בעבוה"ק במקומם עתה, ובפרט שהמלך בשדה ולאח"כ סגולת חודש תשרי כו' (2)

[3] על מה שכתב: "אם התורה חס על ממונם של ישראל . . . עאכו"כ על נשמותיהם" – סימן בעיגול תיבת "נשמותיהם", וכתב:

מאין יודע איפוא טוב יותר להנשמה!?! (3)

[4] על מה שכתב: "מיר ווילען זיין ביים רבי שליט"א אנא!" – סימן בעיגול תיבות אלו, וכתב:

הבעש"ט אומר שכשיהודי חושב ע"ד מאדריד הוא נמצא במדריד (3)

[5] סימן בחץ את מספר הטלפון שציין הנמען.

רכא

[אור לבדר"ח אלול]

מענה לא' השלוחים על מכתבו ע"ד המצב במקומו (מהעתיקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

מפורסם שאין המזכיר' עוסקת בד"ת ופס"ד

שאין המזכירות עוסקת ביסוד מוסדות

שאין המזכירות עוסקת בשליחות שלוחים

בודאי ידוע גם לו כהנ"ל (וגם לאלה שנתנו לו אדרעס המזכירות – שהמזכירות תעזרוהו איך עליו להתנהג שאין בזה אלא מהתחמקות אחריות שלהם ואפי' במקום חשש חורבן, ח"ו, דמוסדות חינוך חב"ד וד"ל), ואחזור עוד הפעם ועוד הפעם על מה שאמרתי כמה פעמים (והלואי שעכ"פ עתה יספיק): יאמר ברור לשולחיו כהנ"ל (יכול לאמר גם בשמי) ויתדבר ביניהם מה לעשות. ואם צורך בד"ת וכיוצא בזה – שייך לב"ד רבני אנ"ש שי' (ובפרט שכבר עסקו בזה)

באם יאמרו לו שהמזכירות הורה כך ובמילא יעשה כו"כ – ה"ז היפך – הכתוב ברור לעיל. וד"ל.

רכב

[לאחר בדרי"ח אלול (1)]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות אור לבדרי"ח אלול:

"בנוגע למה שזכר בהשיחה שהסדר דנקודות בסידור תהלת ה' צריך להיות מלאופם (וא"ו) קודם השורק (ג' נקודות באלכסון), ע"פ מ"ש בפרדס (שער הנקודות), ולא כפי שנדפס ע"ע בהסידור השורק לפני המלאופם –

בתקו"ז ת"ע קכט, סע"א איתא: תשע נקודין אינון חד (הוי"ו) בקמץ, תניינא בפתח, תליתאה בצירי, רביעאה בסגול, חמישאה בשבא, שתיתאה בחולם, שביעאה בחירק, חמינאה בשלש נקודות, תשיעאה בשורק (וא"ו). ע"כ. וא"כ ה"ז בדיוק כפי הסדר שנדפס עתה בסידור תהלת ה' (רק שבתקו"ז לא מנה הג' נקודות אחרונות (מורכבים), חטף קמץ, חטף פתח וחטף סגול).

ולאידך, מה שנאמר בהשיחה הסדר ע"פ הפרדס – הרי בלאה"כ אין הסדר בהסידור כפי מ"ש בפרדס:

בתחלה כ' הפרדס (שם פ"א) שהנקודות מחולקים לה' מלכים וד' (ה') עבדים: שורק (בוא"ו), חירק (ביו"ד), צירי, חולם וקמץ – מלכים. והעבדים הם – (תחת חירק – חירק בלי יו"ד), תחת חולם – שבא קמץ (ביחד), תחת קמץ – פתח, תחת צירי – סגול, תחת שורק – שורק של ג' נקודות. ואח"כ בא השבא – שהיא "עבד לעבדים". ואח"כ בא השבא פתח ושבא סגול.

ולפי"ז צ"ל הסדר שכי הפרדס אח"כ (בפרק זה) – שהנקודות הן ט' פשוטות וג' מורכבות, והסדר הוא: קמץ, פתח, צירי, סגול, שבא, שורק, שרק וקורא"י אותו קבוץ שפתיים (היינו של ג' נקודות באלכסון), חולם, חירק (ע"כ הט' פשוטות). ואח"כ ג' מורכבות – שבא קמץ, שבא פתח, שבא סגול – אינו כהסדר בהסידור, שהחולם והחירק באים תיכף אחר השבא.

ועיקר: גם את"ל שלפי ביאור הפרדס צ"ל כהסדר שנת' בהתועדות (הכל כפי שנדפס בהסידור, רק לשנות הסדר דשורק ומלאופם) – מ"מ, מכיון שבתקו"ז מפורש כהסדר שנדפס בהסידור, מהו הדיוק לשנות מהסדר שבתקו"ז לסדר הנ"ל."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין וזכות הרבים תלוי בו) :

[1] על מה שכתבו : "בנוגע למה שנזכר בהשיחה שהסדר הנקודות בסידור תהלת ה' צריך להיות מלאופם (וא"ו) קודם השורק (ג' נקודות באלכסון), ע"פ מ"ש בפרדס (שער הנקודות)", כתב :

בתחלתו בנוגע למלכים ועבדים – (תנועות גדולות וקטנות – כאו"א למלך שלו)

[2] על מה שכתבו : "בתקו"ז ת"ע קכט, סע"א איתא כו", כתב :

כמדומה הזכרתי בפי' שמדובר עד"ז בתקו"ז

[3] על מה שכתבו : "רק שבתקו"ז לא מנה הג' נקודות אחרונות (מורכבים), חטף קמץ, חטף פתח וחטף סגול", כתב :

כי אינם כלל – ביו"ד הנ"ל

[4] סימן בעיגול את מה שכתבו : "ועיקר : גם את"ל שלפי ביאור הפרדס צ"ל כהסדר שנת' בהתנוועדות (הכל כפי שנדפס בהסידור, רק לשנות הסדר דשורק ומלאופם) – מ"מ, מכיון שבתקו"ז מפורש כהסדר שנדפס בהסידור, מהו הדיוק לשנות מהסדר שבתקו"ז לסדר הנ"ל?", וכתב :

(3) תוכן ה"קושיא" : תמורת (סדר) הא"ב ע"פ פשט והברת הנקודות תיכף משמתחיל לדבר (ב' שנים לערך) –

לסדרו ע"פ קבלה (כיון . . שספירת ההוד קודמת – ליסוד) – היפך ההברה והדקדוק וכו'!!

ובסידור השווה לכל נפש וגם בטבלת א"ב ללומדי א"ב!!

רכג

[לאחר בדרי"ח אלול (2)]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" שכתבו :

"בהמשך למה שכתבנו ביום ועש"ק בנוגע לסדר הנקודות (מתקו"ז וכו')

בערה"כ (לבעל סדה"ד) ערך נקודות ובקה"י ערך נקודות התורה – הסדר הוא כבתקו"ז וכפי שנדפס בסידור תהלת ה'.

בע"ח שאר דרושי הנקודות פ"א הסדר הוא: קמץ, פתח, צירי, סגול, שבא, חולם, שורק, חירק [כנראה מלמעלמ"ט: חולם – נקודה למעלה מהוא"ו, שורק – באמצע הוא"ו, חירק – למטה מהאות. כמו שמבאר שם לאחר"ז ובפ"ג. ולא מצאנו שם ביאור בשאר פרטי הנקודות], קיבוץ.

אבל שם פ"ו (בציור אות אל"ף עם נקודות) הסדר הוא כבתקו"ז (וכפי שנדפס בסידור) עם שינוי א' – החירק בא בין השבא והחולם.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנן וזכות הרבים תלוי בו):

(4) לאחר כל השקו"ט – דוקא תקו"ז קלה, ב, ובעיקר – שערי זוהר (למרגלית) לנדרים נשמטו מהם אף ששם נאספו כו'!

רכד

[לאחר בדרי"ח אלול (3)]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" שכתבו:

"מצו"ב חלק מהשיחה (דאור לבדרי"ח אלול) ע"ד סדר הנקודות – שנרשם ע"פ מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א. האם נרשם נכון?

עדיין צריך ביאור מדוע השבא בא (בהסידור) בין המלכים ועבדים, תנועות גדולות וקטנות (בין הסגול והחולם), דלכאורה הרי השבא (ע"פ הברה ע"ד הפשט) הוא בלי תנועה כלל (כפי שנזכר בהשיחה) וצריך לבוא אחרי המלכים ועבדים, היינו לפני החטף קמץ?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "צדי"ק למלך" חוברת א ע' 140):

ההתחלה הייתה באופן דהוק אפ –

ובל"נ – ההמשך ג"כ " " " (אור לחי אלול?)

רכה

[ח' אלול]

מענה לא' התמימים שכתב: "הנני מבקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א עצה וברכה בנוגע ללימודי בשנה הבאה, שנת ה'תשמ"ג" (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1001):

כמפורסם – כעצת ההנהלה דהמקום בו למד ע"ע

רכו

[אלול]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על רשימת המתנדבים ב"מבצע חינוך" (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי"); (2) לתלמידים השלוחים לישיבת ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו על דו"ח (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה")]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בימים שהמלך בשדה ומקבל את כולם

בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם כו'.

אזכיר עה"צ.

רכז

[אלול]

מענה למארגני כינוס רבני אנ"ש בצפון אה"ק ("כפר חב"ד" גליון 67):

אזכיר על הציון במיוחד

רכח

[אלול]

מענה לחברי "כולל אברכים" שע"י המזכירות על מכתבם בהמשך
למאורע בלתי-רצוי שאירע ("התקשרות" גליון תקצט):

התנהגות מתאימה לחברי הכולל

ולימוד כמתאים וכו'

אזכיר עה"צ.

רכט

[אלול]

מענה לר' מרדכי בארון שהכניס כרזה שהפיק לרגל יום הבהיר י"א ניסן
שמונים שנה, הכוללת את רבותינו נשיאינו עם קיצור תולדותיהם, עשרת
המבצעים, ועוד ("בית משיח" גליון 598):

נת' ות"ח ת"ח (1) רושם טוב וחזק וכו'. (2) אזכיר עה"צ לכהנ"ל
ולבשו"ט. (3) במהדורא בתרא: והתגלותו – להשמיט הוא"ו. הילולא
דבעש"ט – ו' סיון. העתקת הכתוב בדניאל ותהילים חסר? בהכתר
להשמיט התיבות "זהב טהור". נש"ק להוסיף ויום-טוב. בתפילין של
ראש – קוים לסימון ד' בתים.

רל

[אלול]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח (בתאריך ח"י
אלול) בו ציינו את רשימת המתנדבים ל"מבצע חינוך" (מהעתקה,
באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

[הרשימה ממבצע חינוך . .] וב' הרשימות המצו"ב נת' ות"ח ובסמיכות
ל[ח"י אלול]

רלא

[כ"ף אלול]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו – בקשר להחכנות לועידה השנתית שתתקיים בחול המועד סוכות – ע"ד נואמים חדשים בועידה, וע"ד הקדשת הועידה לנושאים: (1) זיכוי ואיחוד כל בני"י בס"ת הכלליים; (2) מבצע "צבאות השם"; (3) הו"ל קובצי חידושי תורה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

כמפורסם שייד להנהלה**אזכיר עה"צ להצלחה רבה****רלב**

[כ"ב אלול]

מענה להרב דוד ראסקין על מכתבו בקשר להכנות ל"דינר" של ידידי "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שתתקיים בחג החנוכה הבע"ל (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

פנ"נ**אזכיר עה"צ****רלג**

[לאחר ש"פ נצו"י, כ"ג אלול]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ נצו"י:

"בהתועדות דש"פ נצו"י דובר בענין שגם מצות שכליות (משפטים) צריך לקיימם בדרך קבלת עול כמו חוקים, חוקה חקקתי גזירה גזרתי כו'. ואין סתירה לזה ממ"ש הרמב"ם (שמונה פרקים פ"ו – הובא גם בסהמ"צ להצ"צ פד, ב) דענין "אפשי ואבי שבשמים גזר עלי" הוא בחוקים דוקא, משא"כ במצות שכליות צריך לומר אי אפשי – כי זהו בצדיק דוקא, משא"כ בעל תשובה, מכיון שסורו רע אינו יכול לסמוך על מה שאינו

רוצה ("אי אפשי") בדברים הרעים להיותם רע מצד השכל, והעצה היחידה צו באווארענען שלא יעשה אותם היא רק מצד זה שאבי שבשמים גזר עלי, קבלת עול. ונתבאר דמכיון דגם בצדיקים צ"ל העבודה דתשובה, לאתבא צדיקא בתיובתא, לכן גם בצדיקים צ"ל גם הקיום דמשפטים מצד חוקה חקתי גזירה גזרתי.

לכאורה: בלקו"ת ואתחנן ט, ד מובא מהמגיד דבע"ת צריך שמירה מעולה שלא יחזור לסורו, והשמירה היא ש"צ"ל כל מיני רע ואיסורים מאוסים אצלו ושיאמר אי אפשי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "פרדס חב"ד" גליון 3 ע' 30):

[העירותי כמה פעמים, וכנראה שאינו מספיק, ואע"פ שבלא הערתי – ג"כ פשוט]

שבמילתא שבסברא שאומרים ונמצא כתוב ההיפך – אינו מספיק לשלול ה"מילתא" כ"א צריך להפריך היסוד-הסברא (ע"י סברא אחרת)

בבעל תשובה פשוט שיש כו"כ דרגות, ועד לשלימותה – שאז נהפך סורו-טבעו. ובמילא בהנ"ל גם הוא כצדיק מעיקרו,

וי"ל שזהו ב' הגירסאות לשנות טבע מדותיו או (רק) לשנות מדותיו הטבעיות (גם אתכפיא מספיק)

ודרגא הכי פחותה [מכיון שסורו רע אינו יכול לסמוך על מה שאינו רוצה ("אי אפשי") בדברים הרעים להיותם רע מצד השכל, והעצה היחידה צו באווארענען שלא יעשה אותם היא רק מצד זה שאבי שבשמים גזר עלי, קבלת עול]

[ונתבאר דמכיון דגם בצדיקים צ"ל העבודה דתשובה, לאתבא צדיקא בתיובתא, לכן גם בצדיקים צ"ל גם הקיום דמשפטים מצד חוקה חקתי גזירה גזרתי] **ומצד שאינם מנוסים בנסיון צ"ל התחלה בזהירות הכי גדולה** [מכיון שסורו רע אינו יכול לסמוך על מה שאינו רוצה ("אי אפשי") בדברים הרעים להיותם רק מצד השכל, והעצה היחידה צו באווארענען שלא יעשה אותם היא רק מצד זה שאבי שבשמים גזר עלי, קבלת עול]

ובתכלית השלימות דהלאתבא שאינו שייך בכלל למדות אומר אפשי מפני אי שייכותו.

העירוני ז"ע שיש הערה בנדו"ד בס' ה"מ (בהוספות)

רלד

[כ"ט אלול, ערב ראש השנה]

מענה להרב דוד ראסקין על דו"ח (בתאריך י"א אלול) בו ציין את רשימת המקומות אליהם צלצל לעוררם ע"ד הו"ל קובצי חידושי תורה (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

מהיר

לציין הבפ"מ דכהנ"ל

ער"ה תשמ"ג

רלה

[קייץ]

מענה למנהל מוסד-חינוך בערי השדה על דו"ח שכתב (להמזכיר רחמ"א חדקוב) בו תיאר את היחס הבלתי-נסבל מאת השליח האיזורי אליו ואל המורים במוסד, והקשיים הרבים שמערים בדרכם, המקשים עליהם למלאות שליחותם (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 277):

באם אין לו חוזה המחזיק אותו שם, יכול להתעניין להצעות אחרות.

רלו

[קייץ]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא שכתב ע"ד משפחת מקורבים שלו אשר האשה כמעט ואיבדה כליל את מאור עיני, וכתב שרופאים מומחים טיפלו בה ולא הצליחו להציל הראי, ואומרים שאין סיכוי שתוכל לראות אי-פעם ר"ל ("כפר חב"ד" גליון 104):

על כללות המכתב, כתב:

1. הפ"נ נתקבל.

סימן קו תחת התיבות "ולא הצליחו", וכתב:

2. אם כן, יפנו למומחים גדולים יותר (עפ"י עצת רופא ידיד).

בדיקת התפילין והמזוזות.

3. תשתדל בטעימה מיון קידוש דשבת ויום טוב.

אזכיר על הציון.

רלז

[קייץ]

מענה לרבני העיר מלבורן אוסטרליא ("צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 226-7.
תשורה גארדאן ד' תמוז תשע"ג):

מפורסמת דעתי שבדורנו זה איש או ארגון שמתחשבים אתו העושה
עירוב ויודע שסוף סוף יתפרסם הדבר – הרי זה תקלה איומה, כי אי
אפשר שלא יארע שבת קודש אחד והעירוב פסול – וע"פ טבע שיתרגלו
פעמים אחדים בהוצאה בשבת קודש לא תועיל כל הכרזה והודעה
שהעירוב נפסל ואסור וכו' שיפסיקו להוציא
ואין לעשות עירוב אלא בסודיות.

רלח

[קייץ]

מענה להשליח הרב יוסף העכט על מכתבו – בקשר לרעיון הדפסת ס'
התניא בערי מצרים (ראה לעיל מענה קצ) – בו כתב ע"ד תשובת הקונסול
המצרי שמסר את תשובת משרד החוץ המצרי שברצונם לראות את
הספר המדובר, ולאחר שיראוהו יחליטו אם לאשר את ההדפסה. וכתב
שלכאורה צריכים לשלוח את ס' התניא עם תרגום, ושאל האם לשלוח
עם תרגום אנגלי, או עם תרגום ערבי (תשורה העכט כ"ט אדר תשס"ב):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "תרגום ערבי", וכתב:

הרי"ז רק בחלקו

רלט

[קייץ]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א בצירוף לחבילה ששלח הרב יעקב לנדא הכוללת צילומי תשובות שקיבל מאת הגאון מרוגצ'וב ז"ל (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' יח):

כדאי להדפיסם. בהערה ת"ח שנתן להו"ל כו'.

רמ

[קייץ]

ממענה בקשר לבחירות ליו"ר "ועד כפר חב"ד" (סי' "הרב אשכנזי" ע' 630, והעתיקה):

1) כו"כ עניני דפירוד הלבבות (ואפילו מחלוקת בפועל) בכחב"ד ובעוה"ר אינם מתמעטים וד"ל. ושינוי בתפקיד זה – יוסיף בהנ"ל כהנה וכהנה ר"ל. ההיפך בהחלט מרצון מייסד הכפר כ"ק מו"ח אדמו"ר.].

רמא

[תשמ"ב]

מענה לנערה ששאלה ע"ד מקום לימודי בשנה הקרובה – האם יהי במוסד תורני, או לדחות זאת לשנה הבאה (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 37):

בכלל – פשוט שצ"ל לימודי במוסד שמלמדים יהדות תומ"צ וכו' ובאווירה דיר"ש וכו', ואין מקום לומר בכיו"ב שידחו כ"ז לשנה הבאה.

בפרט – תספר כהנ"ל לרב מורה הוראה ויורה דעת תורה. –

אזכיר עה"צ

רמב

[תשמ"ב]

מענה להרב גבריאלי ציננער שהכניס את שאלת ידידו הרב יצחק אהרן גולדברג – ר"מ בישיבת פאפא בברוקלין – המתלבט האם להדפיס את החידושי-תורה אשר באמתחתו, בהתאם להמקובל בשם גדולי ישראל מהונגריא אשר הדפסת חידושי תורה בחיי המחבר עלול ח"ו להביא להיפך אריכות ימים (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 372. קובץ הערות וביאורים אהלי תורה חג השבועות תשס"ה (גליון תתקא)):

ישתדל בתור [ר"מ בישיבה בברוקלין] **שיו"ל קובצי תורה ויבחון התוצאות בפועל (1)**

כדברי שכבר נתפרסמו – באריכות קצת:

בחינת דבר שבספק – **התוצאות בפו"מ**, ובנדו"ד בנוגע לתומ"צ ויהדות בכלל, וחינוך הנוער בפרט – מה ניתוסף **בכ"ז** ע"י **אי** הדפסת כהנ"ל בעבר? (2)

הנ"ל מענה **בקיצור נמרץ**, כי אינו נוגע **כלל** לזמה"ז, לפענ"ד (לאחרי השמדת סלתה ושמנה דמחברי דור שלפנינו **הי"ד** והמחנכים שבו) (3) להעיר ממעשה **רב עד"ז** בזמן ראשוני הראשונים (ברכות כח, רע"א) (4)

רמג

[תשמ"ב]

מענה לא' השלוחים (מצילום כתי"ק – סי' "מבית המלכות" ח"א ע' 281):

הודעתי וכו"כ פעמים

(1) שצ"ל דעת כו"כ, ולא דעת יחיד (הגדול ביותר ג"כ – כי אין דן יחידי **אלא השם**) שהרי המדובר בנכסי ציבור

(2) אין לחב"ד להכנס לשותפות עם מי שיהי'

(3) לפלא הכי גדול שאינו יודע מכ"ז!!

רמד

[תשמ"ב]

מענה לאחת שכתבה שנולדה לאם יהודי, ואח"כ עברה שמד ר"ל, וכעת החליטה לחזור ליהדותה; וכתבה ששאלה בעצת כו"כ, ויש אומרים שצריכה לעבור גיור, ויש אומרים שאין צריכה (מצילום כתי"ק – תשורה טלזנר כ"ט שבט תשנ"ז):

תשאל רב אורטודוקסי ותעשה כהוראותיו.

וכמובן – ההקדם ישובח.

כל השמות

מהיר

ח

רמה

[תשמ"ב]

מענה לר' שלום דובער לוינ שכתב – בקשר לזה שהעבירו את ארונות הספרים וכתבי-יד – מחלק הספרי' שבו שוהה כ"ק אדמו"ר שליט"א בשווייט, לקומה העליונה של הספרי' – וכ"ק אדמו"ר שליט"א הגיב באי שביעות רצון:

"ראיתי את מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר להספריה, ותקותי חזקה שאינו קשור לזה מה שהחלטנו להעביר את כתבי-היד לקומה העליונה, שהי' בעיקר כדי להקל על העובדים בהו"ל של כתבים אלו. ושלכן העברנו את הספרים יקרי-הערך מהחדר שינה לחדר האוכל, ושופץ מחדש החדר שינה. עוד יש כמה תיקונים הנצרכים בספרי', שתקותינו שגם זה אינו קשור למענה הנ"ל."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – שיעורי ר' שלום דובער שי' לוינ מספר 488. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קל-א):

באם [נצרכים בספרי'] אינו קשור למענה הנ"ל] **כמובן**

ח

רמו

[תשמ"ב]

מענה לעסקניות שכונת קראונהייטס בקשר עם בנין המקוה (ס' "מקדש מלך" ח"א ע' 55):

בכל ניו יארק וכיו"ב – בנו ובונים מקוואות ורובן ע"י נשים עסקניות ומאספות את הממון הדרוש בפועל ממש בעצמן, ולפלא שלאחרי יותר משנה של עסקנות בזה – אין ידוע להן עד"ז ואיך שהנ"ל עושות זה.

הדרך למצוא מי שהוא שיאסוף בשבילן הכסף לא הצליח עד עתה.

[וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ג מענות יא, מח, נב].

רמז

[תשמ"ב]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין שכתב: "יהודי אחד בעיר אגאדיר מטפל הרבה בענין לרשום את כל היהודים לס"ת, ופתאום נפל לו רעיון לרשום את כל הצדיקים שהוא יודע, ושלח לי רשימה של כ-270 צדיקים, ומתחיל באדם הראשון, האבות והשבטים, הנביאים והתנאים, אדמו"רי חב"ד, צדיקי מרוקו וכו'. ומשלם דולר בעד כל שם. ומבקש ממני להכניסם בהרשימה. אני חשבתי שאולי כדאי, כיון שרושמים גם לעילוי נשמת. מכל מקום אינני רוצה לעשות על דעת עצמי, והנני מציע את הענין לפני כ"ק שליט"א" (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 140):

וימלא בקשתו.

רמח

[תשמ"ב]

מענה לר' יהושע יחזקאל סופר בקשר לספר שערך "תמרורים בפאתי משיח", ובו דברי רקע אודות מבצע כתיבת ס"ת לילדי ישראל (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 154):

כפשוט ע"י וועד וכיוצ"ב.

רמט

[תשמ"ב]

מענה לר' ישראל לייבוב שכתב ע"ד סכסוך המתנהל בין "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק לבין מוסד חב"די מסויים בארצה"ב, בנוגע לכספים שלטענת צאגו"ח חייב לו המוסד. בשלב מסויים נתברר שיהי' צורך לנהל דין תורה בנידון בארצה"ב, ובהמשך לזה כתב שהוא נוטה לוותר על הכסף ולחסוך מעצמו את המאבק (ס' "צעירי אגודת חב"ד" ע' 148):

שומר אינו יכול לוותר.

פשוט ומפורסם.

כשיהיו כאן יכנסו לבי"ד חב"ד ויבררו כל הנ"ל ויבקשו מהם כתב ויכניסו העתקה לכאן.

כל החשבונות וכו'.

רנ

[תשמ"ב]

מענה לא' הבעלי-בתים המקורבים לחב"ד ניו דזשערזי על מכתבו בענין בעי' בריאותית במשפחתו (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' רעו):

כיון שדר. טענדלער שי' עוסק בכהנ"ל (במחקר) – יבקש הרב הערסאן שי' שיברר דעתו בכ"ז ואולי יש לו גם עוד הצעות.

אזכיר עוה"פ עה"צ

רנא

[תשמ"ב]

מענה לר' שלום דובער לוין שכתב ע"ד בקשה שנתקבלה מ"מכון ירושלים" לקבל כתבים של הרב יצחק אלחנן מקאוונא. למכתבו צירף שני מכתבים של הנ"ל ושאל האם לשלוח (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קטו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א ענה לחיוב, וכתב:

וצ"ל עוד מכ' (אליו?).

רנב

[תשמ"ב (1)]

מענה לר' שלום דובער לויך שהודיע ע"ד ביקור מר בנימין ריטשלער – מנהל מכון תצלומי כת"י שבספרי' הלאומית בירושלים – בספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכב):

היש אצלם קטלוג?

רנג

[תשמ"ב (2)]

מענה לר' שלום דובער לויך ששאל – בהמשך להמענה שקיבל – האם לבקש מהנהלת המכון תצלומי כת"י שבספרי' הלאומית העתק מהקטלוג של כל תצלומי כתבי-היד שבידם (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכב):

הכוונה היתה שבאם ישנו קטלוג רשמי ולא בחשאי לקנותו, אבל לא לבקש "יוצא מן הכלל" וכו' לבקש טובה וכו'.

רנד

[תשמ"ב]

מענה לר' שלום דובער וואלף שכתב שנתבקש ע"י אישיות מסויימת לכתוב בשמו אשר לדעתו כדאי שישתכל כ"ק אדמו"ר שליט"א על הנעשה באה"ק, ולא על העולם כולו ("כפר חב"ד" גליון 100):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "ולא", וכתב:

[על הנעשה בישראל] וכן [על העולם כולו] ובפרט שזה בזה תלוי, ומעורב, וערבים זה בזה.

רנה

[תשמ"ב]

מענה לר' יצחק ידגר שכתב ע"ד בוגרת בית הספר חב"ד בתענך הסובלת מכאבים חזקים בבטנה והרופאים נלאו למצוא את מקור הכאבים, והיא מיואשת מכך ("כפר חב"ד" גליון 105):

דיוק בכשרות האכילה והשתיה, הפרשת תרומות ומעשרות אזכיר עה"צ.

רנו

[תשמ"ב]

מענה להזמר הת' אברהם שבתי הכהן פרידמן (אברהם פריד) שהכניס את הקלטת השלישית שהפיק ("כפר חב"ד" גליון 615):

בוודאי מתייעץ בכל זה עם מומחים וכיו"ב.

רנז

[תשמ"ב]

מענה לא' שכתב ע"ד בנו שנחשד במעשים לא טובים ועמד למשפט (תשורה אלטיין ט"ו סיון תשע"ח):

יעשו כעצת עורך דין מומחה, הנהגה יומית דבנס שי' (עכ"פ – מכאן ולהבא) עפ"י התוה"מ, כולל כמובן כשרות האו"ש, הנחת תפילין (בדוקות). אזכיר עה"צ.

אי"צ כלל לדבר אתי פא"פ עדכ"ז.

רנח

[תשמ"ב]

מענה לר' מיכאל אלוש שכתב ע"ד רצונו לעקור מקום מגורי משפחתו מטולוז צרפת ולעלות לאה"ק (Living Torah Program 698):

באם פרנסתו עתה בשמירת שויו"ט וכו' – קדימה שימשיכו בעירם עתה.

אזכיר עה"צ.

רנט

[תשמ"ב]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ה' שלום דובער שי' הרשקופ וזכות הרבים תלוי' בו) :

מצאגו"ח שעניתי – כנראה מכתבו שמתחשבים בדעתי ודעתי ברורה:
אין צורך כלל לדבר אתי פא"פ, כ"א כל השמות ואזכיר עה"צ,

והעיקר הנהגה יומית בכל הנ"ל ע"פ רצון השם כמבואר בשו"ע.

ואדרבה הזמן שהיה צ"ל להנסיעה לדבר אתי – יאמרו תהילים לזכות הנ"ל והממון דהוצאות הנסיעה לזכות הנ"ל.

רס

[תשמ"ב]

מענה לא' התמימים ששאל עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר ללבישת עדשות-מגע. וכתב אשר אף שידוע דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א נגד לבישת עדשות מגע, הנה יש לו בעי' מיוחדת, והרופא המליץ על עדשות נושמות, שיש להן את שני התכונות, הן של עדשות קשות והן של רכות. ומבקש את ברכתו ועצתו הק' בזה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ה' שלום דובער שי' הרשקופ וזכות הרבים תלוי' בו) :

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "שידוע דעת כ"ק נגד עדשות מגע", וכתב:

אזכיר על הציון

(2) כעצת רופא ידיד

רסא

[תשמ"ב]

מענה לא' התמימים שכתב שקנה עדשות מגע רכות וכבר משתמש בהן
 (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' שלום דובער
 שי' הרשקופ וזכות הרבים תלוי' בו):

כעצת רופא ידיד ובדיקת התפילין

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א